

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Michaëlis, Karin.

Titel | Title:

Sønnen : Fortælling.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Gyldendal, 1903

Fysiske størrelse | Physical extent:

255 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57, - 218.

KANN MICHAELIS

SÖNNEN

OLDENBURG

BRUNNEN

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

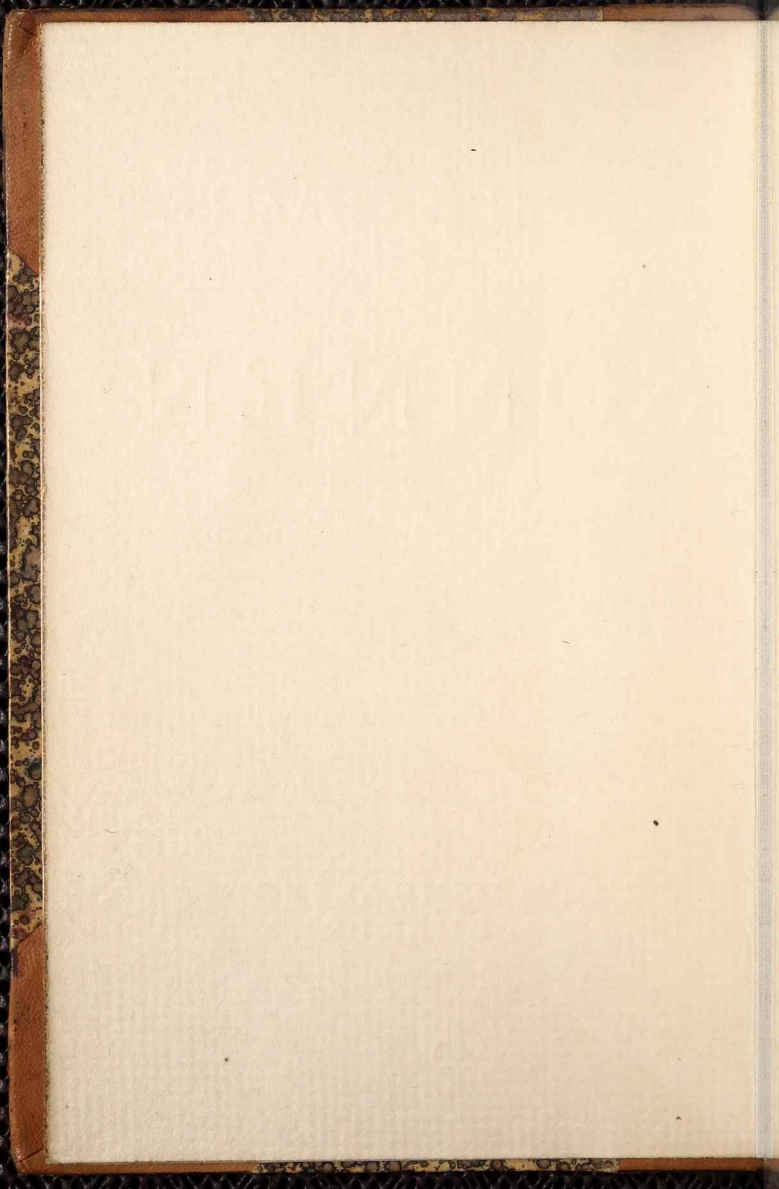
130022044924

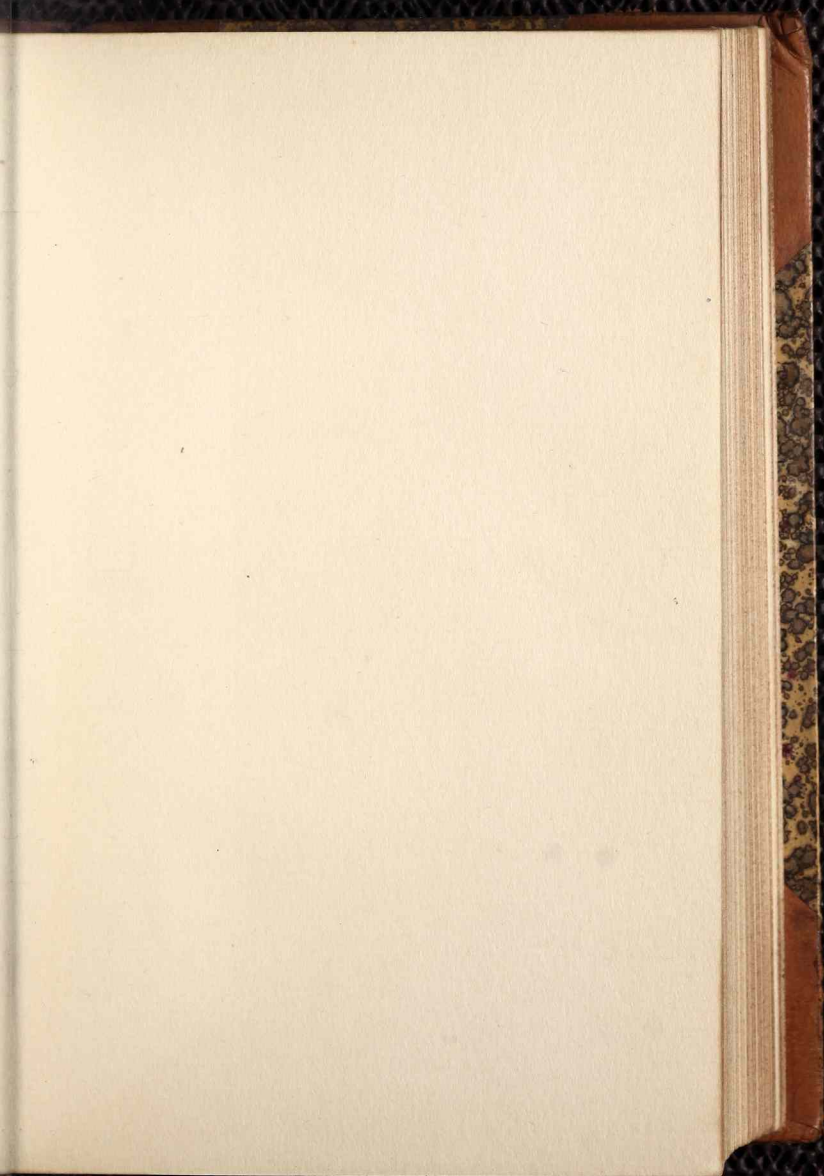
KARIN MICHAËLIS

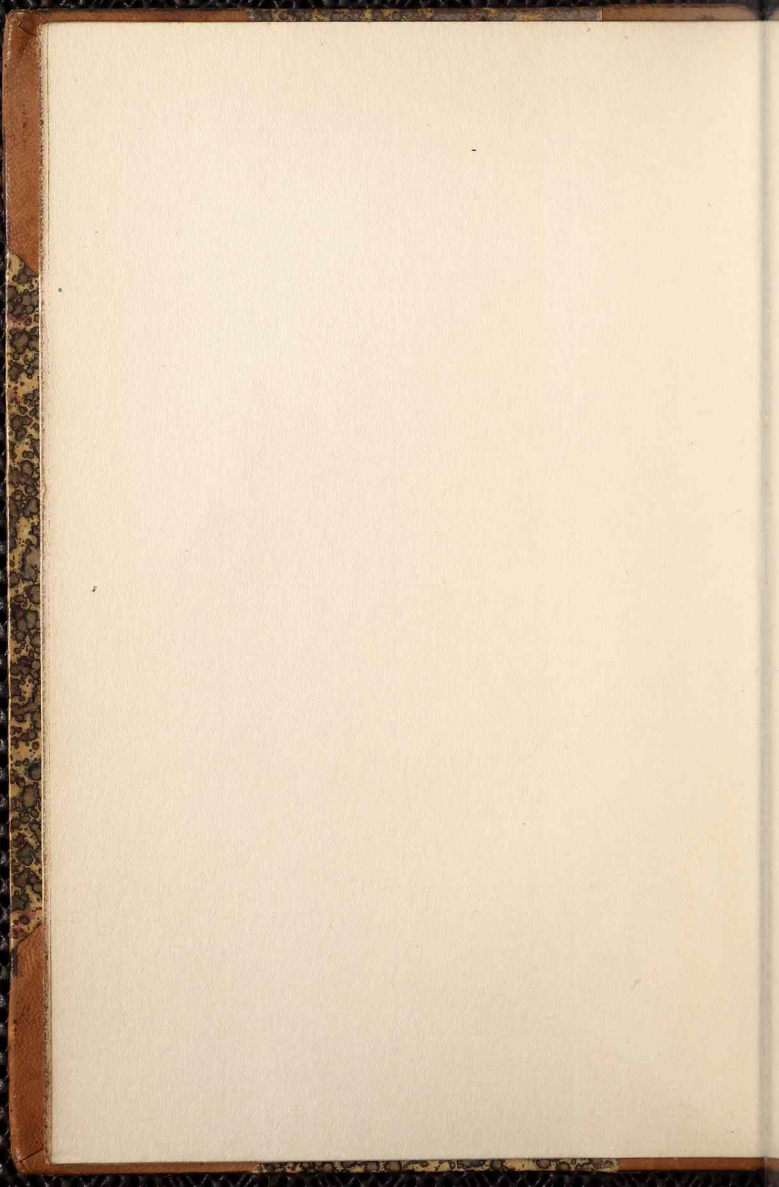
SØNNEN

1904. h. 772.

GYLDENDALSKE
BOGHANDEL

SØNNEN

KARIN MICHAËLIS:

HØJT SPIL. Historier.

FATTIGE I AANDEN. Fortællinger. En tysk Udgave udkommen.

BIRKEDOMMEREN. Roman. En tysk Udgave udkommen.

BARNET. Fortælling. Andet Oplag. En tysk, en svensk, en hollandsk og en amerikansk Udgave udkommen.

En finsk og en fransk Udgave under Forberedelse.

LILLEMOR. Fortælling i Breve. Andet Oplag. En tysk, en svensk, en russisk og en hollandsk Udgave udkommen. En engelsk Udgave under Forberedelse.

HELLIG ENFOLD. En tysk og en hollandsk Udgave under Forberedelse.

SØNNEN

FORTÆLLING

AF

KARIN MICHAËLIS

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1903

VICTOR OG RIGMOR BENDIX

I VENSKAB TILEGNET

FØRSTE DEL

Morten Splüd fortalte hver Dag i hvert Aar sin Søn Martin om Harzland, hvor han var født og hans Far før ham.

Han fortalte om de smaa Vande, der svedte ud af Bjærgets Sider og strilede ned som Tælle fra et Lys. Og om den hvide sure Dunst, der ved Aftentide svansede gennem Luften som Vaarene over en Blegvang, naar Blæsten løfter i.

Men mest snakkede han da nu om de søde, røde Kissebær, der groede vildt i Harzland ved Vejkanterne som Følfod langs Diger — eller nok saa redeligt som Pilene om de fede Jorder sønden for Kongeaaen.

Enhver Lump kunde strække Haanden ud og gænge sin Tørst ved de rare Bær.

Fra den Dag Morten lærte at holde paa en Hvidtekost og rive Okker for sin Far, vidste han da nok, at naar han blev Gesell, vilde han vandre paa Professionen i Harzland, bare, ene, blot i Harzland.

Det tænkte han paa og huskede, selv naar han søbede Grønkaal i sig.

Aftenen før, han skulde afsted, tegnede Martin Splüd et helt lille Landkort over Harzland, med baade Bjerge og med smaa Byer, men især med bekvemme Landeveje saadan som han nu ihukom dem tredve Aar efter.

Kryssene betød, at her boede en god Ven eller en Slægtning, men der var ogsaa Kryd ved de Gaarde, hvor Morten havde haft god Fortjeneste i sin Tid.

Martin skulde flinkt hilse alle Vennerne og sige, at oppe i Vejle By, godt i Nord, sad Malermester Morten Splüd og tænkte inderlig godt om dem alle. Og

hvem, som fik Lyst at se indom, skulde faa en Dundyne at sove paa og Kys paa begge Kinder. Tilogmed en Passiar saa lang som en Ring og saa trind som en Pølse.

Morten fandt sig helt nemt tilrette nede i Harzland, som i Grunden ikke var Vejle By saa grulig ulig. Baade det ene og det andet havde samme pæne Kulør, og Træer var der jo og Huse og den Sort Slags.

Men han traf ikke en eneste en, som huskede Martin Splüd, enten det nu kom sig af, at de var lagt i Jorden, eller snarere det skyldtes Landkortet, som ikke var helt troværdig i alle Maader.

Naa, han ærgrede sig ikke fra sit Huld af den Aarsag. I en lille Bog, som han selv havde gjort Bind til af det pæneste blommede Vægpapir, skrev han op, hvilken Mad han hver Dag fik at spise, og hvad den hed i tysk Omsætning, for paa den rare fede Fasun skulde sandelig hans

Kone lave Mad, naar han fik en. Og der var jo mange pæne Jomfruer i Vejle By.

Kissebærrene groede rele nok ved Vejen, og ingen forbod en at rane en Haandfuld til sig, men de stod ellers ikke for det sammes Skyld, saameget fandt Morten ud af sig selv.

For bedst som han en liflig Morgengry laa og lirked sig et Blund ved de drabanterlig svære Sten, som paa Dansk hedder: Satan hans Kampensten, vak han op ved, at fire Klør kom agende med Vognfadingen fuld af Sejldug og Vidjeflet og Trapstiger. Først rusked de Kissebær ner i Lagentøjerne, siden hvippede de rundt paa Trapstigerne og plukked med de bare Næver, medens de skræpred op paa Tysken som Raager paa en Brakmark.

De lofte ham baade Middag og Drank og en hel halv Mark, fald han vilde tage ved. Og det gik som en Kommers. Den ene havde saa skam Papir paa, at Bær-

rene rundtenom og hintenom baade Særke og Elendebyerne var helt og holdent hans. Men ligodt, trods paa det Papir, saa stjal alleverdens Stoddere fra ham.

Morten spur sig jo for om alt, og han spur saa da, hvem der skulde æde den grumme Hoben Kissebær. Alene at sylte dem ned med Sukkersødt var da umøjligt for een Madam. Mortens egen Mutter syltede ellers tre Lispund Bær efter dansk Bismervægt. Men saa svarede de derpaa: Nej, Bærrene skulde helt op til Lüneburgerheide, for paa de durren Jorder der kendte man aldrig til saa galt som bare en Kissebærbusk — uden som Lyng og mer Lyng igen.

Morten blev farlig Godvenner med Folkene og holdt sig hos dem Vinteren over. Han pudsede deres Længer, gav Salsdørene, malede Skilderirammer og kom Bogguld om de kønneste Kontrefejr. Og allevegne, hvor der var Hulvej eller slemme Grøfter ved Vejen, saa man nemt kunde

bryde Halsen, om man væltede, der smur han Træerne med Blyhvidt, som formelig gav Lys i Mørket.

Til Gengæld lærte Harzfolkene Morten at binde Stolesæder af tyndeste Vidjevaand.

Han led herligt at være i Harzland, og da han igen kom til Vejle By, var hans Mave helt trundet ud af al den rare Mad.

Kun en Ting holdt han ikke af. Det var de Katter, som de huserte. Om Dagen laa de lumskelig nok fjælet mellem Krøvl og Krat lig med Flagremus, der hænger i Dvale, men hvisted man en Krumme Brød fra sig, piltede de til med Bugen langsad Jorden — det forsultne Kramstads.

Der behøftes ikke uden som et Græshoppefløjt — væk var de hver en. Men om Natten skreg de og skaved sig som de ledeste Kællinger. Saa føjted og fared de her som der. Og bedst man kneb

Øjnene sammen for at tage et Hvil, vips
laa der en rød og kælen Kat og kralled
en oven i Hovedet.

Paa Brocken Bloksbjerg var der nu ellers
ingen Katter, ikke bag paa en Negl, enten
saa det kom sig af, at Musene sagtens fros
til Døde, eller de onde Hexer aad dem
levende op. Der var ikke en Kat, var
der ej. Saamænd!

Mortens Søn, lille Martin, med de fine, tynde Krøller i Hovedet, vandrede til Harzland, da hans Tid kom. Han var en egen Patron, som Stund imellem ikke vidste af, enten han gik i Søvn, eller han var vaagen og bare drømte.

Saadan som Vorherre havde plantet Bjærgene henover Jorden, lagt grønne Træer omkring paa dem og hængt Himlen, »som en Kappe saa blaa« højt over det Hele — saa kønt kunde intet Menneskes Tanker have spekuleret den Ting ud! Nej!

Hvor han gik, fyttede de smaa Vande om ham, og han dukked sit Hoved og han dypped sine Ben deri — for al Ren-

ligheds Skyld, og saa for den Køle det gav.

Men nede fra Bunden af de klare Vande pilled han fine, glatte Sten, røde, hvide, blaa — de skulde med hjem til Vejle By.

Alt det, som var dejligt, skulde med hjem til Vejle By.

Hver Morgen, naar han snæred sin Bylt, var den nem at have paa Kæppen, men eftersom Dagen led, blev den tung at slæbe, som Barnet den hellige Kristoffer tog over Bækken. Det, som han ikke kunde have i Ranslen, stoppede han i sine Lommer og i Støvlerne — men endda endte det jo med, at han inden Aften maatte tømme det meste af. Synd og Skam som det var.

Han kunde se sig saa hjertensvemodig paa alle de pæne Sten og Brokker, paa alle de Trærødder og Dunstsvampe, der skulde have fulgt ham til Vejle By.

Nu laa det hen til ingen Verdens Nytte som det bare Skarn. Han maatte gaa fra

det — men om lidt vendte han om og udsøgte sig en Sten eller bare et grønt Blad til Minde om den dejlige Dag.

Han vidste ikke, hvad som var skønnest, Dalene eller Højderne: gik han nede, længtes han op, gik han oppe, længtes han ned.

Over hans Hoved med den lille røde evindelige Spidslue randt Luften som de brede Vande i Vejle Fjord, og Skyerne gik som Fiskernes Baade for spændte Sejl. Lille Martin rendte Næsen mod mangt et Træ bare for at glo.

Der var da vist ikke den Mestersvend, hverken i Jyllands Land eller ovre paa Sællandsøen eller inde i København, som kunde røre Maling sammen til de Skyer! Og han undrede sig over, at Vorherre i Grunden kunde holde sin Himmel saa pæn og proper, siden Jorden altid var skidenfærdig, og Støvet da fæg baade oppe og nede og bed sig paa alle Ting. Men

Luften havde det kanske som Silken fra Kina, der skød Snavs.

Paa Vejen foran ham krøb de store sorte Snegle. Kønne var de og langsomme. Lille Martin betænkte, at stort af Verden naaede de ikke at se. Saa fandt han paa af og til at flytte en med sig fra Dalen til de grønne Bjerge, skønt det var ledsommeligt at røre ved dens slimede Krop.

Snart var Jorden som Rust paa Jern, snart som giftig Ir paa Kobber, og naar det regnede inde i Bjærgene, saa det grangiveligt ud, som blev Stenene smurt med grøn Limfarve.

Det kom sig nok af Jordens Blanding.

Martin gik altid og digtede paa smaa Viser til Vorherres og Harzlands Pris, men han kunde ikke flette Ordene, saa de hang sammen, hvor de skulde. Og saa maatte han nøjes med de Sange, han ihukom fra Værkstedet, selv om de handlede om onde Krige og anden Sørgelighed.

Paa Bjærgenes smalle Stier gik de hvide Køer og trippede, fromt og sindigt som Vejle Bys Jomfruer, naar de om Sommerdage i lyse Garneringskjoler vandrede om til St. Nicolai.

Martin begreb nok, at de gik saa sindigt, Køerne, fordi de lyttede til Klangen af de Klokker, der hang om deres Hals.

Enten det var Dag, eller det var Nat, hørte han Koklokkerne klinge, og tilsidst kom det ham for, at selve Luften i Harzland klang.

Stundum blev han Natten over oppe paa Bjærget mellem de hvide Køer, og da kunde han høre, hvor de drømte. Saa blidt, saa livsalig blidt, rørte Klokkerne paa sig, skønt Køerne laa ganske stille, svøbt i den fine Damp fra deres varme Bug og deres pustende Aande.

I sin Ensomhed maatte han ofte græde, fordi han ikke havde nogen at dele al Glæden med. Men ogsaa fordi han saalidt kunde flytte Vejle By og St. Nicolai

til Harzland, som de hvide Køers Bjælde-
klang og Fjældenes Genlyd til Vejle By.

Sværest var det at komme fra Ilseburg,
hvor de højgrenede Roser rakte Tagskægget
foran hvert Hus, hvor selv Maden smagte
af Rosers Duft. Helt inde i Dalen for-
nam man den Lugt.

Det var forunderligt, for naar man var
sulten og blev mæt, saa ihukom man
næsten aldeles ikke, hvor grimt det var
at sulte — men det som Øjet saa, det
gik lige ind et godt Sted, hvor det aldrig
glemtes mer.

Vorherres Klogskab var vist i Grunden
langt større, end man saadan forstod.

Martin sov paa Bloksbjerg St. Hans Nat.
Han stolede paa sin Gud og kendte ikke
til Frygt — undtagen da i Tordenvejr,
naar Vorherre skælder ud — men han
saa ikke saameget som Skørtet af en
eneste Hex.

Blus brændte de nok ikke i Harzland,
men da han vaagnede midt i den tomme

Nat, laa de gule St. Hansorme og glyede paa ham som Gnister fra en Grueild.

Ellers var Brocken mest at ligne ved det høje Bjærg i Biblen — langt, langt sydpaa, sønden for Middelhavet — der hvor Guds enbaarne Søn blev fristet af den Onde. Just saadan laa Afgrunden foran een; og en Morgen, nær Solen skinned i al sin Pryd, laa Alverdens Herligheder med Skove og Dale, Marker og Vande og smaa pæne Kirker for ens Fod, men en anden Morgen, nær Solen var kuldskeer som et nyfødt Lam og krøb i Ly bag Skyerne, saa var det Hele kun som et kalket Vand at skue.

Altid rendte Vinden avet om den Top, saa man knap og nap kunde stande mod den, og Skyerne fløj paa Tinderne som Kæruld paa Hækketorn.

Hvor Martin kom frem, vandt han Venner, men han orkede ikke at blive længe paa Sted. Han sov helst under Himlens

Stjerner og helst ved en Bæk — for saa mindedes han den Tid, da hans Moder hver Aften sang ham i Søvn.

Han stirrede i det sølvsitrende sorte Vand og lytted til Draabernes Falden, lytted til alt, hvad der drog Aande i Natten, under Himlen, under Jorden, mellem de blundende Træer, langs de stille Veje.

Selv om han sov, var det, som om hver Lyd naaede ind til hans drømmende Bevidsthed.

Naar Solen stod op, stod ogsaa Martin op og tvættede sig godt for den nye Dag og satte sin lille røde Spidslue paa Hovedet. Uden den frøs han.

Saa rørte han en lille Klat Sæbe ud i sit Vandbæger, satte sig med Benene udover Bækkens Rand og smøg sin hvide Pibe.

Det fornøjede ham mest af alt, naar en Forel sprang i Overfladen for at glo, eller

de smaa Finker fløj over Bækken og knuste Boblerne med deres Næb.

Naar han havde smøget en lille Stund og var blevet liflig til Mode, var han parat til at gaa Dagen i Møde. Kridtpiben bar han under Skjorten i et blødt Klæde.

Men da Vinteren kom med tung Sne over alle Bjærge, og Stilheden bredte sig fra Dal til Dal, blev Martin tung i Sind.

Godt efter Jul vandrede han nordpaa mod Vejle By i Sjusk og Sjask. Han havde taget sin Far i Haand paa at bie et fuldt Aar derude men nærede sig ikke mer for Længsel.

Men da han stod i Morten Splüds Værksted i Garvergaarden i Vejle By, bekom han sig en slemme Lussing paa højre og en paa venstre Kind. For et Aar var et Aar, og kun en drogagtig Dumpap regnede tolv Maaneder fra April til Fe-

bruar, enten saa han var Dreng eller Svend.

Men han blev god igen samme Aften. Og Martins kleine Mutter blev gennet op i Gæstesengen, for Morten vilde have en plaserlig Sludder med sin Dreng. Han vidste nok, at den Mundkværn maledede ligegodt ved Dag som ved Nat.

De smaa Sager, hans Randsel var fyldt op med, fornøjede ingen uden Martin selv, men han gemte dem som dyre Skatte hver Dag af sit Liv. Hver Sten betød jo By eller Bæk eller Bjærg — blot han holdt den for sine Øine, blot han bar den i Lommen, kunde han trylle sig til Harzland igen.

Men Koklokken, som han en solvarm Dag havde faaet til Givendes af en gammel Harzerbonde, den var Eventyret i hans Sind.

Og hvergang siden noget Menneskes Sorg eller Vrede bedrøvede ham, gik han ud i Grejsdalen, lagde sig fladt i det

grønne Græs og lod Koklokken ganske
sagte give Lyd.

Saa vidste han ikke mere, hvadenten
han sov, eller om han var vaagen og kun
drømte.

Martin Splüd var — saa lille han ellers var — den lykkeligste Mand i Verden og i Vejle By. Hans Ben var smaa og rappe, og med den evindelige Spidslue lignede han snarest en lille Nisse.

For ham kom hver eneste Levedag som en Geburtsdagsfest. Var der ikke andet at fornøje sig ved, Arbejdet var der altid og saa Vejret, det underlige, foranderlige Vejr. Snart kom de hundrede Vinde susende og brusende fra Fjorden og inde fra Dalen, snart laa Vandene som velbredte Lagner; saa drattede det med Hagl og dryppede med Regn, saa man kunde stage sig op i Gaderne i smaa Prambaade.

Saa igen var hele Byen og de store sorte Bakker med eet kridene hvide af Sne, og saa kunde det sne ganske stille og lydløst i Dage og Nætter. Men bedst som det var, hang de klirrende Isklokker i alle Grene og langs alle Huses Tage.

Det Vejr var vidunderligt, som Vorherre selv — men Vejret var sagtens ogsaa det, som fornøjede ham mest, for Menneskene gav bare Bryderi og Plager.

Hver Morgen ovenpaa den søde Øllebrød rendte Martin sin Staaoptur. Han kom aldrig væk fra, at Huse og Træer og hele den øvrige stumme Jord stod stille og levede saavel om Natten som om Dagen, og derfor blev hver Morgen ligesom mere ny. Noget var der altid sket i Nattens Timer.

Han travede i læmpelig Fart inde under Husene, lidt sidelænds for bedre at kunne kigge til Vindverne.

Stod der tørstige Nelliker eller lusede Roser, pikkede han paa Ruden og viste

Pigen til Rette. Rendte det fra en Tagtud, skikkede han Blikkenslageren til. De glemte Skarndynger anmeldte han selv hos Skrældemanden. Og Rendestensbrædterne skød han selv paa Plads. Saa han Græs gro mellem Gadens Sten, maatte Lugesørine frem fra Fattighuset med Pillekniv og Knæpude, men var hun drukken, brugte han sin egen Tollekniv.

Mødte han en Rotte, saa fulgte han, skønt han var inderlig ræd for Rotter, efter den over Gaarde og Loftet, lige til hans fine Næse fornam, hvor Rotteboet var. Saa gik han til Rottemanden med den hvide Gift, Rotte-, Vorte- og Vejrmanden omme i Smuget. Han drev Rotter bort, aad Vorter væk alene med sit stive Blik og viste Vejr bedre end nogen Sømand. Han kunde sige Vejr fra blot ved at lægge sig paa den flade Mark og lugte ned i Jorden. Men han havde ogsaa et Ur, han selv havde lavet, med to Porte og et Gangbrædt. Mod skønt Vejr trippede

en lille, buttet Jomfru med Krinoline og Knækparasol frem, mod Uvejrs kom en Mand i grøn Kasseking med vældig Paraply over Hovedet. Om Vinteren gik Rottemanden i en brun Kaabe foret med Rotteskind og kantet med dinglende Rottehaler, men den lugtede ikke rart. Hans lille Bliklampe og Dørskiltet hang i tynde Kæder af Rottetænder, som han havde boret ud til det Brug.

Lille Martin havde grænseløs Respekt for ham, og var det ikke, fordi man skyldte sin By at holde den ren for Rotter og andre Udyr, saa havde han aldrig turdet klinge paa hos Rottemanden i Smuget.

— — — Martin Splüd brød sig ikke om Penge for Pengenes Skyld uden for den besynderlig kønne Lyd og Indbildning, der klæbede ved dem.

Han kunde skaffe sig stor Plasér blot ved at have dem løse i Lommen og af og til pirre lidt op i dem.

Kom han om i Nærheden af noget kønt enten det nu var en fed, broget Ko ved en Grøftekant, en muntert svirrende Mølle eller en lille Baad med røde Sejl, fik han straks en mægtig Lyst til at købe. Men bare han klirrede godt med de løse Skillinger, gik den Trang i sig selv igen.

Han tænkte som saa: Hvis jeg nu vilde, saa købte jeg dig, og saa var du min. Men det gør jeg ikke. Farvel Venlille. Og Tak for mig! —

Saa nikkede han Farvel til Ko, Baad eller Mølle, gik sin Vej og lod de andre gaa deres.

Klagede nogen over, saa skammelig dyrt alting blev, kunde han svare med sit lille, fredelige Smil: Ja, om det er Maanen og Stjernerne, saa stiger de Dag for Dag i Kostbarligheds Pris — inden Aaret er omme, har vi snart ikke en Mand i hele Vejle Amt, der tør hyde paa dem! Nej, saamænd har vi ej! —

Men traf han ellers over Folk, der sad og høkkede i det og levede kummerligt smalhanset, bød han sig villig til med Mønt og med Mad. Han havde jo fler Penge fra sin Far og Farfar, end han havde Tanke for at spise op.

Det eneste, han gav Penge ud til for egen Fornøjelses Skyld, var Kridtpiber, men efter dem var han ogsaa en farlig Nar.

Han kunde rende den ganske Grejsdal til Ende og helt ud i Lynglandet, naar han fik at vide, at de havde faaet ny Sending fra Holland af.

Og hver Pibe laa i sit lille Federal, som han selv klinede sammen af tyndt Pap, trak over med ægte Bladguld og skrev Nummer udenpaa.

— — — Inden Martins Mor døde, sørgede hun for at skaffe ham i Ægtestand med den kønne og værdige Jomfru Ulrikka, der i flere Aar havde lavet Mad og vogtet Linnedkammer for Damerne i Støv-

ringgaard Kloster og siden havde levet mellem de ærbare, gudhengivne Herrnhutter i Christiansfeldt.

Martin havde aldrig ejet Tanke for den Sort, men da Moderen raadede ham, og han saa Ulrikka med den lyserøde Hue og den slanke, fine Hals — syntes han, at det var i Grunden vist fornøjeligt nok, det man foreslog. Sagen gik let i Orden, for Jomfru Ulrikka stod helt ene i Verden.

I de Aar Ægteskabet varede, blev der ikke Aarsag til vrede Ord eller Skændsmaal. Martin mente, at hvad Ulrikka gjorde, var velgjort, og hun var meget stille, saa han fik Fred til at tale uden at blive afbrudt.

Kun begreb han ikke, at hun havde saa svært for at le.

Efter to Aars lune og hyggelige Samvær fødte hun ham et Par Tvillingepiger, der var saa usselig bitte, at man næsten kunde gabe over deres Hoveder.

Martin var færdig at more sig en Ulykke til over den Hændelse. De var jo ret som Havens Blomster blevet til af sig selv. Men næst Vorherre takkede han sin Kone for dem som for al den liflige Mad, hun ellers beredte til ham og hans Svende.

De to Piger blev i Daaben kaldet efter hans salig Mor: Fie og Klotilde.

Men Aaret derpaa fødte Ulrikka igen Tvillingepiger, mindre endnu end de forrige, næsten gennemsigtige.

De blev kaldet efter hans Mormor: Jane og Jelle.

Hvert Aar ventede Martin fra nu af et Par Tvillinger, men der kom ikke flere.

Martin Splüd passede sin Haandtering med største Flid.

Han smurte Stakitter, lavede pumpejanske Havestuer, lakerede Herskabsvogne og pudsede Altertavler op — alt med samme inderlige Hengivenhed i Arbejdet.

Rundt fra Landsbyerne, baade dem ude om Fjorden og dem inde i Lynglandet, fik han Altertavler sendt. Nogle var revnede i Fladen, andre var blot sortsvedne af Os fra Alterlysene, nogle var skaaret ud i Træ, og dem var Kuløren helt svedt bort af.

Martin forstod at lægge Bladguld paa Englevingerne og de lyse Glorier, saa de

straalede som rene smaa Sole. Han glattede Huden paa de yndige Kristusbørn, og satte stærke Farver i Jomfru Marias Klædebon.

Han elskede det Arbejde, men han syntes, det alligevel var ligesom Forsøg paa at pusle Vorherre i Næringen. For naar han nu havde haft Mas med i sit Ansigts Sved at skabe Engle og Menne-sker, saa de lignede efter noget, havde det ikke rigtig Art, at man fuskede ham efter med sin Indbildning.

Men yndigt var det at male med de fine, spinkle Pensler, som aldrig brugtes uden til Altertavler.

Naar ingen saa til, dyede han sig daarligt for at plante smaa grønne Træer med røde Blomster eller skinnende Frugter i Baggrunden af Billedet. Det skete jo da kun til Vorherres Pris. Eller brogede Sommerfugle — som han malede pæneste af det hele. Han syntes, at Kristusbarnet lignede en lille Sommerfugl, deraf kom

det. Men en Gang havde han malet en gyldengrøn Guldsmed lige paa Kristusbarnets Storetaa, og den blev Præsten vred over, saa han maatte tage den væk igen.

Hvis Ulrikka havde lidt det, vilde han grumme gerne have gjort Huset fjong inde og ude og allevegne med Farver og smaa muntre, groende Blomster — han havde nok gode Skabloner, men han hittede ogsaa selv paa.

Men Ulrikka holdt paa den solide Orden i Tingene.

Okker i Køkkenet, Kalk paa Kamrene, grøn Limfarve paa Salen, rød i Stuen, ren Tjære over Bindingsværket, rød Olie paa Havebænken og Stakitlaagen — alt engang hvert Foraar. Det hørte sig til og mere ikke.

Men de smaa løse og ledige Ting turde han nok gøre ved. Og han satte Stokroser rundt om Huggeblokken og Vandspandene, malede Skafterne paa Gryde-

slevene højrøde, kom grønne Navnetræk i Rankeslyng paa Køkkenskabene og smaa flyvende Engle i Laaget paa det store Syskrin.

De smaa Huse i Gaarden, Vognskuret, Tørvehuset og Høsehuset malede han saadan over, at alle Nabolagets Børn tog dem for Eventyrslotte.

Men det morede ham jo allermest, og saa legede han selv med i Eventyret.

Forresten havde han Loftet at muntre sig med — paanær da de to Loftskamre ud mod Haven.

Der maatte han regere, saa galt han bare vilde.

Og i ledige Søndagstimer malede han der, baade paa de skraa Bræddevægge, men ogsaa paa store, bevægelige Skærmbrædter:

Han malede Harzland — — —

Byen Ilseburg, hvor de højgredede Roser rakte Taget, Ilsefloden, som hoppede over store, mosgroede Stene — saa

det bruste — — saa det bruste, Bjærget med Djævletrappen, ja, selv den forfærdelige Drypstenshule, hvor Vandet paa Trolddomsvis rendte sammen til Tapper baade foroven og forneden —

Den som havde set det, kunde vel vide, at der boede Aander i de dybe Bjerge, hvad saa end Mennesker sagde om den Ting.

Værst var, at det ligesom ikke lignede.

Derfor blev han heller aldrig færdig men malede og malede hver Søndag lige til sin Dødedag. Og naar han malede deroppe, saa syntes han, at nu var han i Harzland igen. Gik det galest, saa klingede han lidt med Koklokken og lyttede, det hjalp straks paa Livagtigheden.

Sommetider tog han de smaa Piger op og forklarede dem, hvad det betydede, men de syntes, det var bare sært at skue og ikke videre fornøjeligt og slet ikke til at lide paa. Kun den yngste, Jelle, såå

med sine store Øjne paa Faderens Værk og nikkede.

Ovenfor Loftstrappen stod immer en Skaal med kold Sæbevand til Martin og en Skaal med Mælk til Martins Kat.

Katten boede paa Loftet, for Ulrikka afskyede Katte. Den var flink til at høre efter og forstaa, og den labbede aldrig af Martins Sæbevand.

Saa saare han kunde forsvare at knibe en Stunds Pavse fra Værkstedet, var han paa Loftet for at smøge en hvid Pibe.

I Regnvejr blæste han under Taget, og Katten dansede og sprang for at lege med Boblerne. Den klatrede opad Sparreværket og lod sig dumpe, den sleskede sig langs Gulvet og sprang paa med et Sæt, den krummede Kløer, den kælede.

Martin lo og blæste — Katten sprang og blev flov. For hver Gang den naaede en Boble, sluktes den og blev til ingenting.

Katten hed: Klein Hencker, og ingen uden Martin vidste, hvad det i Grunden var for et slemme Navn, men det passede paa en Kats Haandtering, det gjorde det, ja.

Var Luften klar, blæste Martin sine Bobler gennem Tagruden ud over Vejle By.

Han havde et Livsmaal, et lille løjerligt Livsmaal, som han ikke fortroede til nogen levende Sjæl uden mange Aar efter til Jelle, den yngste af Tvillingerne. Han vilde engang blæse en Sæbeboble saa klar og let og stærk, at den ikke sprak, men svævede i den høje Luft som Solen om Jorden i al Evighed.

I Harzland var den Tanke kommen over ham, og han slap den ikke siden.

Han ønskede sig Liv i hundrede Aar for at naa det Maal. Det maatte kunne naaes.

Glaspusterne fra Bøhmens Land — ovenover Hughuset — de lavede Bobler

af smeltet Sand, de var skøre, men de holdt. De holdt, men flyve kunde de ikke — ikke hoppe engang. De var døde som Jordens Sten.

Martin øvede sin Mund og sit Svælg i tusind Stillinger — maaske kom det derpaa an. Eller maaske kom det an paa Blandingen. Han kom Sand i Sæbevandet, Kalk, Salpeter, Magnesium og Svovlsalt — Ting, der smagte nedrigt og stank som Düwelsdræk, men lidet hjalp det.

Ulrikka, som ikke kendte Maalet, bar over med hans narrifassede Hang til den Suttens Sæbevand.

Thi der var dem, som spiste Snus, og dem, der tyggede Skraa, det var mere slemt.

Foruden Sæbesmøgeriet havde Martin en anden lille godartet Uvane.

Han kunde daarlig blive i sin Seng fra Aften til Morgen. Allerbedst som han laa der og fornam Natten vandre forbi Ruderne, tyktes det for hans Sjæl, som han

var spærret i det trangeste Fængsel. Saa begyndte Hjertet at slaa tunge, haarde Slag, som han selv hørte. Og han tænkte paa en Skindød, der hamrer mod Kistens Laag i den stille Nat, dybt, dybt i Jorden.

Han maatte op, maatte ud, maatte se Natten og føle Himlen over sit Hoved.

Saa steg han forbi Ulrikka og stod op.

Enten gik han først op paa Loftet — til Harzland, hvor Baumannshøhlen i Maaneskæret blev grufuld livagtig — eller han lettede straks Klinken paa Køkkendøren og gik i Haven med et Krus Sæbevand.

Han saa de grønne Urter gro — han hørte dem bryde frem af Jorden, sprænge Svøbene, ranke sig i de stille Bede, skyde, skyde, skyde.

Fra Bed til Bed gik han, knælede mod den fugtige Jord og lyttede.

Tog om Blomsterne og kyssede dem i deres Hjerte.

Eller han blæste sine lydløse Bobler ud over de duftende Roser.

Eller han listede over i Tømmergaarden, klavrede op i de høje Stabler og stirrede udover den sølvhvide Fjord efter Aaleblus.

Men det faldt ham ogsaa ind at gøre Gavn ved Nat.

Han gav sig til at save Brænde, saa det hvinede ud i Natten, og Armene værkede fem Dage efter. Han lugede det fine, frodige Ukrudt bort fra Urtebedene. Han plukkede Hyldebær ned. Han prik-lede Blommer med en lille, spids Pind.

Stundom gik han heltud paa Blegvangen og vandede det hvide Lærred, hvem det saa tilhørte.

Paa Blegvangen var han jo født — tværtimod Skik og Brug i Vejle By — i en Middagstime, da Solen overlistede hans salig Mor, saa hun blundede hen istedetfor at gaa hjem til Maden med sine Piger.

Nedenfor var Fjorden, ovenfor Skoven. Intet Menneske var ude. Hun vaagnede blot ved, at Martin kom til Verden.

Saadan blev han født midt i Solen, og midt i Solen aabnede han for første Gang sine Øjne.

Deraf kom sagtens, mente han selv, baade Solskinshumøret og det grumme ringe Behov for Søvn.

Den pæneste, blødeste Blegvang — — —

Derude fornam han sin Moder saanær og tænkte med Fred paa, at engang skulde han dø.

Og engang skulde hele den dejlige, runde Jord løsne sig og dryppe ned gennem Verdensrummet som en blinkende Lavrentitaare — dryppe ned og forgaa.

Men det blev vel sent efter hans Tid.

Han vilde blot gerne ligge i en Kiste med et lille Kighul af Glas, og Kisten skulde staa over Jorden, ikke sænkes ned.

— »Lille dejlige Nat,« sagde han, »lille dejlige Nat,« — og naar han gik fra Blegvangen, vendte han sig og nikkede Farvel.

St. Hans Aften stak han den hvide Pibe i Munden, proppede Sæbevand paa en lille Flaske og gik til Munkebjærg Bakker for at se Blussene brænde. Han hørte Tjæretønderne syde i det sorte Vand, han saa Menneskenes Kæmpeskygger danse over Bakkemurene, han hørte Latter klinge, medens Blussene voksede og sluktes. Kirkeklokkerne kimedede baade inde fra St. Nicolai og fra de ni smaa Kirker ved Fjorden — det var, som kimedede selve den røde, glammende Ild.

Midt i Støjen blev det stille — alle Mennesker lyttede, nu kun Klokkeklang, mangfoldig syngende, sitrende Klokkeklang. De smaa Bølger dansede over Vandet som drevet af Klokkernes vuggende Kalden — gennem de store Skove

trak langlige, tonende Sus, som naar Sværme af Trækfugle drager mod Syd.

Var det Vandene nu, som kimede — eller var det Himlens smaa glimtende Glasklokker?

Martin var som fortryllet. Han stod, hvor han stod, og de dumme Taarer rendte paa Krys og Tværs over hans Kinder.

Men mer end halvthundrede Blus brændte ned ved Bredden af de aabne Vande.

Ved Midnatstide vendte han om og gik den lige Vej op i St. Nicolai til den gamle Taarnvægter.

Stor Snak holdt de to ikke sammen, skønt de var i Slægt. Ellers pludrede Martin omkap med sin egen Puls, men her, med Kirkens hellige Hvælvinger under sig og den store Himmel over, blev han sky for sin Stemme.

Hver Time gik Vægteren til Gluggerne og sang sit lille milde Vers med gammel, rystende Stemme ud i alle Verdenshjørner.

Saa drog han i Rebet. Klokken klimtede, og Taarnet skjalv.

Martin Splüd stod lænet mod det rustne Taarngitter og saa Blussene slukne ude i Landet. Han ledte efter de to Landeveje, den i Syd og den i Nord.

Han tænke paa, om det — det — — ikke skulde lykkes i denne underlige Nat, hvor Jorden brændte Baal til Stjernernes Pris, denne underlige Nat, der ragede op, lysende ene, i Nætternes mørke Flok.

Fra Taarnets fire Glugger blæste saa han sine skøre, svævende Bobler. Nogle dræbtes af Uglerne, andre knustes mod Langskibets Tag. En steg højt mod Stjernerne, svøbt i Regnbuens Skær — men deroppe var det, som om den med eet skælvede, blegnede, krympede sig og døde. — — — — —

Martin tænkte, at Vorherre i Grunden maatte have grønne Øjne som Klein Hencker for at se alt, hvad der skete nede i de sorte Gyder og Stræder.

Saa vaagnede Lyset som en pippende Fugl og rystede Natten af sine dugtindrende Fjedre. Fjorden krøb frem mellem Bakernes grønne Kamme. Skyerne sværmede afsted som kaade Myg under den højtudspændte Himmel. Morgenvinden fejede Uglerne i deres Huller. Byens mange Lugte af Tørv og Huder, af Bærme og Kaffe og Rugbrød kravlede ovenud af Skorstenene sammen med den graa, søvndorske Røg.

Martin syntes, at hele Vejle By gabede Godmorgen op til ham.

Og han gik hjem.

En fiffig Kræmmer narrede engang halvandet Hundrede Alen smørgult Sirs i Martin Splüd ved at forsikre ham om, at det var det nydeligste til Salsgardiner.

Men Ulrikka holdt paa, at det hvide var pæneste.

Saa laa Sirset hen, til Martin en Dag grundede ud, det kunde bruges til de smaa Tvillingepiger. Det var en Tanke. I Ærmeforklæder blev Sirset syet — en Hoben til hver og til at vokse i.

Aar ud og Aar ind gik saa de fire lige store Tvillinger med solgult Sirs over deres blanke, blommeblaa Damaskeskjoler, og Martin kaldte dem af den Grund aldrig uden sine Kanaljekyllinger.

Den første Tid laa de alle fire i en stor Klædekurv, to og to i hver Ende, men da de voksede til, begyndte Jane at sparke de andre. Saa blev der lavet to rigtige Senge af Træ, en til hvert Tvillingepar, og deri enedes de til deres sidste Dag.

Strengt og fromt blev de opdraget.

Hver Morgen, Vinter med Sommer, blev de gennet frem paa Gulvet foran det hvide Kristuskors, hvor de knælende maatte læse Bønnen. Det grove Gulvsand stak deres smaa bare Knæ, men det hørte sig til.

Klokken otte sad de om det hollandske Klinkebord, hvor den gamle Skolejomfru fra Tønderegnen lærte dem at læse og skrive og regne og kniple — især kniple. Senere lærte de efter trykte Kort at tegne Danmark og blev hørt over i Danmarks Riges Historie og i Byer og Floder. Men medens de blev hørt over, sad de og strikkede for ikke at spille Tiden.

Klokken tolv blev Middagsmaden sat ind paa Klinkebordet. Ulrikka stod og hørte paa, at Fie sagde Madbønnen, selv spiste hun paa Salen med Martin og de syv Svende.

Over Middag, naar Vejret var dertil, gik de Haand i Haand en lille Tur bag om Haverne, medens den gamle Skolejomfru fortalte dem om Tønderpigerne, der kunde gaa og kniple, fra de var bare sex Aar.

Men Byens slemme Drengene raabte: Der gaar Splüd hans gule Kanaljer!

Og det var saa sørgeligt.

Om Eftermiddagen, naar Skolejomfruen havde budt Farvel, sad de nede i Haven og vandt Gørn eller ribbede Fjer for deres Moder. Og hun formanede dem strengt, at de ikke skulde komme ned i den evige Ild og brændes op.

Men inden Svendene ved Fyraftenstide kom fra Værkstedet, var de atter gennet i Seng, og det store Skærmbrædt stillet for.

Døren stod aaben ind til de andre, og de hørte Moderens Rok snurre og snurre. Faderen læste højt af Avisen, og engang imellem lo han, saadan at alle Svendene lo med.

Men naar Ulrikka gik i Køkkenet, listede han ind og stak en Knald Kandis i Munden paa hver af Pigerne.

Ulrikke havde det ikke med at kæle for dem, og hun taalte slet ikke, at de førte Omgang med nogen af Byens Børn, som hverken kendte til at lyde eller yde, men dengang de laa af Mæslinger, skikkede hun Bud til Christiansfeld efter en Honningkage saa stor, at ingen af dem kunde løfte den, og hun gav dem hver et Sæt Kopper og Tallerkener af lyserødt Glaspostelin, saa smaabitte, at de kunde gemmes i en hul Haand.

Og den første Dag, de igen var raske, fik de Lov at komme ned at se en Mand, der dansede paa Line tværs over Vejle Aa. Men de græd af Angst. Og en anden

Dag, da der var Marked, kom de paa Karussellen, men de troede, at det var Helvede.

Helst vilde de lege ude i Gaarden, men der maatte de ikke komme for de grisede Glaspusterfolks Skyld.

Ovenpaa Hughuset i det møj simple Kammer, der kun havde raa Fjælløvægge, som Snavset groede i, der boede jo Glaspusteren og hans skidte Kælling.

De var hinanden i Haarene hveranden Dag, og naar de brækkede op paa deres udenlandske Maal, lød det som bare Kattelhvin.

Af Godsind havde Martin undt dem Kamret for en Nat, da de kom til hans Dør og bad saa bønligt om Husly. Siden blev de ganske roligt uden at give saameget som Tak derfor.

Den Stank, der var ved dem, formelig piblede ned til Tørvane. Og ækelt var det jo, som de klored løs paa hinanden med Hænder og Tænder.

Men blev Glaspusteren syg, saa tiggede Kællingen, Dobrunka, som hun hed, Lysestumper i hvert Hus og brændte dem foran et kulørt Kontrafej af Jesu Moder.

Og naar hun stundum for sine gale Spektaklers Skyld blev slæbt paa Politikamret en Nat, satte Glaspusteren sig paa Trapstenen udenfor Raadstuen og blev der, lige til hun slap ud. Skiftevis sang eller fløjtede han for hende eller spillede paa Tænderne, saa det svuppede, som naar han trak Flasker op.

Kom hun fri, tog de hinanden i Haanden og gik ud i Dalen eller til Nørreskov og vendte hjem med lange Blomsterkæder om Hoved og Hals, saa evigglade som to Sommerlærker.

Dobrunka flettede sit Haar i mangfoldige haarde sorte Piske, viklede en gul Perle i Enden af hver og snoede dem op omkring bægge Øren som en Rede fuld af smaa Aal.

Køn var hun med sine sorte Gloøjne, og køn var han — men paanær Haaret var de soiske helt igennem.

Naar Dobrunka fik Kig paa Tvillingerne, kom hun straks farende med Glasbobler og kulørte Glasstumper til dem. Jelle holdt mest af det gule Glas og det røde — det gav Solskin paa Regnvejrdsdage, og hun voksede aldrig fra at gaa med en Stump gult Glas i Lommen, men der var jo de Dage, hvor hun ikke fik Brug for det.

Jelle var født med en syndig Lyst, som forfulgte hende, hvor hun gik og stod.

Om Dagen kunde hun sidde saa muse-stille ved sin Gerning, men inde i hende mylrede de slemme Tanker. Hvergang St. Nicolai slog Timeslag, gav det et Jag i hende — — det var Stormklokkerne, hun længtes efter.

Naar de saa en sjelden Gang lød, var det, som om smaa Myrer kriblede rundt i hende, og hun havde hverken Rist eller Ro men maatte ned i Haven.

Der kunde hun stundum fornemme Brandlugten og se de gule bulne Brand-skyer hvirvle op, medens Gnisterne sprang og Knald og Knitren blandede sig med Klokkernes voldsomme Klemten.

Skønt hun vidste, det var en saa grulig Synd, blev hun ved at bede med foldede Hænder: Aah, Gud, lad det brænde, lad det brænde!

En eneste Gang listede hun over Loftet, slæbte Kasser sammen og kiggede gennem Tagruden lige ud i Flammehavet. Hun knyttede Hænderne, Tungen fløj rundt i Munden som en lille Fugl, hun lo og græd — — det var, som blev hun selv til den bare Ild.

Om Aftenen knælede hun foran Sengen og bad Vorherre om Forladelse, men om Natten drømte hun, at der var gaaet Ildebrand i Himlen, og Englene kunde ikke faa slukket, skønt de pøste alt Vandet fra Vejle Fjord op paa Skyerne.

I Mangel af Ildebrand nøjedes hun med Grueilden i Køkkenet. Der kunde hun staa og stirre, til det blev sort for hendes Øjne — — medens hun indbildte sig, at det var Huse, Kirker, Slotte, Byer og Skove, der brændte.

Og hun tænkte paa, hvor rart Vorherre havde det højt, højt oppe, hvor han kunde se hver en Brand i Verden.

Da hun blev lidt ældre, fandt hun paa, at det hjalp, naar hun puttede Hænderne i rigtig koldt Vand — det ligesom slukkede Tankerne.

Men hun turde aldrig betro til nogen af Søstrene, hvad for en ond Skabning hun vist var.

Klotilde kerede sig kun om Høns. De smaa Kyllinger, som laa og sov inde i Ægget, til de en skønne Dag fik Lyst til at se Verden, og saa pikkede Hul og krøb ud — det var det dejligste, hun vidste af.

Hun ønskede kun det ene af Livet: at blive Ejer af en Hønsegaard. Men aldrig vilde hun spise hverken en Kylling eller en Høne. Derfor gjorde det hende saa bitterlig ondt, at netop altid hun blev sat til at pille Fjer af de Høns og Kyllinger, der blev slagtet. Hun havde engang prøvet med Vilje at rive et Haar af sit Hovede, og hun kunde ikke lade være at tænke, det maatte gøre lige saa ondt for hver Fjer, hun pillede af Hønsene.

Jane drillede hende baade med det og med, at hun var fummelfingret, og saa græd Klotilde.

Fie var den, som sagde mindst, men det, hun sagde, plumpede gerne ud af hendes Mund som Svedskestene. Naar hun blev vred, stillede hun sig hen ved en af Søstrene og skubbede til hende med et eget Vrik med Hoften, saa hun fløj langt hen. Men Fie blev staaende og saa ud, som om hun ikke kendte til de Dele.

I sin Tid blev Martin Splüd kasseret som Soldat. Han duede ikke, sagde de, fordi hans Hjerte var for stort og han selv for lille.

Det krænkede ham.

Aldrig havde han hørt, det skulde lægges en til Last, at man havde formeget Hjerte, og det med Størrelsen kunde saa let bødes, bare man fik pløkket et Par drøje Hæle under Støvlerne.

Siden glemte han den Krænkelse.

Men saa kom Krigen op i Landet. Kongen selv skrev de pæneste, høfligste Breve i Aviserne og formanede de danske Mænd til at stille sig som Frivillige for at besejre

Oprøret og føre Fædrelandet til Fred, Frihed og Ære.

Svendene forlod Værkstedet en for en og gik med.

Sadelmager Kvist, som var over de halvfjers og endda vilde afsted, sagde, at hver den, der ikke med Glæde gav sin Smule Liv hen for Fædrelandets Ære, var en Kujon, en Forræder, en Poltron.

Martin Splüd vilde nødig være nogen af Delene.

Ikke for det, han taalte ikke godt Synet af Blod. Engang da Ulrikka kappede Hovedet af en Hane, og han endda rendte hen imod ham, skvattede han om paa Stedet. Ikke for det heller, han var jo Godvenner med Tysken, baade ham fra Harzland, men ogsaa sandelig ham søndenfor Eideraaen, der kom og prangede med Heste paa hver en Markensdag.

Men — Poltron, Kujon, Forræder! —

Ulrikka raadede ham at lade de Tanker visne og blive ved den Haandtering, Vorherre og hans salig Far havde brungen ham an i. Desuden, naar han bævrede som en syg Kylling i Tordenvejr, hvordan skulde han saa gerere sig i Kanonvejr, der var mangefold galere.

Til Overflod tog hun Biblen og læste op om Kain, der slog sin Broder Abel, og siden med Herrens Vredes Mærke paa sin Pande maatte fly fra Sted til Sted, jaget af sin onde Samvittighed.

— »Ved ham, den Kain, kom Krigen ind i Verden,« sagde hun, »for alle Mennesker er Brødre!«

Forknyt gik Martin over paa Værkstedet.

Nej, naar Ulrikke ikke var for det — —!

Han var saa ked ved det hele, at ikke engang den hvide Pibe kunde fornøje ham. Arbejdet var rentebær standset. Folk tænkte kun paa Krigen og paa Avisen.

En skønne Dag rammede han en hvid Skive op paa Værkstedet, laante Garverens Rottebøsse og øvede sig fra nu af paa at sigte til Maals.

Først skød han blot efter den sorte Prik, men da han blev mere dygtig, indbildte han sig, at det var en Rotte. For inde hos Garverens i den store Gaard var der jo med Rotter, saa ikke engang Rottefar fra Smuget kunde faa Bugt med dem.

Men der var den Forskel, at naar han tænkte paa Prikken, saa traf han, men naar han tænkte paa Rotten, saa rystede Haanden.

Krigen gik sin Gang med lidt Fred og saa lidt Krig igen.

Nede ved Frederits laa fuldt af Fjender og ved Kolding og oppe ved Horsens.

I stille Nætter fornam man iblandt, hvordan Jorden ligesom rystede paa sig. Og Bager Frandsens Enke rendte rundt i Gaderne og raabte og skreg paa Karl,

Sønnen, som var faldet — hun var gaaet fra Sans og Samling over det.

Det havde været et Højvande, saa alle Engene og Baggaardene ved Havnen stod under Vand. Hvem der skulde til Pakhusene, maatte færges frem i smaa Pramme.

Fjenden slog Ring sønden om Byen, men Danskerne stod i Grejs og Jelling og Nørreskov.

Ulrikka stængte sine Tvillinger inde paa Loftskamret, spigrede Vindvet til og tog selv Nøglen i Lommen. Der kunde de blive, saalænge Staahejen stod paa. Hun havde hørt sit i sin Tid om Spaniolerne, og Pigebørnene var i den Alder.

Martin gik op og ned ovre paa Værkstedet med Bøssen paa Skulderen. Hvis Byen blev stormet — — —

Saadan svulmede Modet op i ham, at han tænkte paa David og Goliath — David var ogsaa en lille Karl, dog vog han Kæmpen.

Tusind og Titusind, Tusind og Titusind, summede det i hans Hjerne, mens han marsjerede op og ned med det lille ladte Gevær som en Skildvagt.

Ved Middagstid tog Kanonerne fat. Nu og da blev der skudt tværs over Byen. Martin tabte Bøssen og glemte at tage den op. Han krøb ind i Hughuset, helt ind mellem Tørvene.

Han kunde ikke — han kunde ikke andet, han var saa elendig. De maatte gerne kalde ham Kujon, Poltron, Forræder, hvad de vilde — om Kongen selv bad, han gik ikke med. Aldrig.

Det var, som om Hjertet vekselvis glemte at slaa og saa en Stund løb løbsk.

Da der igen blev stille, kom der en velsignet Fred over ham. Han var nu saa evig forvissat om, at nogle fødtes til at være Krigsmænd, andre til at være Haandværkere. Han var født til at være Maler.

Han var lige saa fro, at han kunde danse af Glæde.

Aldrig havde Ulrikkas Kaffe smagt ham som i den Stund.

Han maatte om til Apothekeren og snakke med Svenden om en ny Blanding til Piben. Han var med eet kommen i Tanker paa, at Husblasen, den fineste Sort Lim, som kom fra Størfisken, den maatte jo være som gjort for hans Skyld. Han havde set den i tynde, knitrende Blade, der lignede lidt efter gammelt Glas, men kom den i varmt Vand, blev den væk, og først naar Vandet køledes af, saa man den igen som Stivelsegrød eller lind Klister.

Henimod Aften spankulerede han Byen igennem for at høre og spørge Nyt, og han havde trøstende Ord for al den Skræk, han kom om ved.

Men Byens Borgere var saa sært kummerfulde i Sindet. De bare hviskede.

Saa hentede han Kruset med den nye Blanding og satte sig fredsommeligt til Rette paa den store Sten i Garverens Port. Derfra var Udsigt baade efter Nørreskov og Tømmergaarden.

Han kunde formelig lugte, at Skoven var sprunget ud. Det var det pæneste Maanevejr med hvide Skyer og lange Skygger. Godt og vel var det, at Fjenden ikke kom Vejle By i Fortræd — saa fik han ellers i Guds Navn rase andre Steder, naar endelig galt skulde være. Men skammelig, skammelig Synd havde det været, om til Exempel den gamle gode St. Nicolai var skudt sønder.

Bedst som han sad, hørte han en Pippen og en Klynken og en Susen og en Svirren, akkurat som naar Trækfuglesværme letter fra en Eng.

Men det var ikke Trækfugle, det var smaa brune stinkende Dyr, som ilede og kilede og myldrede ud gennem Porten — — —

Et Sted inde i Martin gav det et lille Klik. Han naaede ikke at trække Benene op under sig. Han naaede knapt at sukke.

Saa var det hele forbi.

Saadan døde den lille Martin Splüd.

Den Smule Sol, der i Ny og Næ havde
skinnet ind over Hjemmet, forsvandt helt,
da Martin Splüd blev sænket ned til sine
Fædre.

Ulrikka var kommen paa, at Døtrene
fra nu af, som hun selv, altid skulde
have Døden for Øje. I Stedet for deres
smaa kære Kniplepuder, sørgede hun for,
at de fik Ligkranse at sno af lange sorte
og hvide Glasperler, der blev draget paa
Staaltraad og bøjet til Blomster og Blade.
En Smule Fortjeneste gav det, men stor
Tristhed i Sindet.

Medens de snoede og snoede og stak
deres smaa tynde Fingre paa den grimme

Staaltraad, sad Ulrikka med sortrandede Brillen og læste op af Biblen om Johannes underlige Aabenbaringer.

Om Natten drømte Døtrene, at Vejen ud til Kirkegaarden var heget med Tjørnehække, men hver Tjørn var en giftig Hugorm, som spillede med Tungen. De drømte, at Vejle Fjord var fuld af Blod, og istedetfor smaa Fisk svømmede der Djævl med syv Horn. De drømte om Babylons den store Skøge, om Porte af Elfenben, hvorfra der fløj ildsprudende Løver ud imod dem, om Drager og Dyr, Skorpioner og Græshopper.

Kun naar de gik deres Eftermiddagstur ud til Graven, lavede de lidt op og skændtes i al Fornøjelighed.

Hvert Kvartal kom den gamle Prokurator indad Døren med to Hundrede Rigsdaler, og det vilde han blive ved med, saalænge han levede, sagde han, og efter ham hans Søn. Saa godt forvaltede han

Martin Splüds Fædrene arv, at den aldrig kunde blive slidt op.

Ellers sad Ulrikka jo kvit og frit Enke med Hus og Have. I Afstaaelse for Værksted, Vognport og en anset Kundekreds fik hun optalt tre Tusind Rigsdaler i Sedler og Sølv. Dem gemte hun ned i Sengebunden i en solid Læderpose med Snor om.

Først paa sit Dødsleje overgav hun Posen til Fie som den ældste. Men hun formanede hende og de andre foran den hellige Bibel, at de holdt Hus med de Penge og forvarede dem urørt til deres Alderdom. Sparekassen i Vejle By kunde spille Fallit, de maatte langt hellere selv i al Stilfærdighed skytte dem mod Tyve og Omstrejfere.

Med rystende Hænder tog Fie mod den tunge Pose og lovede alt, hvad Modern forlangte.

Endnu engang vilde Ulrikka læse Johannes Aabenbaring, men Mælet gik fra hende. Saa læste Jane, og medens hun

læste om Lammets Sang, lukkede Modern sine Øjne og sov hen med et Smil, som om hun nu havde faaet Forklaring paa alle de underlige Ting, hendes Døtre slet ikke forstod.

Saa kom hun i Jorden til lille Martin, og Døtrene undrede sig over, at de slet ikke sørgede ret meget.

Men de var bange.

Pengeposen gjorde dem angst.

De begreb ikke, at Modern havde kunnet gaa saa rolig omkring.

De sov ikke mere, som før, fra Aften til Morgen, men laa to og to, Haand i Haand, med store, opskræmte Øjne.

Det var, som om noget var i Gære mod dem. Det truede fra alle Kroge i Stuen, ude fra Gaarden, fra Havens Træer, fra hvert Menneske i Vejle By.

Nætterne var fulde af forunderlige Lyde. Skønt der altid hver Aften blev hængt smaa Sirsstykker for Ruderne, skred de sælsomste Lysskær ind i Stuen, vandrede

over Møblerne, svævede over Sengene, klatrede op langs Væggene.

Sengene var stillet tæt sammen, det store Skærmbædt sat for Fodenden og Pengene gemt lige under Janes Hoved, for hun var den modigste. Hun knyttede sine Hænder i Søvn for at vidne, at hun passede paa, men mod Aabenbaringsens Uhyrer kunde hun ikke væge sig. Tidt maatte hun skrig i Søvn, og da fløj de andre op og troede, at nu var Tyvene der.

De slog smaa Kroge og Kramper paa Sovekammerdøren.

Om Aftenen trak de ved fælles Hjælp den store Jernslaa for Køkkendøren, stængede Salen, stængede den dobbelte Havedør, men hvad hjalp det.

Onde Mennesker kunde glide gennem Skorstenen — det var den forfærdeligste Tanke.

Klotilde var lige saa hun rystede, naar hun i Skumringen satte Tekedlen over Gløderne paa det brede, aabne Ildsted,

hvorfra Gnisterne dansede op gennem Skorstenen. Før havde det fornøjet hende saadan at se den blaa Himmel oppe i den sorte sodede Aabning, nu turde hun ikke løfte sine Øjne fra Kedlen.

Gavtyvene kunde klavre ad Tagrenden op og fire sig ind paa Tagkamret. De kunde gaa gennem Haven og slaa Ruderne ind.

De kunde brænde Huset af.

Der var Aftener, hvor de, som ved en fælles stum Overenskomst, slet ikke gik i Seng men sad oppe hver med sin Kniplepude. Nu og da prøvede de paa at tale, men blev saa inderlig skræmte ved Lyden af deres egen Stemme, at de straks igen tav. Og bagefter blev Stilheden dobbelt beklemmende.

Ingen nævnede Tiden. Ingen saa til Uret, men naar Bornholmeren faldt til Slag, dukkede de deres smaa Hoveder dybere over Arbejdet.

En Nat blundede de hen saaledes, en efter en, uden at vide af det, og da de vaagnede, stod Solen ind i Kamret til dem.

Saa begyndte Klotilde at græde, og saa græd de andre, indtil de kom i Tanker om Kaffen, som skulde smage dejligt, og om det gode, varme Vejr.

Før havde de dog hver Dag gaaet til Kilden sammen eller til Graven, før havde de dog om Aftenen siddet nede under Hylde træet og sunget smaa gamle Viser ganske, ganske sagte.

Nu var der ikke Tale om at gaa fra Hjemmet paa én Gang, og i Haven turde de ikke komme, saasnart Solen var gaaet ned.

Skiftevis tog de ældste og de yngste Tvillinger et lille Sundhedsløb til Kirkegaarden eller besørgede Ærinder, men baade dem, der gik, og dem, der blev hjemme, var halvdøde af Skræk imedens.

Selv om det var midt paa den lyse Dag, blev der stænget som til Nat for de to, der gik, og naar de kom hjem, maatte de slaa hemmelige Slag paa Havedøren for at slippe ind.

Rendetøsen, der sov i Hullet under Trappen, blev jaget væk. Hendes Far var af Taterslægt, og den Slags kunde man ikke stole paa. Alt maatte de saa selv forrette, og det var svært nok for de smaa tynde Hænder.

I Tordenvejr var de rent elendige. Saa lagde de Pengene ned i den store Kobbersyltegryde, satte Laaget paa og baksede Gryden op paa øverste Hylde i Spiskamret. Medens Tordenen varede, stod de fire Søstre saa armomslyngede, grædende, inde i det aflaaeste Spiskammer med et fransk Sjal slaaet over alle fire Hoveder.

Fie forespurgte, om de ikke skulde lade Blikkenslageren gøre et grumme solidt Skrin af Jern med en lang Lænke ved,

saa kunde man jo smedde Pengene til en forsvarlig Krog i Muren under Sengene.

Men Jane svarede, som sandt var, at Tyve og Mordere som ingenting klippede Jernlænker over — desuden, fik Blikkenslageren det at rende med, saa havde man da Tyvene inden næste Ugedag.

Tre Gange fandt Jane Paaskud til at titte indenfor i Sparekassen — udvendig var den jo solid nok saadan at se til. Men hver Gang kom hun lige oprørt ud til Jelle, der ventede paa Gaden: Saadan som alting flød om derinde, Bøger, Menne-sker og Papirslapper. Pengene kunde saamænd hvem, der vilde, tage og rende med, de laa bare i et sort Skab med Hyl-der og et Nøgleknippe i Laasen! —

Men en Aftenstund, medens de drak Te, hviskede Klotilde noget til Fie, Fie hviskede videre til Jelle og Jelle til Jane.

Det var, om ikke hellere to af dem skulde rejse helt over til København og forvare Pengene i den store nye Bank

derovre, hvor der baade var Kældere af Kampesten og Skabe af Jern til Pengene. Man sagde, at ikke engang Lynet kunde stikke Ild paa Pengene der.

Jane svarede ikke, hun begyndte at synge Sangen om den visne Viol — den sang hun altid, naar noget rigtig gjorde hende glad.

Og de tre Søstre maatte, enten de vilde eller ej, sukke meget, meget dybt. Nu saa de en Ende paa al deres Vaande.

Jane havde sagt, at skulde to rejse, saa skulde de rejse alle fire. Det havde Klotilde ikke ventet — det mindst af alt. Men hun tav, hun vidste, at Janes Vilje raadede for dem alle.

Kun bad hun saa bønligt om at bie til fjerde Søndag efter Helligtrekonger, naar Evangelisten taler om Kristus, der stiller de vrede Vande. Bare man saa Strippen i Blaaneekarret — en Gang flød den stoltelig oveni, en anden Gang plumsede den ned mellem Tøjet — saa forstod man Faren paa Vandet. Immer var Avisen fuld af Forlis og Ulykker, og mange uskyldige Mennesker strandede eller sank

ned paa Havsens dybe Grund. Det galdt eneste og alene at give sig Gudfader i naadig Vold uden Angst eller Gysen — og Evangeliet om de vrede Vande var som et Vink om, at Himlen vilde skærme dem paa deres lange Sejlads.

Men Jane bad hende blaane og blæse og grave sin Dumhed tyve Alen ned i Jorden — hvem kunde vel sejle over Havet i Februar Maaned, naar Vandet var det bare Is? —

Jane bestemte syvende September, som var en Mandag, og dermed maatte Klo-tilde nøjes.

Skønt man ikke skulde begynde noget paa en Mandag, fordi der var Uheld ved den Dag, saa laa den dog nærest ved Vorherres egen Dag — og Skibet gik ikke uden om Mandagen.

Madam Albinussen, som havde faaet Kamret over Hughuset, siden Glaspusterne rejste af Landet, mod at holde Gaarden

ren, lovede at muge under Hønsene og give dem tre Gange hver Dag.

Hendes Broder, Natbetjent Tønnesen i Gothersgaden, skulde skaffe dem pænt Losi og Kost for de Dage.

De maatte sagtens blive der mindst en Uge, for inden de fik den Bank sporet op og Pengene bragt hen og alt det. Det tog Tid.

Men Klotilde var uhyre trangmodig ved at skilles fra Hønsene saalænge. Den sidste Tid lod hun dem trippe, hvor de vilde, baade i Køkken og Stue, selv om Gulvene lige var strintet med nyt Sand.

De sidste Æg, hun tog fra dem, nænnede hun ikke at slaa itu til Pandekager, men gemte i en lille Æske med Bomuld. Dem vilde hun have med.

Husets Nøgler blev trukket paa en Snor og gemt i en tom Sennopskrukke, som atter blev tilbundet. Alle Skabe, Dragkister og Chatoller blev vendt ind mod Væggen. Jane bar selv tre Kasser

Svovlstikker ud under Posten og smed dem siden paa Møddingen, at de ikke skulde ligge og fænge an af sig selv, medens man var borte.

Sidste Søndag sad Klotilde — de andre havde travlt med at pakke ind — omme i Kirken næsten den ganske Dag. Hun tog baade Froprædiken, Højmesse og Aftensang med foruden en Barnedaab og en Brudevielse.

Men da hun kom hjem, var hun saa beklemmt, at hun ikke kunde tale.

Dagens Text havde handlet om: Manden, der rejste fra Jerusalem til Jeriko og paa Vejen faldt iblandt Røvere. — — —

Natten var lang.

Mandag Morgen kom Barber Strøvers Dreng med en Trækvogn efter Tøjet. De fire Søstre gik bagefter ham for at passe paa, han ikke tabte noget.

I sidste Øjeblik bukkede Klotilde sig efter en rød Fjer, Hanen havde lagt paa

Dørræet. Jane bar Pengene, der var indsvøbt i mange Ting, at ingen skulde gætte, hvad det var.

Paa Skibet fik de et helt lille Kammer for sig selv nede i Kælderen. Sengene stod ovenpaa hinanden, men ellers var der baade lunt og propert. Kun kunde Jane ikke komme paa, hvad det var, de kogte i Nærheden, det stank, som naar man smeltede Kopallak.

Klotilde stod og saa ind mod Land. Fra den Side havde hun dog aldrig set Byen. Det var, ligesom den var gaaet avet om sig selv, Gaderne vendte Vragen ud.

En Hane blev ved at gale, ynkeligt, kaldende. Baade hun og Fie turde vove paa, at det var deres egen.

Hun listede Salmebogen frem:

Og Jesus gik i Skibet, og hans Disciple fulgte ham — — —

Bare det Par Ord gjorde da godt.

Time efter Time sad de og ventede paa, at Klokken skulde blive seks. Før skulde Skibet jo ikke gaa, men de var enige om, det var bedst at komme i god Tid.

Paanær Klotilde spiste de haardkogte Æg og drak Kaffe paa Flaske til Middag.

Madam Albinussen kom ubuden for at se til dem. Hun forberedte dem paa, at Søens Syge var det værste, som var til. Salig Albinussen havde engang rejst norden om efter Hamborg med Sejlskib, og hver Gang han siden fik Ærter, spyede han dem fra sig, fordi de mindede om den Syge.

Men Jane var ikke bange. Fie tog fat med at strikke, de blev helt hjemme paa Skibet.

Fie var optaget af alt det, de brokkede sammen i den sølle Kælder. Der var — foruden Kister, Kasser, Sengesteder og Smørbøtter — ret som i Noahs Arken alle Slags firføddede Dyr saasom Heste,

Køer, Faar, Svin, smaa Fjerkræ i Kurve, en grøn Pappegøje og et helt Bur fuldt af Kaniner.

De arme, uskyldige Dyr strittede imod, det bedste de formaaede. Man begreb, at de foretrak en grøn Græsmark for den sorte Skibskælder.

Tilsidst fik hun Jane pudset paa Mændene. Og Jane bad dem holde op, for nu kunde der ikke være mere, nu var Skibet saamænd ogsaa fuldt.

Men hun fik et Svar, saa hun krøb sammen og kom til at ryste.

Klokken fem kom der flere Folk paa Skibet, og Jane lod Søsteren staa for, at ingen skulde rane Pengene i den Tumult.

Saa gav Skorstenstuden sig til at hvæse og bølge Røg fra sig. Klotilde og Fie blev rent fra det af Skræk, men Jelle klamrede sig til Jane og Pengene — de havde altid saadan holdt sammen to og to.

Da Skibet begyndte at gaa, gabede de af Rædsel, men knyede ikke. Det gav den særeste Bæveren i Hjertekulen saadan at stande ret op og ned oveni det rindende Vand og lade som ingenting. Vandet ligesom krøb og krøb under deres Fødder. Vejle By listede helt om i Grejsdalen og forsvandt, kun Møllen og St. Nicolai blev, hvor de var.

Og se, der blev en stor Storm paa Søen, saa at Skibet skjultes af Bølgerne — Fie og Klotilde læste sammen op af Salmebogen, langsomt og bedrøvet, medens Vejle By forsvandt.

Endnu engang galede en Hane inde fra Land — aldrig havde noget lydt hjertesående som det.

Men han sov —

Store sorte Skyer — først nu blev de dem vår — drog gennem Luften, de blev sortere, naar de mødtes med Skibets Røg. Langt ude laa som Fnug ved Fnug over Vandet.

Skovene suste tungt og alvorligt inde paa Land.

Det var det: Madam Albinussen havde jo spaaet Vejr til Natten!

— Og hans Disciple gik til ham, vakte ham op og sagde: Herre frels os, vi forgaa. Og han sagde: Hvi ere I saa frygtagtige, I lidet troende? Da stod han op og truede Vejret og Søen, og det blev blikstille.

»Amen,« sagde Klotilde og lukkede Bogen, men i det samme, som et ondt Varsel, fløj den lille røde Fjer overbord og forsvandt.

De gik ned i deres eget lille Kammer, hvor det grønne Vand rendte mod Gluggen og baskede for at slippe ind. Jelle var rent betaget ved det Syn. Det var jo som paa Havsens Bund. Hun stirrede og stirrede, efter Koralrev, efter Fiskestimer. Noget om Havfruer og Havmænd kom hende for og om Agnete — — hendes lille Hjerte

bankede, som vilde ogsaa det ud og stirre med. Det Vand her blev nok for hende, hvad Harzland havde været for hendes kære, salig Far.

Fie lagde sig op i en Overkøje og tænkte fornøjet paa Vejle By. Skibet gimpede velsignet, næsten som den gamle Haveslynge, der i sin Tid brast med hende. Var det ikke værre at rejse gennem Havet, saa pyt!

Men Svinene skreg, som naar de blev stukne og Blodet rendte fra dem til Pølser. Klotilde gemte sig under Dynen og puttede Fingrene i Ørene som hjemme hver Mortensdag, naar Grisen blev stukket. Hun bad Vorherre, at han vilde hjælpe de arme, uforstandige Dyr over det. Og hun blev ved at mumle: Naar jeg nu bér dig — naar jeg nu bér dig — —

Ganske bælgmørkt blev det.

Jane sad paa Køjekanten med Pengene og Ansaret og et Lommetørklæde for Næse og Mund. Den fede græsselige

Braselugt blev værre — værre end Kopalak, værre end den tykke Olie, hun en eneste Gang havde faaet i kold Kaffe.

Det var, som om alt gik løs inde i hende og byttede Plads, som om hun gik op i alle Fuger. Hun kom til at huske paa de Spedalske, om hvem man sagde, at de tabte baade Arme og Ben.

Blot hun var oppe, blot hun saa den rigtige Himmel og smagte den rigtige Luft — saa vilde det nok blive godt.

Et lille Mod piblede frem. Fie og Jelle sov, Klotilde klynkede under Dynen.

Jane naaede op. Der var sort om hende, kun Skibets gule Lygter lyste her og der over det store Vand. Hun satte sig ved Rælingen og saa derned.

Men medens hun saá og saá, var det, som om store, hvide, glubske Hunde dukkede op fra Vandet, sprang gennem Bølgerne og glammede rasende op til hende. Hun mimrede af Skræk, vendte Ryggen til Havet, gjorde sig mindre og mindre,

krøb helt sammen, dukkede helt ned over Pengene — men højere glammede Hundene. Højere skreg Svinene. Langt og klagende brølede Køerne. Vilde Hvin løb langs Dækket. Midt inde fra Skibet kom en Helvedes Larm. En Gysen kriblede gennem hendes Ryg — det vaade, iskolde Vand styrtede over hende. Hver Gang Skibet paany — som under et Jordskælv — faldt ned i Dybet, suste Vandet atter strømmevis over hende.

En Skoggerlatter smeldede gennem Luftten. Kom den fra Himlen eller fra Havet? Sanseløs af Rædsel tumlede hun henad Dækket. Svinenes Skrig var menneskelige mod de skrækkelige Havhundes Hyl og mod den Latter — Vandet forfulgte hende, slog hende, piskede hende.

Tungen laa tør og lam i Svælget, hun kunde ikke raabe, ikke kny. Det salte Vand blindede hendes Øjne. Hun fornam, hvordan hun indvendig sønderledes Tomme for Tomme.

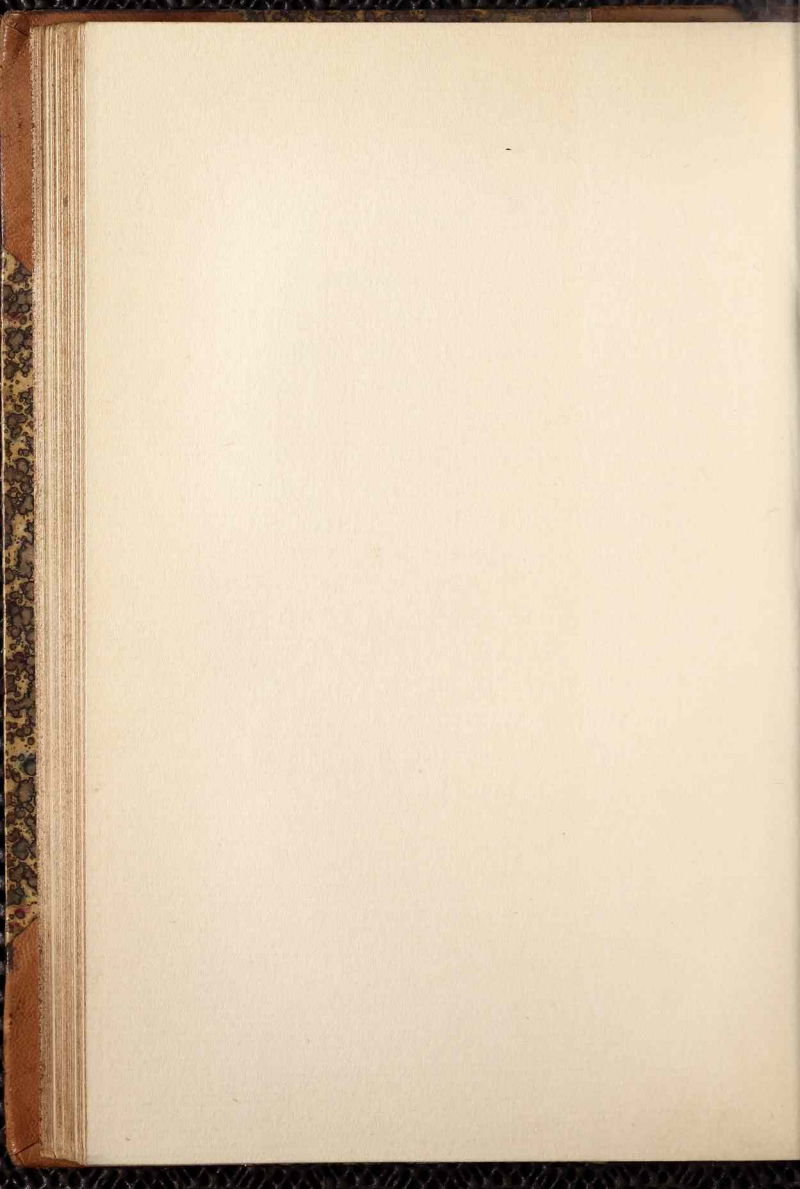
Og hun tumlede afsted. Men nu var Nedgangen borte.

Nu hørte hun Faars ynkelige Brægen, og en from Medlidenhed kom et Sekund op i hende. Nærmere lød det, nærmere. Derhen vilde hun — hun maatte i Nærheden af levende Væsner, bort fra de fraadende Havuhyrer, bort fra den Latter.

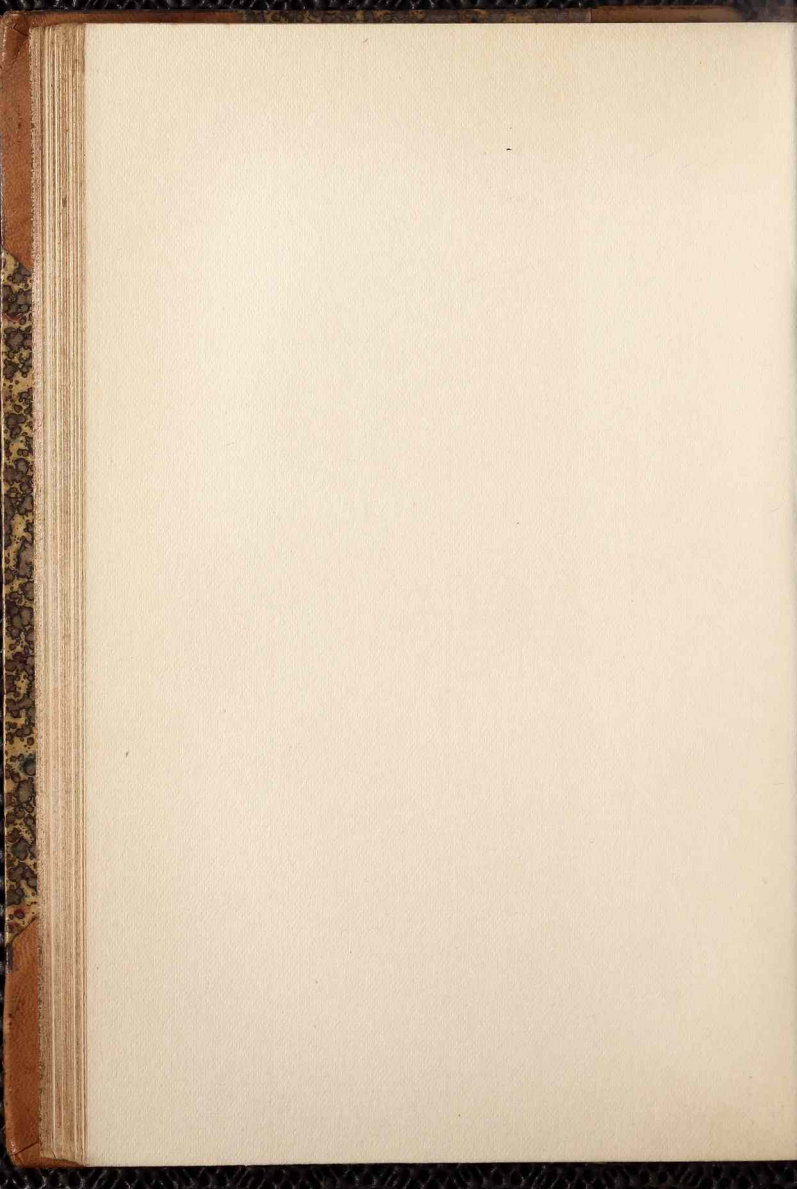
»Lille Jomfru« — raabte det. Forvildet styrtede hun frem, tumlede ned i et aabent Rum, i en forfærdelig Brægen.

Ved Dag gry blev hun samlet op. Hun laa med bægge Arme om Halsen paa et halvdødt Faar. Hendes ene Ben var brudt. Hun var fra Sans og Samling.

Men da Pappegøjen igen begyndte at skogre, vaagnede hun op og græd.

ANDEN DEL

Det var afgjort, de skulde bo i København.

Grunde gav de ikke indbyrdes. Sagen blev ikke drøftet, den afgjorde sig selv. Thi der fandtes ikke Kørevej fra København til Vejle, og der var ingen Bro over Havet. Natbetjent Tønnesen, som stod dem mageløs bi, sagde nok, at i Magsvej var det en hel Plaser at sejle den Tur — de rystede sørgmodigt paa Hovedet og tyssede ad ham. Jane, som laa med Benet klemmt inde i et helt Maskinværk af Bind og Brædder og Staaltraad, maatte ikke engang høre de Ord.

Det var jo hende, det kom an paa — det var hende, som nær havde tabt baade Liv og Forstand.

Fie og Klotilde skulde rejse tilbage for at ordne det hele og hente Møblerne.

Først var det Meningen at faa Stedet solgt — Prokurator Mørk kunde sagtens sørge for det.

Men Huset var jo saa at sige deres Fædreneland. De kunde ikke skille sig ved det. Og med otte Hundrede Rigsdaler og Sparsommelighed kunde de ogsaa baade leve og lade det staa hen.

For Jelle var det sværest at skulle være Haven foruden — Klotilde tænkte mest over Hønsene. Men det maatte saa være. I København kunde man ikke holde Høns, og hvem nænnede ogsaa at udsætte de fromme Dyr for at lide, som Grisene og Jane led.

Jelle maatte for al Pris have Skærmbrædterne med Harzland. Dem maatte de huske. Fie tav baade før og efter

med sit — men den Lugt, der var over Vejle By, og de smaa, runde, pæne Sten paa Gaderne — — — —

Aldrig kunde hun vænne sin Næse til at lugte københavnsk.

Saa rejste hun og Klotilde.

Skilsmissens Maaned var som et ondt Mareridt for dem alle — og mest for Jane og Jelle, der var ene om at vare Pengene.

Men den Tid gik da til Ende. Kun begreb de saa vanskelig siden, at der virkelig ikke var sket noget gruligt i al den Tid, og at deres Ansigter ikke havde forandret sig.

Det første, Jane gjorde, da hun var kommen saavidt, at hun kunde gaa ved to Stokke, var at komme i Banken med Pengene.

Banken havde tykke Jernstænger for Vinduerne baade paalangs og paatværs. Jane var ganske tryg.

Pengene blev sat paa Bog i Martin Splüds Navn.

Saa købte de Gravsted paa vestre Kirkegaard. Saa lejede de Lejlighed paa Vesterbro.

Saa flyttede de ind.

Fra nu af kaldte alle Folk dem: Frøknerne Splüd.

Hver Aften læste de Avisen højt, skiftevis, kun ikke Klotilde, som famlede med Ordene og ikke skelnede *n* fra *u*.

Sidst læste de Føljetonen, der handlede om de særeste Mennesker, som bar sig underlig akavet ad, men altid kom godt fra det. Bagefter skændtes de om Avisens Indhold og om Føljetonens Fortsættelse.

Jane var, som hun var tumpet med sine Bryllupper og Begravelser, — som om det var det eneste, man havde Morskab af. Fie blev saa sur over det. Hun vidste, det kom bare af, at Jane sad derinde paa Fiolstrædet og huggede Ligtøjer, og der rendte de hver Middag rundt for

at snuse Begravelser op. Men Jane lod jo, som om hun immer og altid havde brudt sig derom. Fie holdt ligegodt paa, at saa havde man mere Udbytte af alle de Ulykker, saa lærte man at vare sig for Heste og Vogne og Ildebrand og aabne Vinduer, men Klotilde tudede over Ulykkerne, skønt de aldrig angik hende en Krumme. Naar Avisen ikke bragte nyt fra Jylland, saa var den kedelig, sagde Klotilde, og mangen Gang uden Ærinde rendte hun til Gammeltorv blot for at glo efter det Fjerkræ, som Konerne sad med — det mindede om Vejle By.

Jelle svælgede i sine Ildebrande — siden de var begyndt med den Københavneravis, havde hun mindst en hver evige Dag.

Og det gav straalende Drømme —

En Nat drømte hun, at hun stod i Babelstaarnet, og det brændte, men ligesom Ilden naaede hende, sprang hun ud og fløj.

De smaa Tvillinger havde det stærkt med at drømme, enten saa den københavnske Lejlighed eller den københavnske Avis var Skyld deri.

Mange sære Ting og Tanker kom til dem gennem Avisen, det var nu vist.

Dagene gled saa langeligt afsted, nu kom en Søndag og en igen og en igen.

Klotilde stred med Huset, det var knap og nap, hun naaede sin Middagssovn for Travlhed. Endda jagede Jane paa, at hun skulde hække Modester for en Uldhandler, og skældte, fordi hun var sjuskvorn, skønt hun gjorde sig sin yderste Flid.

Fie lod sig ikke jage med eller kommandere. En skønne Dag var hun kommen i Tanker paa, at hun var den ældste, og fra den Overbevisning veg hun ikke.

Hun sad, hvor hun sad, hele Dagen i den samme Stol, og kniplede, saa Pindene spillede hende om Ørene. Den gamle tønderske Jomfrus Skolelærdom kom

hende godt tilgode — hun havde sin Af-sætning omme i et Broderimagasin.

Jelle sad ogsaa i den samme Stol, en lille lav en, der var lavet til hende alene. En Gang havde Jane af bare Ordenssans flyttet Jelles Stol ind under Bordet, og da Jelle saa satte sig paa Gulvet, fik hendes Haleben en Skade for Livstid, saa hun siden snart hverken kunde sidde eller ligge for Snurren og Prikken og Stikken.

Hun polerede Sølvtoj med Forklæde over Skødet og mange sorte Klude. Det lød som smaa, iltre Kanebjælder, og hun holdt selv af Lyden. Hun polerede for en stor Guldsmed gennem Avisen.

Om Dagen sad hver ved sin Gerning, om Aftenen, naar Jane kom hjem, var der Avisen.

Om Natten var der Drømmene. Dér havde de deres Glæder, deres Udflugter, deres Oplevelser.

Der hændte store, underlige, straalende Ting i disse Drømme.

Stundom kunde en af dem fra Morgenstunden være ligesom borte, betaget — — de andre vidste saa fra sig selv, at det var en stærk Drøm, der laa over hendes Sind.

De kendte alle det at vaagne efter en drømmerig Nat og vente og længes, kun vente og længes, til det igen blev Nat.

Søstrene var nu midt oppe i Tredverne, og de havde mange underlige Fornemmelser. De var urolige, tungsindige og ofte vripne.

Saa slog Lynet ned. — — — —

Føljetonen handlede om et Hittebarn ved en Grøftekant. Ingen skulde ane det, men Hittebarnet var en Grevesøn og Arving til det store Grevskab og Slottet, og sandelig, om han ikke i alle Maader kom til Ære og Værdighed!

De drøftede det ivrigt, for de havde haft saa ondt af det arme Barn, som saadan maatte døje uforskyldt.

Det var første, allerførste Gang, at Tanken om Børn rørte deres Bevidsthed.

Nogen Tid efter drømte Fie, at midt paa Gulvet stod en Vugge og gyngede af sig selv, uden at nogen kom til den, men den var tom.

Jane sagde, at det var en mageløs dum Drøm.

Men sært nok, Fies tomme Vugge blev ved at gynge om i deres Drømme blandet med Ting fra Føljetonen. De kviede og undsaa sig ved at tale om det men længtes efter at drømme mere.

Før skændtes de for at faa Tiden til at gaa, nu sad de hver Aften blidt om Bordet og faldt i Tanker.

Om Natten vendte og drejede de sig i Sengen. Mangen Gang smøg Klotilde sig til Entredøren, lindede den paa Klem, strøg en Tændstik og saa efter. Hun havde grangivelig hørt en Klynken, som naar Kyllinger pikker paa Ægget for at slippe ud, og hun ventede bestandig at

se en lille Kurv staa paa Maatten med et lille Barn i.

Naar der ingen var, listede hun skuffet tilbage.

Fie sov som en Sten med korslagte Arme. Efter det med Vuggen drømte hun ikke mere. Hun havde givet Drømmen fra sig, basta — de andre kunde om Resten.

Jelle reddede smaa Børn fra brændende Huse eller trak dem op af Vandet, naar de var ved at drukne. Og saa puttede de sig ind til hende og plukkede hende i Haaret med deres bitte, bløde Fingre.

Men Jane — — — —

Jane var blevet spaaet. Der, hvor hun huggede Ligtøj, havde hun hørt saa meget om en Spaakone, der kunde læse Fremtiden udaf Kort, at hun tilsidst blev fristet og lod sig spaa. Men aldrig nævnede hun til nogen Sjæl, hvad Spaakonen sagde. Rigtig Mening var der ikke i Ordene, men saa-

meget var vist, at noget skulde der ske for hende, Jane, som aldrig var sket for noget andet Menneske. Hun svedte koldt og varmt ved at tænke paa, hvad det kunde være. Og en Nat flammede der en Tanke, et Syn, en Anelse gennem hendes Pande. Det var formasteligt! Hun foldede sine Hænder for ved Bøn at jage det fra sig, men det kom igen. Det kom som en ond Frister. Alt, hvad hun stred imod, søgte det at sejre over hende.

Det var jo aldrig hændet for noget Menneske. Det var Helligbrøde, det var en af de syv Dødssynder — — Nej, hun vilde ikke tænke derpaa. Hun vilde ikke. Hun var ikke syndfri og ren som — — —

Hun gemte Biblen bort for ikke at fristes ved Synet af den. Men om Natten var Fristelsen hos hende. Hun kaldte det Vanvid. Det var den Slags Tanker, som bragte Folk paa »Daaren«. Og hun mindedes den lille »Daare« fra Vejle By,

hvor syv gamle Mennesker var spærret inde for deres Galskabs Skyld.

Det — som ikke var sket for noget andet Menneske? Hvad var ikke sket for noget andet Menneske?

Jane tog vaade Klude om Panden. Hun drak stærk, rensende The. Hun fik Søstrene med til Alters.

Hun forlangte jo ikke Miraklet, hun ønskede det ikke, tvertimod.

Men — men Vorherre var almægtig. Om det nu var hans Vilje, at hun — hun — skulde føde et lille Barn til Verden — — — — —

Inderst inde, saa dybt inde, at Tankerne ikke var klare men spandt sig sammen i filtrede Væv, der blev det ved med at spørge: Hvorfor saadant var et Mirakel. Hvorfor man skulde være gift. Hønsene fik Æg og Kyllinger af sig selv. Faarene fik Lam. Køerne fik Kalve.

Jane vidste intet om Livets Oprindelse. Ingen havde fortalt hende derom. Men

hun vred sine Hænder i dyb Kvide. Tanken laa langs Rygmarven som et Mare-ridt. Den aad sig ind i hende.

Hun blev syg, saa det saaes.

Naar de om Søndagen med Rive og Vandkande fulgtes til det tomme Gravsted, der var som en lille Lysthave for dem, og de mødte Barnevogne eller smaa legende Børn, saa vendte de Hovedet bort. Ogsaa Fie. Der var noget ved den tomme Vugge, som plagede hende.

Men da Lotteriet i anden Trækning, just paa et Drømmetal, gav dem halvtredsindstyve Rigsdaler, blev de rent forvildede.

Det var som et Vink fra Himlen; kun kunde de ikke rigtig fatte Meningen dermed.

Der havde før været Tale om at anskaffe en Buffet, en Hund eller et Bur med flyvende Fugle. Det drøftede de nu igen.

Klotilde var straks for Fuglene. Hun længtes saa svært efter de Vejle Skrukke-

høns. Og naar de havde rendt og pyllt om i Køkkenet der, hvadfor kunde de saa ikke pylle om i Køkkenet her? Hun lovede at holde dem med Renlighed. Om Dagen kunde de trippe rundt, medens hun gik over Maden, om Natten kunde de hænges ud i det store, friske Flueskab. Kom de i Betrang for Synet af det Grønne, behøvede man jo blot at fly Blomsterpotterne ud paa Køkkenbordet en Dags Tid — eller maaske bære dem en ad Gangen ud i Frederiksberg Have.

Jane spurgte, om hun var vel forvaret. Om hun ikke ogsaa vilde have en Gede-buk i Flueskabet.

Fie rejste sig op. Hun var jo den ældste og den højeste:

— »Hvad mener I, den Drøm betød? Jeg siger, det var en Himlens Styrelse. Vi skal tage et Hittebarn til os, skal vi. Det mener saagu Fie Splüd og mig!« —

Fie gik ud af Stuen, inden Jane kunde komme til Orde. Men Jane havde ingen

Indvending. Hun bøjede Hovedet ned
over sine Hænder og græd. Nu var den
formastelige Tanke for al Evighed jaget
paa Flugt.

Nu var Lynet slaaet ned.

Men alt det, der dog skulde ordnes og tages Bestemmelse om! Det var til at blive ør over.

Og saa Answaret!

Ved Siden af saadanne strenge Ord som Dommedag, Flammesværd og Dødssynd fik nu Ansvar Plads.

Det gav Alvor.

Indbyrdes lovede de, Aften efter Aften, at aflægge store og smaa Fejl og leve i Enighed og Fred for det uskyldige Barns Skyld. De hjalp at udpege hinandens Fejl, kun Jane bad sig fri; havde hun nogle, skulde hun nok selv gelstre med dem.

Jelle lovede at aflægge sin romanske Overspændthed og aldrig mere være lysten efter Brand. Fie vilde vare sin Mund for grove Ord og ikke mere tirre Jane med, at hun var ældst. Klotilde skulde komme bedre om i Krogene og ikke straks tude, naar man rettede paa hende — og ikke holde Faddersladder paa Trappen.

Spinke og spare skulde de, baade for at faa nok og for at faa lidt tilovers. Klotilde foreslog, at de, som deres kære, salig Mor, kunde være nøjet med tørt Brød med Salt over til Kaffe og The, men det vilde de andre ikke, de holdt netop af Smør.

At Barnet skulde komme i Maj Maaned og ved Pinsetid, det blev de nemt enige om.

Ikke saameget for Skovens Grønhed og den milde Luft, men fordi saa var Huset sæbevadsket, flunkende rent, Lamperne sat hen og de hvide Gardiner hængt op.

Jane købte Lærred, og hele Vinteren syede de Barnetøj.

Jane købte en Bog om Barnets Pleje, og Stump for Stump lærte de udenad i Bogen. Jane hørte dem over om Aftenen. De holdt smaa Prøver med et indbildt Svøbelsesbarn paa, hvordan man varligt kom Navlebindet paa Plads og trilled Listen om. Klotilde var skrækkelig kejtet.

Der stod en hel Del sidst i Bogen om, hvordan man drog Børn op, men dermed havde det jo ingen Hast.

Endnu var det ikke afgjort, hvor Barnet skulde komme fra. Om det skulde hentes fra Vejle By eller tages fra København, om det skulde søges gennem Avisen, eller om de skulde spørge sig for efter et Hittebarn hos hvemsomhelst, om det skulde være et forældreløst Barn eller et Stiftelsesbarn, som ingen vidste noget om

Klotilde hørte hos Rullekonen, at paa »Stiftelsen« var alle Slags Børn, baade

Prinsebørn og Grevebørn. Før puttede man dem bare i en Skuffe, der var til at trække ud, paa selve Muren — nu blev de mest født indenfor, men meget fine Børn var der imellem, det var nu vist.

Et Prinsebarn — — — tænk, om de kunde faa et ægte Prinsebarn!

Straks byggede de Skyslotte til Prinsebarnet. De saa Guld kroner, Lakajer, Guld kareter — — langt, langt borte, taaget, svævende, men de saa det.

Barnet skulde hentes fra Stiftelsen.

Ved Juletid gik Jane derud og spurgte sig for, om de maaske havde et lille Hittebarn, hun kunde faa til Pinse.

Det kunde hun sagtens, naar hun et Par Uger iforvejen indsendte skriftlig Begæring med Oplysninger, blandt andet om der ønskedes Drengbarn eller Pigebarn.

— »Alt er besørget, jeg har ordnet det!« sagde Jane, da hun kom hjem, men hun snappede lidt efter Vejret og var skiftevis rød og bleg.

Straks efter Paaske tog de fat paa Rengøringen. Klotildes Ben hovnede af Træthed. Om Aftenen bandt Jane Tørklæde om Hovedet, kiltede Kjolen op, trak en forhugget Ligrøje over Livet og gik de andre efter i Sømmene. Intet var godt nok. De levede den Tid i idel Ufred uden at ane det.

Da tre Uger var omme, kunde selv Jane ikke finde mer at udsætte. Der var som blæst i alle Skabe og Skuffer. Med fine Fjervinger var Støvet fejet af Værket paa det lange Bornholmerur.

Heldigvis havde de jo bestandig Bogen om Barnets Pleje og saa Salen. Alt laa mod Syd, Sovekamret, Stuen, Salen. Paa Salen, som var det største Værelse, skulde Prinsebarnet bo. Foreløbig havde der staaet de bedste Møbler, men nu blev de sat paa Pulterkamret — indtil Barnet blev større. Nu var der kun hvide Gardiner paa Salen.

Jelle havde plukket umodne Grene i

Frederiksberg Have, de stod og sprang ud i varmt Vand.

Ingen af dem tænkte et eneste Øjeblik paa at tage et Dregebarn. Men saa var det, at Jelle, som aldrig glemte sin kære salig Far, syntes, det var saa yndigt med en Dreng, der kunde hedde Martin Splüd igen. Fie gav hende Ret, ikke fordi det jo kunde være plaserligt med en bitte Mandsperson imellem fire Jomfrutvillinger, men fordi det var en Betryggelse at have en Mand i Huset.

Prinsebarn — — Prins — — —

Ja! —

Ellers havde det været nemmere med Tøj til en Pige.

Klotilde, den Dumpap, havde fortalt vidt og bredt hos Kræmmerne om deres Hensigt, og de fik flere Tilbud om at faa Børn foræret. Men de tænkte slet ikke paa at tage fattige Folks Børn.

Pinselørdag købte Klotilde Huset fuldt af Mad. Hun lavede Sylte og Sildesalat

og hvide Pølser af Mandler og Risengryn med allehaande Kryddersager i.

En Flaske fin Kirkevin blev købt og stillet frem paa en Bakke med fem Glas.

Jelle flettede Guirlander til at hænge over Dørene. I al Hemmelighed købte hun Pyramider af Lys til Illumination og smaa Dannebrogssflag.

Om Billederne var vundet Grønt, i Vaserne sat Blomster, i Spisekamret pyntet med Blomster — Gulvet paa Loftet foran Harzland var som en grøn Mark af Blomster og Blade. Trappegelænderet var omvundet.

Fie rørte sig ikke fra Kniplepuden. Hun tænkte paa, at der skulde spares for at faa nok og tjenes for at faa tilovers.

— »Fie har Pligt i Fingerenderne«, sagde de andre.

Jane lagde de stivede Skørter og de pibede Skørter frem, tre til hver, tolv ialt, og gik til Vognmanden.

Hun havde nok været der den anden

Dag, men Københavnerfolk glemte fra Næse til Mund, man maatte være over dem i Tide og Utide.

Hun havde en Børste med for at rense Klædet en Smule. Vognmanden blev lidt knotten, men han indsaa, at det var jo ikke hver Pinse, man tog Barn til sig.

Jane havde tænkt sig hvide Heste. Til saadan et Barn var hvide Heste det mindste, men Vognmanden ejede ikke hvide Heste.

Først skulde de til Højmesse, saa til Herrens Bord og saa til Stiftelsen. Præcis maatte han være. Han lovede det.

— »Tag Tøjet paa,« sagde Jane, da hun kom fra Vognmanden — »vi gaar paa Bad!« —

Klotilde havde Vand over til at gaa i Balje, og Fie fandt, at det var ligefrem uanstændigt at gaa ud af Huset for at blive nettet.

Hun brugte grov Mund og blev ved sin Pude.

Men Jane havde hørt om den Bade-

indretning, der hvor hun huggede, og nu skulde det være.

De fandt derhen. Rundt paa Bænke sad Folk af hver Slags, nogle var, saa det groede paa dem, andre saa propre, at det var Pral at øde Penge paa Bad.

Naa — hverken Jane, Jelle eller Klotilde var da malpropre, de var som Silke, var de, trods Aarene. Men i Anledningen — det kunde ikke gøres højtidsfuldt nok.

Saa blev de ført frem til smaa Kamre. Konen drejede paa en Messingtud, og skoldende Vand randt ud og rendte ned i Karret, der mere lignede en stor hvidmalet Vugge uden Gænger,

Deri skulde de stige.

Klotilde var ikke modig, da hun var lukket inde med det dampende Kar. Hun syntes, det var saa skammelig flovt at klæde sig helt blot paa et fremmed Sted, selv om saa kun Vorherre saa derpaa. Hun mindedes en Historie fra sin Barn-

dom om en lille Pige, der havde stjålet et Æble og gemte sig nede i den mørke Kælder dermed, men Vorherre saa hende alligevel.

Nej, hun kunde ikke faa sig til det, hun kunde ikke.

Blot Hænderne dyppede hun ned.

Jane klædte sig af, langsomt og værdigt. Hvert Stykke Tøj lagde hun sammen som til Natten. Saa trak hun et lille hvidt Natnæt over Haaret og gik alvorlig, fattet, ned i det dybe Kar.

Hun havde før været i Livsfare.

Hendes Samvittighed hævede hende over enhver Frygt — men det tænkte hun paa: hvis hun nu laa her og døde, hvem kunde saa overtage Ansaret for Barnet!

I det tredje Kammer sad Jelle og stirrede fortabt ned i Vandet. Hun tænkte paa Agnete, som gik ned til Havmanden og aldrig kom igen. Den lille, søde Agnete. Vandet var saa blødt, saa varmt,

saa yndigt, det dampede, saa Bunden skjultes. Det var bundløst. Jelle stak en Finger ned, en Taa, en Næsetip — hun var nede.

— Aah saa lifligt! Hun fik Lyst at gyngte frem og tilbage, at lægge sig ned, at tage et Blund, et lille, hurtigt Blund — — — Øjnene blev saa trætte — — — »Jelle, du er vel i?« —

Jelle vaagnede med et Spjæt og fik Munden fuld af Vand. Saa nær havde hun været ved at drukne.

Saadan var det ogsaa med hende, Kongens Frille, hende, den skønne Tovelil — hun kom ogsaa paa Badeanstalt, men hun døde, hun blev skoldet ihjel.

Mon nogen i Vejle By vidste, der var saadan noget i København?

Bagefter frøs de og var sultne. Paa Vejen hjem gabede de hele Tiden.

Klokken syv om Aftenen kom Vuggen. Den blev stillet midt paa Gulvet. Sø-

strene satte sig rundtom. De prøvede
Sengetøjet, de prøvede Gængerne.

Kirkeklokkerne kimede Pinsehøjtind.

Klotilde tog Salmebogen frem og begyndte at synge med sin lille spinkle
Stemme, og saa sang de andre med:

— »Fra Himlen kom den Helligaand,
Helligaand — —«

Jane bar ham ind i Huset. Jelle løb foran og raabte: Velkommen, velkommen! — Hun havde strøet Vuggen over med blaa Blomster, der lignede smaa Øjne.

Klotilde vimsede rundt efter Jane ligesom for at passe paa, at hun ikke tabte ham.

Sidst og sindig kom Fie. Det var hende, som var Skyld i det, hendes Drøm. Hendes Drøm. —

Jane fløj med Drengen fra Sted til Sted. Hun viste Lejligheden frem — om det var Klædeskabet og Bornholmeruret, saa lukkede hun op og viste indeni.

Klotilde havde anbragt sig ved Vuggen, hun kunde tre Linjer af en gammel Sang til det Brug — — men Jane puffede hende væk, hun skulde nok selv!

Barnet blev lagt ned. Med udbredte Arme gennede hun de andre til Side og hyssede og vyssede, som om hun blæste op under en træg Ild.

Jelle skænkede op i Glassene, og de drak sammen, de klinkede hver især med det femte Glas, som betød Benne.

Benne var det Navn, som fra den første Dag faldt dem i Munden.

Jane sagde, saadan henkastet, at nu var det vel bedst, de svøbte ham og gav ham rent paa. Men lidt forvildet saa hun ud. Hun havde løjet paa Stiftelsen og sagt, at hun mange Gange havde passet spæde Børn.

Der stod jo om det i Bogen — og de havde jo holdt Prøver med Sofapøllen.

Men den levende Benne var anderledes end Pøllen. Han sprællede.

Det blev det underligste Øjeblik for dem, da han laa der paa Janes Skød, nøgen, sparkende, skrigende.

Ved fælles Hjælp gik det.

Jelle undrede sig — hun havde ikke tænkt, at et lille Barn saa saadan ud. Men Fie kiggede langt, spyttede paa en Finger og lod den glide over den lille Krop.

I Mørkningen, medens de andre var hensunken i Beskuen af Bennes første Søn, listede Jelle sig til at anbringe Pyramiderne og stikke Flag i Urtepotterne. Saa tændte hun — — —

Jane blev, saa hun tav, af glad Overraskelse.

Det var der saasandt god Mening i, nu kunde Folk da se, at her foregik noget mer end almindeligt.

Der samledes helt Opløb under det illuminerede Hus.

Under Indflydelse af en næsten kvælende Stolthed rev Jane det sovende Barn op

fra Vuggen og holdt ham højt op i Vinduet mellem Lyspyramiderne.

Da var der een nede paa Gaden, som højt og klart raabte: Hurra! — og alle sammen raabte de: Hurra! — —

— — — For Benne — — — —

Jane syntes, det var som et Varsel om Fremtiden — som et Bevis paa, at han var — — at han var — — — af høj og fornem Byrd!

De fire Søstre følte sig hver især som Moder til Benne. Kun pintes de i Stilheden ved det med Flaskemælken.

En rigtig Moder gav sit Barn Die.

Fristeren bankede paa hos Jelle. Saa ofte hun knappede sit Livstykke sammen, sitrede Tanken gennem hende som et Stik, sødt og smertende.

Om hun turde — hun vidste, hun kunde.

Om hun turde — — —

Men hun rødmede overfor sig selv. Hun undgik at være ene med Benne. Naar hans bitte Fingre rørte ved hende,

kom det søde, smertende Stik igen, og hun blev rød. Det var, ligesom hans Øjne kunde se ind i hende, ligesom hans Øjne bad om noget. Naar han vragede Flasken og skreg, stoppede hun Ørene til og led Kvaler.

Saa gav hun efter.

En Stund, hvor hun troede sig sikker, aabnede hun Livstykket med skælvende Fingre. Hun bad en lille ydmyg Bøn, inden hun bøjede sig over Vuggen.

Benne greb til med begge Hænder — hans smaa Læber rørte hende i et varmt, jagende Sug. Saa skreg hun.

Hvad havde hun vovet!

Nu, det var sket, vidste hun, havde hun altid vidst, at det var en Umulighed, en Synd. Hun følte sig ussel, skamfuld, besudlet. Var dette at bedrive Hoer?

Klotilde kom rendende fra Køkkenet, og skønt Jelle med Hænderne samlede Tøjet over Brystet, anede hun, hvad Jelle

havde prøvet. Men mildt, mildt strøg hun hende over Haaret:

— »Stakkels lille Jelle, stakkels lille Jelle!« — og da Jelle hulkende gemte sig ind til hende, hviskede hun: »En anden een kan have haft det paa selvsamme Maner!« —

Mellem Klotilde og Jelle var der fra det Øjeblik en Hemmelighed, som bandt stærkere end Tvillingebaandet. Aldrig siden blev de Uvenner over noget.

I Daaben fik Benne Navnene: Morten Martin Benjamin Splüd, men Benne var og blev det Navn, han kaldtes og lød.

De første fem Fjerdingaar vaagede de over ham Nat med Dag, enten han sov eller ej.

Det var deres Pligt, saalænge han hverken med Ord eller Tegn kunde forklare, hvad han fejlede. Han kunde blive syg, vælte af Vuggen, sluge sin Tunge.

I Vejle By havde gaaet det Sagn om

en Rotte, der bed Næsen af et sovende Barn, en Dreng.

For Sagnets Skyld gik Jelle hver Dag over Loftet, dunkede paa Bjælkerne og kyste i Krogene. To Fælder, en paa Loftet og en i Køkkenet under Vadsken vaagede med, naar Benne sov.

Natten blev regnet fra ni Aften — jævn Sengetid — til syv Morgen. Det gav kun halvtredje Times Vagt til hver. Men der vaagede bestandig to, Fie med Klotilde, Jane med Jelle og omvendt, for hvis den ene faldt hen.

Det var sket, hvor det galdt noget saa dyrt som i Getsemane Have.

Kun en ad Gangen sad inde hos ham, at de ikke skulde fristes til at komme i Snak.

Yndigt var det at sidde i de stille, venlige Nætter og vaage over ham og høre efter hans smaa velsignede Søvnpuust. Rørte han paa en Finger, blev Vuggen sat i Gang, ganske sagte, og en lille sprød

Stemme vissede for ham, til han atter laa i fast Søvn.

Men begyndte han at græde, kom de andre Søstre flyvende fra deres Senge som opskræmte Ugler.

Hver en Dag blev han lagt paa Vægten, og de kunde se med deres Øjne, hvor han voksede hver en Nat.

Naar han sov, blev Klokken ombundet med uldne Klude.

Formiddag og Eftermiddag blev en lille brun Kalesjevogn med blaa Gardiner forbaaret ud fra Huset. Deri laa Benne. Langsomt blev han kørt udad Vesterbro til Frederiksberg Have, hvor hvide Svaner svømmede rundt i sorte Kanaler, og hvor pyntelige Mennesker spaserede om.

De daglige Dage kørte Fie, Klotilde og Jelle med ham, men om Søndagen var det Janes Tur hele Dagen.

De andre fik da kun Lov at være med, ifald de vilde holde sig i en vis Afstand og ikke tale til hende.

For den ene af Ugens syv Dage vilde hun da vise Folk, hvem der mest var Mor til Benne.

Kom nogen af Ligtøjskunderne forbi, hilste hun stærkt genkendende, saa de standsede. Mer end villigt drog hun Gardinerne til Side og viste Benne frem.

Den Triumf havde hun deraf, at de alle indrømmede, Benne lignede hende.

Men da han voksede til, gik Ligheden over.

Om Morgen, naar han slog Øjnene op, stod de alle fire om ham, forventningsfulde, med tilbageholdt Aandedræt.

Jane vadskede hans bitte røde sprælske Tunge med Mundsvampen og kiggede ham i Halsen efter Pletter — for daglig døde der Børn i Avisen.

De tre, som ikke havde Klæpaatur, maatte gaa deres Vej, men kunde de for Skams Skyld komme til det, kiggede de gennem Nøglehullet.

Den fjerde, lykkelige, laaste Døren af.

Hun løftede ham ud af Sengen, trak den lille Skjorte over hans Hoved og kunde uforstyrret kysse ham fra Hoved til Hæl, over hele det skære Legeme, paa Øjne, paa Hænder, paa Fødder.

Foran Sengen stod den slemme Balje med sundt, koldt Vand, som han efter Bogen absolut skulde i.

Men naar Benne begyndte at trække op til Graad, var der ingen, som nænnede at komme ham i Baljen. Saa nøjedes de med saa læmpeligt som muligt at liste Svampen lidt omkring paa ham, medens de støjede rundt i Vandet for at lade, som om Benne var i.

Og Benne smilede indsmigrende. Han var med paa det fromme Bedrag.

Naar han fin og færdig trippede ind i Stuen, nejede Søstrene for ham, og den, der havde Klæpaatur, fortalte, hvor nemt hun havde lokket ham ned i Baljen. Men Benne lo, saa det klukkede og rendte rundt og sagde Godmorgen til de strikkede

Skamler, til sit Legebord og ind i Uret. Først naar han havde stillet alle Stolene lige efter Gulvfjælene, rettet ved Fies Haar og Klotildes Forklæde, spiste han sin Øllebrød.

Ved Siden af Øllebrøden stod Martin Splüds gamle Krus med Sæbevand og den hvide Pibe, som Benne en Tidlang elskede over alt i Verden.

Men han led ikke, at der blev vaade Pletter efter Boblerne. Han var over al Maade sirlig, og for at føje ham maatte Søstrene lægge deres Lommetørklæde i Firkant, saa ofte de havde benyttet det.

Midt i Sommerens Hede laa han af Mæslinger i den bælmørke Stue. Klotilde prøvede at læmpe Kløen ved at gnide ham, hvor han mest var plaget, med den gamle Elfenbenskløblo.

Gennem Nøglehullet læste Jelle timevis Eventyr for ham om Ali Baba og de fyrretyve Røvere og om Ulven, der aad Rødhættes Bedstemoder.

Mellem Eventyrene vilde han høre om Vejle By.

Om og om igen maatte Fie fortælle om dengang, da de smeltede Kopallak nede i Haven, og Jødekonen kom med de tredsindstyve sorte trebenede Lerpotter, og Martin Splüd tændte Baal midt i Haven og smeltede Lak i en vældig Gryde. Og ned i Gryden kom han alt det dyre, dejlige Bernstein, hvor der var baade Perler og Øredobber iblandt. Men saa vilde Jødekonen stjæle et Stykke, og saa kom hun til at vælte Gryden, og der gik Brand i baade Gulerødderne, Stikkelsbærbuskene og hendes eget krøllede Haar. — —

Jelle fortalte om Klein Hencker, der satte sig op paa Ligvognen og kørte med paa Kirkegaarden og vilde kradse Øjnene ud paa Graveren, fordi han kastede Jord over Martin Splüds Kiste. Og hver eneste Aften og Nat blev Klein Hencker ved at liste rundt om Kirkegaardsmuren og klage og klage, lige til den døde af Sorg. Men

bagefter fortalte hun om Prinsessebuddingen, der en skønne Dag hoppede ovenud af Formen og sprang op i Skorstenen, saa de aldrig saa den siden.

Klotilde holdt sig til at snakke om de rare udspekulerte Høns, der værpede Æg paa de urimeligste Steder og pylrede om inde i Køkkenet de kolde Vinterdage og fløj op paa Ildstedet mellem Potter og Pander for at holde Varmen. Og hvis man gennede dem, hyttede de sig ind under Skørterne.

En Nat vaagnede Benne i Vildelse og raabte paa Høns og pyllede for dem, som Klotilde havde pyllet. Hun rystede af Skræk og troede, han havde tabt sin Forstand.

Om Morgenens tog hun ind til Gammeltorv med Omnibussen og købte en Høne, der lignede de Vejle Høns, paanær at den var død.

Som en Dukke blev den lagt i hans Arme. Han kyssede den og trykkede

den paa Maven og befalede den at lægge Æg. Da den ikke gjorde det, sprang han op og rullede sig vrælende ind under Sengen. Han kom ikke frem, før de lovede at skaffe ham en Høne, som baade kunde gale og lægge Æg.

Jane skældte og Jelle græd. Klotilde maatte skaffe en levende Høne — Benne kunde faa det, han aldrig forvandt, af at skringe.

Klotilde traskede ad Vesterport ud i Landet, til hun fandt en Bondegaard, hvor hun for gode Ord og Penge fik en Høne.

Den blev anbragt foran Bennes Seng i Flueskabet, og endelig lod han sig styre tilfreds, men det skar Klotilde i Hjertet at høre, hvor ynkeligt den baskede med Vingerne for at komme løs.

— — — En Aften efter en træls Storvadsk sad Klotilde og læste i første Mosebog om den lille Josef med Tilnavnet: Drømmeren. Hun havde Stedet streget ind med rødt Kridt, som hendes Vane

var ved alle de gode Steder, saa hun ikke risikerede at læse om Dommedag og Synder mod den Hellige Aand.

Medens hun sad og grundede, saa hun hen mod Vinduet, hvor den mørke Natteshimmel hang for som et blaat Tæppe. Men se: Alle de hvide Stjerner begyndte at synke ned, lavere og lavere, i lange Sølvtraade, tynde som Edderkoppespind. Paa deres smaa Straaleben krøb de ind gennem Vinduet, kravlede rundt om Sengen og lagde sig tilsidst som en bred glimtende Glorie om Bennes lille hvide, fugtige Pande.

Klotilde slog Hænderne sammen af Forbavselse: Nu kom selve Maanen, stor, blank og skinnende. Den rullede ned som en mægtig Guldskilling, hun hørte saagar Klangen, rullede ind ad Vinduet, hen til Sengen og op under Bennes Hoved.

Nu var det Solens Tur. Men den sad saa trodsig ude paa Nattehimmelen og ry-

stede paa Hovedet. Men saa kom Gabriel med Flammesværdet og huggede til den, saa den sprang i Tusind Stumper.

Lige i det samme hørte hun en Klukken og Skrukken, og ned fra Himlen kom flyvende alle de Vejle Skrukkehøns med Vinger og Fjer af det pureste Guld.

De samledes om Sengen, gav sig til at skrukke og skrabe og lagde Guldæg, fler og fler, til hele Gulvet var fuldt. Benne laa og lo. Hans lille røde Kind spejlede sig i Maaneskiven. Han rakte ud efter et Æg og puttede det i sin Mund — — — saa vaagnede hun.

Den Dato stregede Klotilde under i Almanaken, Nu vidste hun, at Benne skulde blive noget almægtig stort — maaske Biskop, maaske Pave.

Paa sin syvaars Fødselsdag modtog Benne mellem andre udsøgte Gaver et halvt Dusin smaa blaabræmmede Lomme-tørklæder.

I det ene Hjørne var Navnet: Benne broderet under en nitakket Grevekrone. Jane var kommen paa Tanken ved at se et adeligt Brudeudstyr i et Kræmmervindue, og Søstrene gav hende Medhold. Enhver maatte gerne se, at Benne ikke var af Haandværkerstand.

Siden satte de Krone paa alt hans Tøj og fortrød kun paa, at de ikke i Tide havde været saa betænksomme at faa Krone paa Vogntæppet, der burde den have staaet.

De ængstedes ellers ikke for, at Bennes Herkomst skulde forblive skjult. Føljetonen om Hittebarnet laa i Janes Syskrin som et Slags Pant paa Fremtiden.

Men hun grublede over Tingene.

Naar nu engang det hele blev opklaret, og Benne indsat i de Rettigheder, der tilkom ham, hvad saa? Han kunde føre dem ud paa Godset og give dem hver en Fløj af Slottet at bo i. Men han kunde ogsaa udvælge den, der havde ofret sig

mest for ham — og for den Sags Skyld var det maaske bedst, de andre blev, hvor de var, medens hun boede hos Benne. De manglede jo desværre Pli.

Hun sad gerne, medens hun huggede Ligtøj, og nynnede tungsindige Salmer uden derfor at være trist i Sindet, tvertimod. Var hun bedst tilpas, sang hun: »Tænk, naar engang den Taage er forsvunden!« — den var ligesom lavet over Bennes Fremtid.

Selvfølgelig var han hendes Ejendom — som de andres — men aldrig vilde hun forholde ham den store Stilling, han var skabt til at indtage.

Med en vis kold Angst udmalede hun sig det Øjeblik — ad Aare — naar en Vogn kørte frem for Døren, en høj, alvorlig, sortklædt Herre ringede paa og spurgte efter Frøken Jane Splüd, trak et stort, hvidt Brev frem af Brystlommen, rakte det til hende og sagde: Læs!

Benne vilde falde hende om Halsen og sige, at han aldrig, aldrig vilde forlade det ringe Hjem, hvor han havde haft det saa godt, men saa vilde hun pege mod Døren og sige:

— »Gaa, Benne, det er din Pligt!«

Fornemme Folk havde de største Pligter. Og Benne var kun en Gave fra Himlen, et Laan, et Pund, de havde faaet at forvalte.

Fie knyttede Hænderne, naar Jane kom til hende med den Snak.

De andre kunde gøre og lade, saa tosset de lystede, hun gav i Evighed aldrig sin Fjerdepart fra sig. Hun vidste, hun havde Papir paa Benne.

Adoptionsdokumentet havde de ladet kopiere, og hver gemte sin Afskrift for sig.

Naar Benne var træt af at blæse Bobler og pludre, drev han rundt langs Væggene som et lille sygt Dyr. Eller han stod paa én Plet og stirrede ind i Tapetets endeløse Bladmylr, der groede helt op til Loftet og helt ned til Gulvet. Med sin lille Pegefinger prøvede han at følge Slyngene, saa langt og saa højt han kunde naa.

Andre Dage sad han ufravendt over Fies Kniplepude, som vilde han have Mønstret prentet ind i sin Bevidsthed.

For at fornøje ham lavede Jelle Pandekager af Kort ved at flette det ene ind i det andet, Benne gjorde det straks efter.

Hun byggede smaa Hytter af Kort, som et Aandepust kunde blæse omkuld, Benne byggede hele Taarne.

Hun viste ham at klippe Billedkortene ud med en fin Broderesaks, og han gjorde det straks efter uden at klippe et Haarsbred galt.

Men mere end alt det, morede det ham at lege med Solens Skygge. Saasnart Solen var i Stuen, gav han sig til at flytte rundt med sine Sager, indtil de kastede Skygge. Han holdt runde Ting op i Vinduskarmen og drejede dem, til Solen krøb igennem og dannede blanke Pletter paa Møblerne. Jelle maatte trække Persienerne op og ned, at han kunde se Trappestigen komme frem paa Gulvet og atter forsvinde.

Naar Skyggerne var skæve, blev han modfalden og kaldte paa Jelle, at hun skulde gøre dem lige. Mest holdt han af det rundtærnede Mønster, som kom, naar Solen skinnede paa de flettede Rørsæder.

Saa prøvede han at lægge en Ært i hvert Hul, men inden han var færdig, havde Solen skubbet Mønstret skævt.

Ude i Frederiksberg Have bar han sig anderledes ad. Der tog han med en skarp Pind og ridsede Skyggerne af, eller fyldte dem ud med smaa Sten og Græs, men naar de drejede sig, blev han rasende og slog Sten baade efter Træet og Solen.

Den første Blyant, han fik, syntes han, var en ren Trolldmand, og han blev ved at tale til den og spørge den og holde Spidsen op til sit Øre. Søstrene gav ham Lov til at tegne, hvor han vilde, og han tegnede saa paa Gulvet hele den pæne Skygge fra Rørsædet.

Derefter kom Turen til at tegne Omridset af hans egen Haand og Fod, en rund Skilling, en Hægte, et takket Blad.

Naar Jane med store Bogstaver skrev sit Navn paa et Stykke Papir, kunde han, uhyre langsomt, med synlig Møje, men usvigelig nøjagtigt tegne det efter, skønt

han ikke kendte et Bogstav. Ikke den mindste Rysten paa Haanden undgik ham. Som en Mus sad han ved Arbejdet med sammenknebne Læber og taalte ikke, at nogen talte til ham.

Han fandt paa at vende sit Legebord og sin lille Stol med Ryggen til Stuen, naar han vilde have Ro.

Fie forærede ham et Stykke af det svære, blanke Papir, hun brugte til at prikke Kniplemonstre i. Længe sad han med det mellem Fingrene, prøvede det, maalte det, holdt det op for Lyset. Saa udsøgte han mellem Kortbladene en Kløver ti og gav sig til at klippe Kort over denne.

Med sin Negl og en Knappenaal maalte han sig frem, hvor den første Kløver skulde staa. Han var en halv Dag om at tegne Bladet færdigt, men saa sad ogsaa hver Kløver paa sin Plade, ganske af Form og Størrelse som de rigtige Kort-

kløvere. Midten af dem udfyldte han med sort Blyant.

For hver Kløver, han fik Bugt med, sukkede han dybt ligesom befriet, men rystede paa Hovedet og vilde ingen Middagsmad have. Naar han saa op, skinnede hans lobeliablaa Øjne med en underlig sortladen Glans.

Da Kortets ene Side var færdig, vendte han det om og stirrede trøstesløs paa det gnidrede Arabeskslyng, der fyldte hele Bagsiden.

Flere Gange holdt han Kortet tæt op under Øjnene, sukkede, slap det og tog det om en Stund igen. Endelig blev han enig med sig selv.

Næsten som i Drømme gav han sig i Lag med Opgaven. Hver Gang han drog Vejret, standsede han. Naar en Lyd i Stuen strejfede ham, vendte han Hovedet, men Jelle, der sad bagved og iagttog ham, blev helt angst over hans lidende, forsagte

Udtryk og det besynderligt fraværende, næsten blinde Blik, hvormed han saa.

Naar Klokken slog, rystede han over hele Legemet. Uden at tale rakte han nu og da en lille Haand ud med en Blyant, der skulde spidses, og ventede i samme Stilling, til han fik den igen og kunde fortsætte.

Ud paa Aftenen var han færdig, men Beregningen havde svigtet ham; oppe i det ene Hjørne stod Mønstret skævt.

Han sagde ikke noget, flaaede kun Kortet i smaabitte Stumper og bed sig i de Fingre, der havde ført Blyanten.

Nu spiste han som en rasende, men midt under Maaltidet faldt han i Søvn og maatte bæres i Seng.

Med Bedrøvelse saa Søstrene de dybe blaa Skygger under hans Øjne og det lille smertelige Smil, der selv under Søvn ikke veg fra hans Mund.

Næste Morgen begyndte han forfra, og nu lykkedes det tilfulde.

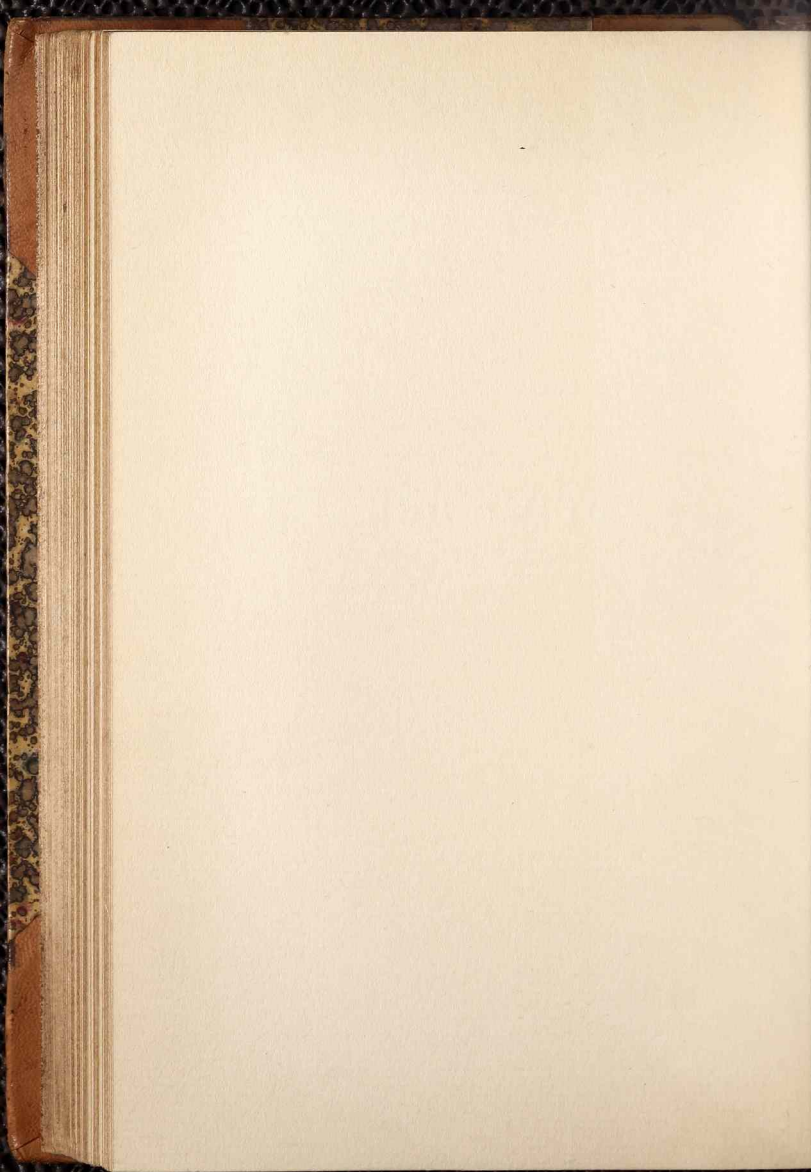
Der var kun det i Vejen, at hans Kort manglede Forgyldning i Hjørnerne. Hans Øjne flakkede raadvildt om i Stuen.

Men Jelle gik til Bunds i Skuffen med Gammelt. Der laa Bladguld i Massevis, en hel Stabel smaa Bøger af spindelvævsfint Silkepapir med ægte Guld mellem Bladene. Hun gav Benne en Bog og hjalp ham at forgyldte Kortets Hjørner.

I Glas og Ramme blev det hængt ind over hans Seng, og Søstrene talte indbyrdes om, at Benne var et Geni ligesom den Thorvaldsen, der var bygget et helt Hus over. Men de var ikke rigtig enige om, hvorvidt det var godt, ifald Benne — med sin Herkomst — gik hen og blev Kunstner.

Kort efter kom Benne i Skole.

TREDJE DEL

Klokken var syv. Før halvotte kunde han paa ingen Maade ventes, medmindre han da tog med Omnibussen, men det kunde saamænd ikke falde ham ind, saa sundt det var at gaa paa sine egne Ben og saa med den fine, lune Pels. Og tørt var Føret.

Alligevel sad de uroligt paa deres Stole.

Klotilde var ikke fra den Thehætte for at lugte. Fie raadede nok, at Theen først skulde laves i sidste Moment, men sæt saa, Benne kom før Tiden!

Nede i Gyngeskamlen sad Jelle og polerede. Det var jo tilforladelig det eneste Sted nu, hvor hun havde Linde i det sølle, syge Haleben.

Fie slog med Kniplepindene, saa det snurrede efter. Siden Lægen sagde det, at hun havde Vand i Benene, kendte hun sig nemt urolig, ligesom i Vaande. Var hun først under Jorden, hvad blev der saa af hendes Fjerdepart? Saa skulde de andre bare vigte sig og skalte og valte med ham, som de lystede. Maaske lade ham rejse til Frankrig og Amerika, som han snakkede for.

Skønt hun var den ældste.

Men de døde havde ingen Ret

Bare han nu ikke rendte sin Vej lige straks igen iaften, just som hun havde den rare, store Tyverisag til ham!

Fie sad paa Avisen.

En Kvart over syv gemte Jelle Sølvtojet ned i Bunden af Klokhuset; siden hun, to Nætter i Træk, hørte Kalken falde ned fra Loftet, blev hun bange, at nogen skulde brække ind, og hun var jo ansvarlig for Guldsmiden.

Jane sad med Benene langt fra sig og en Skammel under hvert. Naar hun kom hjem fra Ligtøjet, var hun saa hoven og doven, at hun ikke gad røre sig. De maatte baade klæde hende om og næsten putte Maden i hendes Mund. Hun var saa indbildsk over de andre af, at hun tjente flest Penge, og det var for hendes Penge, der blev betalt Skolepenge for Benne og senere Klæder og Theaterbilletter, ogsaa Nattallerkenen gik af hendes Penge. Det fik jo være, men ved enhver Lejlighed hoverede hun sig af, at Benne var mest hendes, og det blev saa trivielt og ærgerligt at høre paa.

Nu sad hun der og bredte sig som en anden Kardinal og pralede af, at hun i Frokostpavsen havde været til Komtessebryllup omme i Frue Kirke. Med seksten Brudepiger og syvogfyrre Uniformer og Krans af lutter Orangeblomster.

— »Ja, du var da vel buden?« spurgte Fie.

Men Jane nedlod sig ikke til at svare.

Om Klotilde tænkte paa at rende om i Bomuldsforkle' hele Aftenen? Klotilde javede med at komme i det sorte Morings.

For tyvende Gang begyndte Klotilde at snakke om Slagter Nielsens Fætter, som var brungen paa Hospitalet. Slagter Nielsen sagde selv, at det kom af den Natkommers, og fordi han gik til Dans paa Figaro med de Tøser, saa var der gaaet Bollenskab i hans Rygmarv. Til Tider var han rent fra Samling af og kunde hverken leve eller dø, skønt han ellers var en studeret Mand oppe i Ministeriet.

Fie blæste ad hende. Man risikerede snarere at faa Bollenskab i Ørene af al den Sludder, som Klotilde rendte om med, men for Resten havde hun aldrig hørt, at nogen døde af Bollenskab, enten den saa sad i Arme eller Ben eller Rygrad.

Klotilde tav lidt. Saa sagde hun med halv Stemme og i en Fart, som om hun

skoldede sig paa Ordene: — »Slagter Nielsen sagde ogsaa, at Benne promenerede og spaserede med en Dame med rødt Haar og store Strudsfjer hver evige Aften. Men det er kanske et af hans Bekendtskaber!«

— »Jeg synes, du skulde holde Benne for god til at nævne hans Navn overfor en som Slagter Nielsen. At du ved det!«

Jane havde talt, de andre tav.

Jelle ryddede Bordet, kom Frynsetæppe og Lysedug paa og Skaalen med Bennes Gratulationskort. Om Dagen stod de til-dækket i Hjørneskabet. Lige fra hans femte Aar var de, med paaført Haand, med stor Skrift og med en Skrift saa bitte lille som Støvnug. Der var et med Spindelvæv over det hele, saa grangivelig, at Klotilde først gav sig til at puste og siden gned med sit Forklæde for at faa det væk. Og der var nogle med danske Slotte paa. Benne havde tegnet dem efter andre Billeder, saa man kunde tælle Stenene i dem.

Det var Janes Idé, for hun havde jo flest, at een Gang hver Sommer skulde de rejse hen og se en af de store Herregaarde. Enhver havde Lov, det kostede bare Billetten med Toget hen og hjem. Det var jo for Bennes Skyld, han havde godt af at kende dem — man kunde aldrig vide, hvor han ad Aare kom til at bo. Mageløs fornøjelige var de Ture, naar ellers Vejret var godt. Og de kom ind i Haverne, hvor der var Drivhuse med Vindruer og med Meloner. Og saa tegnede Benne Slothuset af i sin lille Bog som en Mindelse, men senere skaffede han et Fotografi, for det var bedre at tegne efter. Aldrig fejlede det, at Slottet en skønne Dag kom med Posten i Konvolut med Frimærke paa og Lykønskning. Ovre paa Fyn laa ellers, sagde man, de skønneste Herregaarde, men dem maatte de forsage. Jane kunde ikke tænke paa at tage over Vand. Naturligvis da.

Ja, hvor var Benne opmærksom! Aldrig han skulde gaa først ind ad en Dør eller tænde en Cigar uden at spørge om Forlov — skønt han vidste, det var deres dejligste Morskab at lugte Røgen. Saa flink, som han var til at svare, naar de spurgte om noget, og til at takke for Maden og takke for hver lille Smule, de gav ham!

Og i alle de Aar lige til nu, hvor han altid havde travlt, havde han der hver eneste Aften siddet og vadsket de snav-sede Penge i Salmiak, som rev i Næsen, bare fordi han syntes, det var grimt, de skulde have Penge, som alle andre havde rørt ved. Folk i Butikkerne, de kunde skam lide, naar de kom, for deres Penge var altid saa flunkende, skinnende rene, at det var en Øjenlyst.

Ja, Benne, den kære Dreng . . .

Foran hver af Søstrene stod nu den lille norske Tejne med Saks og Naalehus og Fingerbjerg af Sølv og den svenske

Nøglebalje med brandmalede Nisser fra Udenlandsrejsen.

Klotilde var ellers ved at strikke Muffediser til sig selv af optrevlet Skaftegarn — Haandleddene blev saa sprukket og sprækket af al den kolde Væde om Morgen, naar man gjorde Gerningen selv. Men Jelle gemte udenvidere Muffediserne hen og lagde hvidt Garn og Filerenaal frem til Natnæt, det saa da pænere ud.

Benne begreb aldrig, hvorfor de ikke holdt en Tjenestepige, men Klotilde sagde jo, at hun kunde ikke faa Tiden slidt over, uden hun gik selv og tog i ved det hele. En Dag kom han saagar og spurgte, om han da ikke nok maatte betale, fordi han boede hos dem. Det var saa frygteligt. De havde allesammen grædt. Ligesom han var en fremmed Herre, der bare boede hos dem. Han var deres Benne, var han. Og han lovede saa kærligt aldrig, aldrig mere at sige saadan noget.

Han havde saamænd nok at give Penge ud til, alene de dejlige Violer, som han næsten hver Aften kom med, og Lomme-tørklæder af det fineste Batist!

— »Rødt Haar« — — sagde Jane lige med et meget højt. Det gav et Sæt i dem alle.

Jelle huskede at lægge Flyveposten frem. Benne lo nok af, at de blev ved at holde den, men naar der var rigtig spændende Historier i som den om Dronningen, der forloredede sit fine Diamanthalsbaand, saa kunde han nok selv være med at læse deri.

Porten gik. De holdt Pusten, nikkede til hinanden og glattede i al Hast henover Haaret.

Fie gav sig til at gnide paa Askebægret med sit ene Ærme. Blev han hjemme, saa røged han da.

Jøsses, som han strittede imod og vilde ikke lære at røge, alt det de bad og tiggede. Han kaldte det Griseri og sagde,

man blev syg deraf. Han brød sig kun om den hvide Pibe, for den klarede Tankerne. Men saa fandt de heldigvis paa til forrige Juleaften hver paa sin Ønskeseddel at bede ene og alene om det. Og saa nænnede han ikke at sige nej.

Men inde hos sig selv røged han aldrig.

Benne kom ind, nikkede og gik rundt med en Violbuket til hver. Nej, som de duftede! Og al den friske Kuld, der kom med ham, den ligefrem var oplivende.

Det blev jo saa festligt altsammen, naar Benne bare var i Stuen. En Gang havde Jelle lignet ham ved et tændt Juletræ, og Søstrene syntes — paanær Jane, som aldrig vilde gaa ind paa andres Mening — at hun havde Ret.

Han sagde nok ikke saa meget, især paa den senere Tid, for immer gik han og spekulerede over sit Arbejde, men se

mild og munter ud, det gjorde han. Han var saa smilevorn, at det smittede.

Klotilde skyndte sig med Madbakken, medens de andre spurgte ud om Vind og Vejr. Siden Benne — uden om Søndagen, hvor de saa rigtignok altid fik stegt Kød og noget rart bagefter — spiste Middag oppe i Byen af lutter Travlhed, strengte de sig meget an med hans Aftenbakke. Idag var der baade Sardinier og Gaasebryst og den Salat helt inde fra Vimmelskiftet — Ost spiste Benne jo ikke for Lugten.

Han sad og skar Maden i firkantede Tærner som til en lille Hund og spiste den med Gaffel, men næsten ingenting.

— »Skaal da, I smaa, søde Morliller!« —

Benne drak hver Aften paa deres indstændige Bøn en kvart Porter, fordi de syntes, han blev saa tynd i Ansigtet.

Fie forsvarede hans Madro: »I kan vel vide, det ska'er Fordøjelsen, saadan I pjadrer op!« —

— »Vist ikke nej! Men hvem har saa Bladet?«

Fie lettede hoverende paa sig og rakte ham Avisen. Idag var det femte Dag i Træk, hun kom først til at snuppe den.

— »Der er en herlig udspekuleret Tyveri fra London,« sagde hun. Benne nikkede smilende og begyndte at læse. De sad musestille og saa til. De kunde formelig se paa hans Øjne, naar han læste den Slags. Saa skinnede de ligesom mere vaadt, og han klippede med Øjenlaagene, og i Mundvigene dirrede det som paa Fisk, naar de bliver strøet med Salt.

— »Ja,« sagde han, »det er skam godt gjort.«

Fie hentede Bogen, Saksen og Gummi-flasken, men Benne skød Avisen over til hende. Iaften havde han ikke Tid.

Benne gik ind til sig selv.

De sad og smilede paa deres Stole ad ingenting.

Saa listede de hen til Døren, smuttede ud og følte paa Pelsen. Den havde kostet fem Hundrede Kroner. Fem Hun-dre-de Kroner!

Da Benne fik den, pakkede han dem én og én ind i den og bar dem hele Stuen rundt, saa glad blev han.

Benne aabnede Døren og spurgte ud: — »Naa, hvad fik Morlillerne saa til Mid-dag idag?»

— »Svedskesuppe og stegte Karbo-nader!»

»Det var da godt!» Han lukkede atter Døren, og Søstrene blinkede indbyrdes. Benne var nem at narre — med Svedske-suppen havde det ellers sin Rigtighed, men de havde ikke faaet uden den.

Allesammen stod de og holdt Pelsen, medens Benne krøb i den. Ligesom han skulde gaa, spurgte Jane henkastet: »Lider du vel rødt Haar, Benne?»

— »Hvorfor det?»

— »Ikke saadan for noget!»

Klotilde stod og krympede sig af Skræk for, at Jane skulde sige mer.

Der blev en død Stilhed, da Benne var borte. Jelle aandede i sine Hænder, som om der stadig trak Kulde ind ad Døren efter ham.

Der blev, naar Benne gik, som den Dag i Vejle, da Skibet begyndte at flyde paa Vandet.

Fie gav sig til at klippe det store Tyveri fra London ud og kline det ind i Bogen. Nu var den snart fuld, det var den syvende. Jane sagde nok, at han ikke mer havde Morskab af det, men det var Snak og Misundelse; enhver kunde se, hvordan der var sat Streger under, baade med rødt og blaåt.

Klotilde hentede hans Nattallerken, der var af det slebne Krystalglas, som klang, naar man nipsede i det. Godterne tog hun fra Hjørneskabet, hvor de laa i smaa Glaskrukker: Ingefærbedder, Kattetunger af Chocolate med Guldstænk i, brændte

Mandler og Valnødder med Sukker om
— til baade tre og fire Kroner Pundet.

Men det var det kønne ved ham, at
han ikke voksede fra sine Barnevaner.

Jane bar Tallerkenen og gik forrest.
De andre fulgte.

Naar de betraadte Bennes Værelse, som
de altid, sig imellem, kaldte Salen, kom
der Andagt over dem, næsten som henne
i Kirken.

Derinde kunde man da baade se og
sanse, at Benne ikke var en hvemsom-
helst.

Bare Lugten! Alting hos ham havde
sin egen sære Lugt, saa fin og sød, baade
Seng og Sko og Gardiner og Haar og
Bøger og det hele. Man formelig tog
anderledes efter Vejret for ret at fylde
Næsen.

Komfortabelt var der hos Benne — en
Greve havde saavist ikke kunnet klage!

Om Spejlet hang det hvide Moll op-
hæftet med Silkesløjfer. Kamstykket havde

tørrede Bregner mellem dobbelt Glas. Servantepladen var af det reneste Marmor. Af Marmor! Over hele Gulvet, baade ind under Sengen og ind under Skabet, allevegne var Tæppe. Man kunde nok kalde det Luksus, men det var, som det burde være til en Herre som Benne.

Men Penge havde det kostet, det ene med det andet. Tidt om Natten kunde en af Søstrene vaagne op og blive bange ved Tanken om, hvad deres salig Mor vilde sige, om hun vidste . . . Om hun vidste, at af de tre tusind Rigsdaler — som ovenikøbet i de første Aar stod og groede af sig selv med tyve Kroner hver Maanedsdag, — der var nu ialt ikke fem hundrede igen. En Gang havde Klotilde ladet sig tage til Alters for det sammes Skyld og bedt Vorherre tilgive, om de handlede bagom deres salig Mors Vilje og Ønske. Men senere tænkte hun jo, at man kunde da gerne regne dem for lidt

gamle, nu de var snart tredsindstyve Aar. Og Ulrikka Splüd bad dem jo blot forvare Pengene til deres Alderdoms Dage.

Ikke for aldrig det, maatte Benne vide, hvor de spinked og spared, hvor de var nærige mod sig selv. Nej, nej! Naar han blev lidt mistroisk ved de store Gaver, saa tog bare Jane og viste ham Bankbogen og sagde, at den blev federe og federe med hver Dag som en anden Gris. Og godtroende var han og forlangte ikke at se den efter indeni. Naa, desuden havde de jo Stedet. Det stod fast, hvor det stod. Kom der en Dag, hvor det kneb, bevares vel — — saa solgte de. Et Sted var dog kun et Sted, selvom man tilfældigvis var født der, og det laa i Vejle By. For Resten talte de ikke om Vejle By, de kunde ikke . . .

Side om Side foran Sengen, om Dagen overdækket for Støv med en Stump Flor,

stod Morgentøflerne, de Safians Hjemmesko og Pampusserne.

Pampusserne var til at træ' i straks om Morgenen, og hvis ellers om Natten det var. Dem havde Jelle hæklet af lyseblaat Garn og selv saalet med Filt og var kantet med Svanedun.

Men Benne var ogsaa i Skindet som det bare Atlasksilke.

Jane kom varmt Vand paa Dunken, svøbte den i Uld og lagde den ned ved Sengens Fodende. Vindueskrogene blev prøvet, Gardinet rullet ned, den røde Ampel over Hovedgærdet tændt og Bordet med Nattallerken og Sodavand flyttet hen.

Jo, Lommetørklædet var paa Plads under Pudsen i den lille hvide Pose — man fik sig nemt en Snue ved Nattetid, især naar man, som Benne, sparkede af. Jelle stod og saa paa Skærmbærdet foran Kakkelovnen. Benne havde selv klinet det over med de kønneste Billeder af

Fugle og Fisk og Fluer og Damer og Slotte og Blomster, medens han endnu gik i Skole. Men ikke et af Billederne sad skævt, ikke et.

Om det var Skidentøjet, saa lagde han det fra sig i Kurven, som var det lige kommet fra de varme Jerner. Skjorterne knappede han sammen saavel for Hals som for Ærmer.

Jane kroede sig — Benne var gudske-
lov sirlig, men han havde det ikke efter
Fremmede.

Til Tider glemte hun, at han ikke var
en født Splüd.

De stimlede hen om Skrivebordet, Hel-
ligdommen, hvor Benne altid selv støvede
af. Da han fik det, var det tomt, saanær
som det lille Brev indeni fra dem alle-
sammen.

De havde købt Bordet, af ren fuld Ma-
hognitræ, som en Æresoprejsning til
Benne. Og inde i Brevet havde de ogsaa
skrevet, at han ikke skulde bryde sig en

eneste Døjt om den lumpne Rektor. De vidste godt, at det bare var af Godhed og Hjælpsommelighed. Hvem havde givet ham den mageløse Skrift, der kunde skrive alle efter, uden Vorherre selv, og med ham skulde ingen Mennesker gaa i Rette.

Ja tænk, saadan som Benne fortalte, at mange af de stakkels Drengene blev baade pryglet og sultet, naar de kom hjem med daarlige Karakterer, som slet ikke var deres egen Skyld. Men det kunde Benne ikke taale, og saa spekulerede han saa snedigt og udmærket ud, at de skulde blot hver have to Karakterbøger, en til at vise paa Skolen og en til at vise Forældrene. Og den ene fyldte han ud, helt alene, paanær Navnet, med lutter pæne Karakterer, og den anden skrev han kun Navn under. Det var da ligefrem saa kønt og betænksomt af Benne.

Han sad der i snart al sin Fritid — naar han da ikke tegnede Vaabenskjolde — og fyldte de Bøger ud. For det var ikke noget, man fløj til, at skrive saa mange Skrifter efter.

Og Skam fik han til Tak. Og blev vist ud af Skolen, som om han havde begaaet en Skarnsgerning!

Han, Benne, der aldrig gjorde noget Menneske andet end godt!

Men da saa oven i Købet den Rektor selv kom ud for at forklage Benne og raadede dem at sætte ham paa en Opdragelsesanstalt, saa havde de rigtignok sunget for hans Øren, saa han ikke skulde glemme det i en Fart. De lod ham da ogsaa vide, at han burde takke til, at Benne gik i hans Skole — der var Skoler nok. For Benne var et Geni. Ikke for at rose ham, men han var et Geni.

Den Triumf havde de da, at Rektor indrømmede, hvor dygtig Benne var. For

han sagde, at alle Lærerne og alle Forældrene var saa forbavsede, at de ikke vilde tro deres egne Øjne. Saa grangivelig lignede Skriften deres egen.

Ja, der var Minder ved det Skrivebord! Nu var det vist stoppende, proppende fuldt i alle Skuffer. Godt for noget var det, at Benne — saa skammeligt det ellers var — kom fra Skolen i sit femtende Aar. Ellers havde han maaske slidt sig sin Helsen fra paa den ørkesløse Læsning, for at blive Præst eller Provst eller højst regnet Biskop — men nu, nu havde han Friheden, og den skulde enhver have, der var et sandt Geni. Det havde Jane læst i en tyk Bog, som ikke fór med Løgn.

Malerprofessoren sagde ogsaa, at der var ikke en Mand i Danmarks Land, som kunde have tegnet de Vaabner halvt saa godt som Benne, ikke en Mand.

Men naturligvis, det med Vaabnerne kom indefra ligesom en Arv. Naar Benne

sad der med de store gule Bøger og tegnede og kiggede gennem en Lup, som gjorde det mindste stort, saa var det ligesom et Symbol paa, at han sad og ledte efter sin egen Slægt og sit eget Adelsvaaben.

Malerprofessoren raadede ham til at tegne alle Vaabnerne op og samle dem og udgive dem i en Bog, som hed et Pragtværk, og der skulde lægges baade Farver og Forgyldning paa. Det vilde paa een Gang skaffe ham stor Anseelse.

Saa snakkede de om det, og Malerprofessoren saa alt det, Benne havde tegnet, igennem og raadede ham til bare i tre Maaneder eller et halvt Aar at gaa i Lære hos en Lithograf. For der var noget, der hed Teknik, og det kunde bedst læres der.

Lithografen var bare en slet og ret Haandværker, men da han saa Bennes Tegninger, var han lige ved at gaa bag over, og han vilde ikke have en Øre for

at lære Benne alt, hvad han selv kunde. Men Benne forstod jo ogsaa det, som en Lithograf har Gavn af: han kunde saagar opfinde helt nye Bogstaver, som aldrig før var hverken trykket eller skreven.

Men Vaabenbogen kom ikke, for saa var det, Benne fik den Trang til at lave det, der kaldtes Raderinger, som var Skilderier, der bestod i, at han sad og grisede med et Stykke Kobber. Først polerede han det blankt, og saa sølede han det ind med Harpiks, og saa sværtede han det hele ligesaa sort over Lampeos, og til allersidst sad han og stak i det med Stoppenaale og Synaale. Det var et fæle Mas.

Lige pludselig fik han den Trang. En Aftenstund kom han hjem med et Billede, som hed Angelus, der betyder Aftenbøn. Det var saa kønt og fromt og lavet nede i Frankrig. Men Benne var rent tosset over det. Han sad og saa paa det hele Aftenen og sagde kun: »Ja . . . ja . . . ja!«

Og den næste Dag fortalte han, at nu vilde han lave Billeder ligesom det.

Men det var sent at lære, grumme sent og grumme svært. Benne sagde saa tidt, at der var det i Vejen, at han ikke kunde hitte paa, han kunde kun lave efter, hvad de andre en Gang havde gjort. Men Benne var altfor beskeden. Aldrig vilde han indrømme, at han var et Geni.

Han sagde, de var meget mere dygtige i Frankrig, og derfor vilde han derned et Aar og prøve at lære dem Kunsten af, og naar han saa kunde alle Fiffene, vilde han gaa over til Amerika, for der kom Berømmelsen af sig selv.

Benne tjente mange Penge paa at lave de Skilderier, men ligesaa snart, han havde nogle, brugte han dem til at købe de Raderinger fra Udlandet af, som ikke var nær saa propre og sirlige som hans egne.

Og han vilde ikke en Gang have dem paa Væggen.

Nej, det var Synd og Skam, sagde han, at Glarmesteren skulde røre dem med sine grisede Fingre. De laa i en grøn Mappe i Skrivebordet, og om Søndagen, naar han ikke havde travlt, saa bød han dem ind og viste sine Raderinger frem. Naturligvis nænnede de ikke at sige, at dem var der da ikke stor Stads ved, men det var deres Hjertens Mening. — — —

Jane rynkede paa Næsen ved Tanken om, at somme Folk kaldte Benne Lithograf, det lød jo ikke en Smule finere end Fotograf og Telegraf. Men hun havde, gudpriset, en Mund, der kunde tie i Tide og sige fra, naar det gjordes nødig.

Og hun forsømte ikke gerne Lejligheden til at lade de gode Mennesker vide, at kendes Søn aldeles ikke var »Lithograf af Faget«. For sin Fornøjelse, bare for sin Fornøjelse syslede han lidt henne paa det — — Værksted. I Hjemmet var jo ikke Plads til alle de Sværtesager og

Kobberplader, han benyttede til sin Kunst.

Lithografen havde ogsaa en Dag sagt til hende: »Frøken Splüd, Deres Søn kommer til at gøre Standen Ære, han er en ren Troldmand paa Omraader!« —

Godt var det, at der endnu levede ærlige Mennesker, som ikke aad Æren af hinanden af pur Misundelse.

Naar Jane i ny og næ kom langt om i Byen, saa hun sig uvilkaarlig om paa alle aabne Pladser. Det var ikke til at vide, hvor den Bygning en Gang blev rejst over Benne.

— — — Over Skrivebordet hang i lange, smalle Rækker de danske Vaabenskjolde, som Benne var kommen til Ende med, hver især i sin lille forgyldte Ramme. Aldrig kom Søstrene i Stuen uden hemmeligt at granske over, hvilket der mon var Bennes. I Smug holdt hver paa sit, paa det kønneste.

Ovenover hang den lille Reol med Adelsaarbøgerne. Den var lavet til det samme. Det var jo nok en dyr Bog, men de skyldte Benne, at han, naar Tid kom, ikke stod helt fremmed og ukendt overfor sin store Slægt.

I Grunden var det besynderligt med den Bog, for lige fra Benne var ganske lille, kunde de bringe ham til Ro ved at læse højt for ham af den, bare de mange dejlige Navne, som man tidt knapnok vidste, hvordan skulde udtales. Maaske kom det den Gang mest af det røde, skinnende Bind; men senere var det nu allenfals Navnene. Ja, mange, mange Gange havde de læst Benne i Søvn efter den Bog.

Saa tænkte de jo ogsaa, at derinde, i et af de røde Bind, stod Navnet paa Bennes Tilkommende. Men hvem? Endnu havde de ingen udpeget.

Paa den store Reol, som i sin Tid ogsaa havde været til Skolebøger og hang

over Sengen, stod alle Politibøgerne, som Benne var saa slikvorn efter.

Naar de rigtig vilde gøre ham en Glæde, især naar han var forkølet eller havde Bygkorn paa Øjet, gik de op hos den gamle tykke Boghandler, som nu kendte dem saa godt, og bad om en Bog enten med et Mord eller et slemt Tyveri. Og han kendte alle de Bøger, som blev trykket i hele Verden, saa det aldrig slog fejl, at de fik en med hjem.

Men to, tre Kroner var Prisen.

Naar de saa kom med den, slikkede han sig om Munden som en lille Kat, men han maatte bede rigtig pænt, inden han fik den. Sommetider gemte de Bogen, medens han var inde paa Salen, og saa raabte de: kom ind, og saa rodede han overalt.

Søstrene vilde til at gaa. Men se da! Mod Sædvane sad Nøglen i Skabet. Det modstod de ikke. Et lille Øjeblik maatte de have Hovederne ind i Bennes lækre,

pæne Tøj. Benne var en ung Herre, han var ikke som andre blot en ung Mand — den Bevidsthed havde ofte bragt dem til at knejse.

Naada! Hele Skabsbunden var fyldt op med Sten og Papirer og Flasker og Plader. Der stod baade Smelteapparatet og den kostbare Haandpresse, som de aldrig begreb, hvor han havde gemt.

Med varsomme Fingre nulrede de om i Sagerne.

Det var Bennes Regnvejrsløjetøj, var det. Saadan kaldte de det indbyrdes. Hele Dage lukkede han sig inde og sad og rodede med det Stads. Saa skar han og snittede i noget ligesom Bly, saa ridsede han i Stenen, smeltede i en lille bitte Gryde og saa igen tegnede han op paa Papir med Lup for det ene Øje.

Aldrig maatte de komme ind, naar han legede med de Dele, de kunde banke ligesaa pænt og bede. Sommetider vilde han hverken have Mad eller Drikke. Men

naar han kom ud, lod han Døren staa, og der var ikke det mindste at skue. Heldigvis havde de Nøglehullet i den lille Dør ud til Gangen, saa de kunde da se, hvad han tog sig for, og at han ikke sad og fik ondt af Sult.

En Tidlang troede Jane, at han lavede Guld, men bagefter kom hun i Tanker om, at det var noget Vrøvl, for Guldet var jo opfundet.

Ogsaa Jelle havde haft sin Tro, som hun nu skammede sig over. Hun huskede paa alle de kunstige Blandinger, som hendes kære salig Far altid hentede omme hos Apothekersvenden, og saa gættede hun, at Benne, som var meget klogere og bedre lært, maaske vilde overraske dem med at lave det, som Martin Splüd aldrig kom over.

Men da hun en Dag var ene med Benne og tog Mod til sig og spurgte, slog han sine Hænder sammen, bøjede sig ned og kiggede hende ind i Øjnene

paa saadan en Maade, at hun nok kunde vide, det var et grumme dumt Spørgsmaal.

— »Men du er meget sød, er du!« sagde han, og det sagde han altid, naar hun havde sagt noget splittergalt.

Med et lille Suk forlod Søstrene Salen.

De havde jo selv givet Benne den gyldne Frihed, da de iforfjor paa hans tyvende Fødselsdag gav ham Nøglen til baade oppe og nede i fint Fløjlsfederal. Og de var enedes om aldrig mere at staa op fra Sengen for at lytte ved hans Dør, naar han sov, eller spejde ham ud. Men Uroen slap de ikke for.

Var det koldt, laa de og frøs for ham og forestillede sig, at nu havde han bestemt kastet af sig. Gerne, gerne havde de, som før, hver Aften pakket ham ned og et Par Gange i Nattens Løb været inde for at dække ham til eller i det mindste set gennem Nøglehullet, at han laa godt.

Han kunde jo ikke sove uden Lys,
den lille mørkerædde Prins.

Men de havde selv givet ham Fri-
heden, og nu var han kommen i Vane
med tidt og mange Gange at smække sin
Dør om Natten. Naar de saa kom med
Kaffebakken, maatte de vente, indtil han
fik laaset op.

Søstrene gik til Ro, to og to i de smaa korte Senge, hver med sin Violbuket i Haanden.

Jane og Jelle gav sig i Snak om den store Udenlandsrejse, de gjorde det med Vilje, for saa hændte det nemmest, at de kom til at drømme om den. Brevene kunde de udenad, men det fornøjede dem at ligge og ligesom læse dem oppe i Loftet. Der var ikke det Ord, de havde glemmt. Han skrev hver eneste Dag, om det saa kun var et Prospektkort med en Hilsen og Adressen. For at de kunde vide, hvor han var, og at han ikke led Nød.

Paa en Prik vidste de, hvem Brevet

var til, naar Posten ringede om Aftenen. Men foruden Kortene var der fire Breve paa fire Sider.

Det til Fie var skrevet med hendes spidse, danske Bogstaver. Klotildes var overklattet, og der manglede Bogstaver — hun kunde knap tro andet, end hun selv havde skrevet det. Jelles var helt skraa, hendes Linjer fløj altid i Luften. Ja, der var ikke den Ting, som ikke Benne lurede een af!

Den Ærkeskælm, den lille Gavtyv!

Jane stødte til Jelle. Om hun huskede den Aften, da Fie nok saa alvorsfuldt sagde: Det var dog gruligt! og læste op af Avisen om de mange falske Halvtredsører, der var i Omløb. Man skulde vare sig for dem, for det var bare lutter Toører, som en eller anden fræk Personage havde trukket over med Sølv.

Og Fie, som i god Tro hentede Bogen og klistrede Stykket ind ved de andre Tyverier! Men saa dyede Benne sig ikke

længer. Han maatte nok vise dem, hvem det var, som var Mester for de Halvtredsører. Over tyve Kroner havde han tjent paa den Maade, og for de Penge havde han saa købt det pæne Tegnebestik, som han ejede endnu. Men da de sagde, at det gik sandelig ikke an, det kunde man vist faa stor Straf for, saa gav Benne det op lige straks, lige samme Aften. Det kom siden paa Tale inde ved Ligtøjerne, og Jane sagde jo ikke noget. Men det var snildt fundet ud af en Dreng paa ikke uden tolv Aar. — —

Og den Juleaften! Som de havde trilt og trilt for at faa et helt Kvartaars Aviser byltret sammen; men det blev da ogsaa en Snebold, saa at sige som en Lavine. Og de rullede den hen til Benne, og han rullede igen og begyndte at pirre Aviserne af, én efter én, hele Gulvet over. Man vøjede i Aviser.

Og jøsses, som han gebærdede sig, da Guldskillingerne drattede ud. Ih! Han

kom dem rundt i Lommerne, han spille Smut med dem over Gulvet, han stoppede dem ned paa Jelles Ryg og ind i Fies Haar. En af dem var han nær ved at synke, og havde ikke Jane ordentlig dunket ham, var han saamænd kvæltet i den med det samme.

Den halve Nat sad de oppe med alle Kortets fem Verdensdele og pegte og søgte. Det var jo ikke saadan for Benne i en Studs at tage Bestemmelse!

Først vilde han til Rusland, til de uraliske Bjærge, hvor der groede Platina, som man brugte til at smelte Guld i, og nede i Jorden dér, i grulige Fængsler, gemte man mange hundrede Røvere og Mordere.

Men aldrig turde de dog lade ham rejse didhen. Saa vilde han til Spanien og se en Tyrefægtning, men det turde de heller ikke. Saa drillede han dem med, at han bare vilde spasere rundt om Amager, lige til Pengene var brugt op.

Jelle havde tænkt sig maaske Harzland som et Minde om hendes kære salig Far, men paa ingen Maade, sagde Jane, Benne var da ved Gud ikke en Gesell, der skulde spasere paa Professionen!

Det var sandt nok, var det.

Men Norge med Kølen og Karl den tolvte og Danmark, Norge, Sverrig, der en Gang hørte sammen, det var der Mening i.

Sikken Postyr, da han drog af! Fie vilde give ham tolv Uldtrøjer med til de tre Uger, og Klotilde pakkede Mad ned for mange Dage. Hun var saa angst, han ikke skulde hitte Vej frem mellem de Klipper og Bjærge, og sæt saa, han sultede ihjel!

Og medens han var borte — der kunde lige saa gerne have ligget et Lig i hver af Stuerne, saadan var det. De frøs, og de hviskede. Nogle taabelige Pjusser var de jo med al deres Kummer over, hvad han kunde komme til.

Det første Brev fra Helsingborg var til at græde over. Han skrev, hvor sært det var at staa alene ovre i Udlandet og se Danmarks Kyster og vide, at fire Morliller sad og længtes efter ham, men han længtes ogsaa efter dem, skulde de vide. De svenske Lagner var saa klamme, at han maatte ligge med Underbukser paa, skønt det var en kedelig Maner. Og Bænkene i Toget og Bænkene i Færgen var af Kulstøv, saa han maatte brede en Avis og sætte sig paa. Men søsyg blev han ikke. Det var rigtignok, som Klo-tilde havde hørt, Aviser om Maven, det lunede.

Og den første Aften, han var hjemme igen! Han laa i sin Seng, og de sad rundt om og hørte og hørte. Alt det, han havde at fortælle! — — Og imedens laa han og spiste Syltetøj, den Slikkepotper!

Lidt mere tynd og klein var han bleven, men i Huden som en Sirupskage af Sol

og Hedetøj. Tænk, at han havde set Trollhättan, hvor Vandet faldt ned højt oppe fra, dybt dybt ned, med en Dunren, saa Jorden rystede, meget meget værre end Torden. Og han havde boet paa Hoteller, hvor de satte Penge paa Regning for Dagens Lys og for Opvarming foruden tre Kroner for Værelset for en eneste Nat! Svenske Aviser paa Svensk havde han med, og dem kunde Jane næsten læse. Og to Bøger fulde havde han tegnet op.

Hele den Vinter var det, som om man aldrig fornemmede det ringeste til Kulde, bare over Bennes Oplevelser. Ikke én Gang havde han kørt galt paa Toget, ikke én. Hvem skulde tro, at han var blot sytten Aar, den lille Herre! — — —

Jane faldt hen. Jelle mærkede det ikke. Hun laa og smaasnakkede, indtil Jane i Søvn rev Dyne til sig. Det gav Skænderi.

For det var ogsaa ikke venligt af Jane, naar hun vidste, at kom hun først ud af Lejet, fandt hun ikke i det igen uden Pine. Vorherre skulde have prøvet hende med saadan et Haleben, der var som en gloende Stoppenaal af Krillerværk, baade ved Nat og ved Dag.

Jane vrissede og faldt hen igen. Just i det Minut havde hun drømt, at hun og Benne spaserede over Pyrenæerne til det spanske Hof, hvor Kongen og Dronningen og det hele Hof sad paa hvide Tyre istedetfor Troner. Dronningen vinkede ad hende og sagde meget højt, saa de alle kunde høre det:

— »Jane Splüd, det er en Pige, hele Landet kan være stolt af. Hun har Pli som en fornem Dame. Hende vil vi op-høje i Adelsstanden!«

Og hun vandrede knejsende ned ad Gulvet ved Bennes Arm, medens en Kammerherre bar Slæbet efter hende.

Som det dog blæste.

Jelle laa og tænkte. Naar hun tænkte, samlede hun alle ti Fingre i Kres om Panden inde under det lille Natnæt.

Det maatte da vist være Maaneskin, for Rudernes Isblomster formelig straaledede som Sølv. Og Benne, der alle Tider sparkede af sig. — — — —

Jelle laa lidt og lyttede ud i Stilheden, stod saa op, slog et Skørt om og sneg sig gennem de tomme Stuer til Salen. Tværsover Maanelysets hvide skummende Strime, saa hun ligesom en smal Guld-snog. Det var det røde Ampelskær, som sitrede ind gennem Nøglehullet.

Det dannede et Kors.

Jelle bøjede sig og kiggede ind — —
Blodet skyllede sammen om hendes Hjerte.
Uvilkaarligt foldede hun de smaa tynde
Hænder.

Saa gik hun ud i Køkkenet og lukkede
op for Vandet. Hvorfor hun gjorde det,
vidste hun slet ikke. Hun holdt Hæn-
derne under. Kulden bragte hende til at
gyse.

Nej, nej, en saadan Drøm kunde ikke
af sig selv finde Vej til hendes Søvn.
Nej, det var ingen Drøm.

Haaret var rødt. Rødt som Ildflammer
under Amplens Skær.

Vandet blev ved at løbe. — —

For mange Aar siden, Benne var kun
en Dreng, kun lige fjorten Aar, havde
hun en Morgen Klæpaatur. Hun stod
med det vaade Haandklæde, parat til at
lægge det over hans Ryg — — men i det
Øjeblik, Benne stod nogen foran hende,
var det, som Armene lammedes, som hun

sank i Knæ. Og Benne flygtede over i en Krog, hvor hun hørte ham staa og græde. I over en Uge havde de ikke turdet se paa hinanden, og aldrig, aldrig mere havde hun ventet med det vaade Haandklæde.

Paa den Morgen tænkte hun nu.

Pludselig kom hun til at smile. Hun skammede sig over det, men maatte smile, mere og mere. Hun knyttede sine to kolde, vaade Hænder sammen, holdt dem op til Læberne og kyssede dem ømt, som var det et lille Barnehovede, hun kærtegnede.

Jelle nikkede til sine egne Tanker. Ja, det vilde hun: Hun vilde staa op, naar Klokken var seks og lave den varmeste, sorteste Kaffe, hente frisk Hvedebrød — — og give dem Kaffen ind i forgyldte Kopper med broderet Serviet og den lake-rede Bakke.

Jelle syntes, hun var ligesom sprunget i to Dele, der ikke mere kunde føjes

sammen. Det randt i hende med en Fryd saa sød, som hun ingensinde havde følt, saa varm, saa sød, saa voldsom. Men ogsaa var hun bange og bedrøvet. Som Adam og Eva skjulte sig for Herren, da de havde smagt paa den liflige Frugt, saadan ønskede hun at skjule sig for Dagen, der maatte komme. Frem og tilbage bølgede Tankerne. Hendes hele Indre var i Drift. Ikke en Tanke laa rolig i sit Leje.

Men Klokken seks var hun paaklædt, kogte Kaffe, løb i Byen og lavede Bakken til.

For at ingen skulde ane Uraad, gav hun først Søstrene Kaffe ind som en Søndagsoverraskelse.

Saa gik hun med den lakerede Bakke til Bennes Dør og bankede paa, ganske, ganske sagte, lige til han raabte: »kom ind!« Men hun kom ikke ind. Hun satte Bakken foran Døren og fór bort

med Hænderne for Øjnene, ud i Gangen, ind i Bennes Pels.

Det var vist noget forfærdeligt, noget ublufærdig galt noget, hun havde gjort!

Benne kaldte. Hun kom ikke. Han kaldte igen.

Med ynkeligt slæbende Trin naaede hun hen. Døren stod paa vid Gab. Benne laa i Sengen og lo — — og lo.

Han vinkede med en Finger, nærmere, nærmere, helt hen.

Med nedslagne Øjne stod hun foran ham. Taarerne begyndte at ville frem.

Saa rejste Benne sig halvt, trak hende ned, slog Armene om hendes Hals og hviskede: »Skal vi to saa drikke Kaffe og skamme os i Forening!«

Men det var for Jelle, som havde hun set ind i Lynild og nu slet ikke mere taalte Dagens Lys.

Det var paa Klotildes Armdag, det skete. Paa hele Vejen hjem gik hun som med en Fiskekrog i Halsen. Hun prøvede paa at gøre sin Arm saa let, saa lille, at slappe den og lade den glide ned — Benne løftede den atter op til sig med et lille kærligt Ryk. Vejen blev saa underlig endeløs lang, saa lang og fremmed som de Veje, hun altid laa og drømte om den første Tid i København. Brostenene laa der i Hundredevis, i Tusindvis, men forbi dem skulde hun.

Og før . . . hvor havde hun dog glædet sig til sin Armdag, fra den ene fire Uger frem i Tiden til den næste! Hvor

havde hun dog kigget til Almanakken, hvor de tretten Armdage stod understreget, Janes med rødt og Jelles med blaat, Fies med Blæk og hendes med Blyant! Kigget og spekuleret paa, om nu Vejret blev godt nok til hendes Armdag, og om Benne ikke just paa hendes Søndag vilde sidde og jage inde paa Salen.

Men selv om det ikke var hendes Tur, kunde hun gaa bagefter og fryde sig ved Synet. Saa kærligt Benne varede sig for ikke at tage for lange Skridt, saa pænt han bøjede sig for at svare eller høre efter!

Aldrig snakkede de da som paa Armdagen, da snakkede de uden Pusterum den hele Tur, det vil sige, den, der havde Armdag — ellers blev det altfor genert at gaa der frem for de mange Mennesker som en rigtig Mor med sin rigtige Søn under Armen.

Alle Tider opfandt han noget nyt at vise dem, store nye Huse, som nyligen

var bygget op, en ny Vej med Træer og saadanne. Og hver Gang opfandt han et nyt Konditori, hvor de skulde trakteres. For de kunde ikke faa sig til — mere end den ene Prøvegang — at gaa ind paa saadan et Sted, hvor Opvarterne bukkede og fløj. Nej, Konditori med Jomfru, det var noget andet.

Benne var færdig at kvæle dem i Kager, der var ikke den i hele Butikken, de ikke skulde smage. Og det fineste ved det hele var næsten det — som Benne var begyndt med i Foraaret — at han altid betalte med en flunkende ny Tikroneseddel. Det gav Respekt. Naar han lukkede Tegnebogen op og tog den ud, sad der et helt Bundt igen.

Spurgte de saa, hvor han kom til alle de rene Sedler, lo han ligesaa lunt og sagde, at han vaskede dem i Sæbe og Soda og lagde dem til Tørring i Vinduskarmen i Solen. Men de andre vilde ikke tro det, og sært var det jo, men

Benne var jo ogsaa en anderledes dygtig een end alle andre. Det Papir, man fik Smør i, det kunde nu da taale baade Vask og Vand, og maaske var Sedlerne noget henad den Slags.

Og de Penge, som kom tilovers efter Traktementet, dem skulde han nok paa sin skælmagtige Vis faa listet ned i deres Lommer, den Flottenheimerherre. En Gang laa de i Janes Paraply, en anden Gang oven i Fies Hat

Nu var det forbi med at have Armdag, ligesaa forbi, som noget kunde være.

Folk lo ad ham, fordi han gik med dem! —

Her havde de Aar ud og Aar ind for deres enfoldige Forfængeligheds Skyld gaaet og gjort Benne til Nar, rent ud netop til Nar!

Hun kunde ligesom se det for sig. Den høje fornemme Benne med en lille, trippende Tudse under Armen og bagved tre andre smaa trippende Tudser.

Inde i Byen saa hun en Dag Drengene pibe i Fingrene ad et sølle Skind, som ikke gjorde dem anden Molest, end at hun var gammel og løjerligt stafferet ud. Men det var just, hvad hun selv var, hun og de andre, gamle og løjerligt stafferet ud.

De var jo i deres bedste Pynt, naar de gik med Benne, men den var simpel nok. Benne havde ogsaa tidt nok spurgt, om de ikke skulde have nye Hatte eller Stykker, men de vilde jo spare de Penge, og lod som om de fandt sig bedst tilpas i det gamle.

Men nu havde Klotilde faaet sin Forstand lukket op. Hun fornam — uden at se — hvordan hvert et Menneske, som gik forbi, sagde, med Mund eller med Øjne, de samme tre Ord: Sikken et Optog! —

Sikken et Optog!

Og Søstrene bagved havde hørt Ordene, det vidste hun uden at vende sig og se

paa dem. Det vidste hun af deres Gang; de gik ligesom saa slæbende og trætte.

Endelig var de saa hjemme. Benne gik straks ind til sig selv, saa de kunde sammen gaa over i Sovekamret.

Ja, Gudskelov, Gudskelov Benne ikke overgik den Skam at høre det!

Stilfærdigt enedes de om, at Fie skulde bare sige, hun orkede ikke at gaa i Benene, saa vilde de andre ikke gaa fra hende. Det var den klogeste Façon.

Benne gjorde nok sine Indvendinger. Han vilde køre dem i Vogn, naar de ikke kunde gaa, han vilde bære dem ned ad Trapperne, en i hver Frakkelomme. Men de holdt ved deres Forsæt, saa ondt det ogsaa gjorde.

Noget gik der af Benne, hvad det saa var. Han var forvandlet, han var stundesløs.

Talte de til ham, svarede han ikke men fór sammen og saa op med de samme forskræmte modløse Øjne som i sin Tid, da han sukkende sad og tegnede Kortbladet efter. Med Kvarters Mellemrum kom og gik han.

Stundom blev han borte en hel Dag og kom hjem sulten, træt og støvet, som havde han kun travet rundt i Gaderne uden at faa vaadt eller tørt — men endda blev han ved at gaa op og ned, op og ned inde paa Salen. Gennem Nøglehullet

kunde de intet se, han havde hængt for, men de hørte ham gaa derinde. Nu og da lød det, som om han bankede Søm i Væggen, og dertil hørte de ham sukke som altid, naar han arbejdede hidsigt.

Klotilde mente rentud, at han havde forlæst sig paa alle de Tyvehistorier, siden han var kommen i Vane med at gaa rundt og laase alle Husets Døre, skønt Sikkerhedskæden var sat for.

Bedst som det var, blev han igen mild og kærlig, sad inde i Stuen en hel Aften og fik dem til at le af alt, hvad han sagde, eller han viste Mappen med Raderingerne frem.

Sidst kom den af Rembrandt nede fra Holland, den laa i mange Lag Silkepapir, og Benne sagde, han vilde hellere undvære sin venstre Haand end af med det Billede. Og saa var det kun nogle pjuskede Træer ved et Vand med en skrøbelig, krum Bro over.

Men naar han saa paa det Billede, var det, som naar andre sad omme i Kirken, saa foldede han sine Hænder, og hans Øjne blev, ligesom om de saa noget dybt, dybt inde i Billedet, noget, der naturligvis slet ikke var der. Havde han rigtig set sig mæt og igen puttet Billedet ind, begyndte han gjerne at snakke om, hvor elendig han selv var — skønt de jo vidste, det just var ham, som var et Geni.

Og saa sagde han de særeste Ting, som i Grunden ikke var ret kloge eller fornuftige, men som lød kønt, fordi han blev saa blød i Mælet, saa Ordene fik Melodi paa sig.

Saa snakkede han om, at hvis han var rig, saa vilde han sove, saalænge det var Dag, og først naar det blev Aften, vilde han staa op og gaa ud paa Landevejene, hvor alle de kønneste Træer groede. Og dem vilde han tegne, saadan som de bredte sig ud mod den gule Aftenhimmel.

For det var den eneste Tid, hvor Træerne og Naturen var levende.

Og saa trak han dem hen til Vinduet, at de skulde se den snollede Pil, der ragede op over Bagerens det lave Hus. Ikke engang den Pil kunde han faa Bugt med, sagde han. Men det gjorde heller ikke noget. Han vilde blot have Glæden ved at se og prøve.

Naar han snakkede om den Slags, tænkte Klotilde paa, at han kunde være blevet den kønneste Præst, der nogen Tid havde staaet i en Kirke. Men pludselig kunde han bryde af og gaa sin Vej uden Godnat, uden et Ord. Og saa begyndte den Banken forfra.

Denne Gang var det ikke Slagter Nielsen, som snakkede bag Bennes Ryg. Underjomfruen ved Ligtøjerne havde tre Aftener mødt ham i Tivoli. Han gik med en Dame i sort Fløjlskjole. Paa Æresord

havde de drukket Champagne paa den fine Veranda, Champagne, som kostede godt og vel tolv Kroner for en almindelig Trepægleflaske.

Jane svarede værdigt, at naar hendes Søn lystede at drikke, saa drak han selvfølgelig Champagne og lod andre om at bælle sig med Øl.

Men i det samme fik Jane en Formodning, der gjorde hende saa ør, at hun blev ganske kvalm i Panden.

Hun saa hende for sig!

Saa hende saa tydeligt, som hun ellers saa hver af Føljetonens Grevinder eller Hertuginde. Ogsaa de bar altid sort Fløjl! De bar det! Og det slæbte efter dem over bonede Gulve, som vist var endnu finere end Tæpper.

I Virkeligheden havde hun ogsaa set det, ikke én men mangfoldige Gange, baade i Frue Kirke og i Trinitatis, ved højfornemme Bryllupper: Brudens Moder i sort Fløjl.

Sort Fløjel ligesom var skabt for de Kredse.

Hun saa hende for sig. Høj, rank, stolt. Tydeligt saa hun hende. Jane tænkte videre og videre. Det var det, som var i Vejen med Benne — deraf kom hans Uro, hans stundesløse Væsen. Blot og bar For-elskelse. At hun ikke havde tænkt det før, det laa jo saa klart, saa ganske lige-fremt.

Men det var vist, at ved den Lejlighed vilde de være i sort Atlask, alle fire i sort Atlask, og frem for alt Frue Kirke, den var smukkeste! Benne havde altid lovet hende, at han ikke vilde gifte sig under en Komtesse, og Benne var saa ordholdende, som han var proper. Ja, det var han.

Jane tog fri to Timer før Tiden og kørte hjem med Omnibussen, skønt hun burde have sparet den Tiøre, for paa Ga-den laa de ikke, Pengene, nuomstunder.

Forbi Søstrene stormede hun, ligesaa voldsk, uden at svare paa, om hun var syg, ind paa Salen, rev den nyeste røde Bog ned fra Adelshylden og gav sig til at blade.

Men den Bog var som en Labyrint af tusind Gaader, den ene filtret tæt ind i den anden. Et straalende Virvar af Navne. Blot hun læste dem, var det, som saa og hørte hun endeløse, knitrende Brudetog drage forbi. Den fine Duft fornam hun i Næsen, Duften af Violer og Orangeblomster.

Paa Maa og Faa slog hun op, lod Blikket falde tilfældigt, satte en Finger i Blinde saa her, saa der — men det var haabløst. Den sorte Fløjlskjole passede næsten alle.

Hun maatte hægte Livet op. Spændingen gjorde hende syg. Benne havde givet sit Ord, det var det, hun stolede paa.

Men hun vilde ikke spørge — ikke før Benne kom og betroede hende alt. Nys-

gerrig var hun ikke, hvad Fejl hun saa ellers maaske kunde have.

Hun gik som paa Gløder, da Benne kom hjem, men hun sagde ingenting. Først da han ved Nitiden bød Farvel, tog hun sin Beslutning.

Benne havde sagt: »Jeg driver lidt over i Tivoli!«

— »Skynd Jer i Tøjet, vi gaar i Tivoli«, sagde nu Jane. Søstrene saa op, men da de i hendes Ansigt læste mærkelige Ting, gjorde de, som hun bad, skyndte sig i Tøjet.

Kede ved det var de. Ikke for det, Tivoli var noget af det kønneste i Danmark og maaske i Evropa, for andre Lande abede det efter, sagde Benne. Og de havde jo været der mange dejlige Gange med Benne paa hans Fødselsdag, som altid blev fejret paa Pinsedag.

Ret saa eventyrlige Ting havde de set derinde. De havde gar sejlet paa den lille Sø en Aften, hvor den helt og hol-

dent var kranset om med de sødeste, røde, gule, grønne og fiolette ligesom Natlamper. Jane stod paa Land saalænge, men de andre syntes, at det maatte være ligedan som nede i Venedig, hvor man svømmede om i Gondoler.

Ikke for det — men det var saa trist at tralre om ene og alene der, hvor man havde haft Armtur med Benne, og saa ved Aftenstide.

Som i Blinde gik de efter Jane, og hun førte dem fra Sti til Sti gennem det tætteste Menneskemylr, over Plæner, rundt om Søen. Nu stod de alle fire godt i Skygge under de store Træer, hvor røde Balloner hang mellem Løvet som gloende Tulipanblomster.

— »Se«, hviskede Jane.

Og de saa — de saa, som efter Stjerne-skuddene, naar de om Augustaftener stod ved Ruden for at ønske. De saa to Mennesker vandre forbi, langsomt, hviskende, smilende.

Søstrene trak sig dybere ind under Træet.

Ogsaa Hatten var af kulsort Fløj — og naar hun løftede Slæbet, laa der gul skinnende Silke indenfor.

Saa var Parret borte, andre Par, mange Par, dækkede dem.

Jelle holdt saa fast i sine egne Hænder, som var hun bange for at tabe dem og slaa dem itu. Damen havde ikke rødt Haar — hun havde ikke rødt Haar! I Ansigtet var hun den samme. Hun lignede en Gudsengel, men hendes Haar var saa gult som paa de fine, dyre Dukker i Vimmelskiftet.

— »Hvem tror I, det var?«

De vidste det ikke, de gav fortabt.

— »Det er Bennes Forlovede — i al Hemmelighed endnu. Men ved I, hvad hun er?«

Ok nej, de vidste det ikke.

— »Hun er — Komtesse« Jane sagde det henkastet, lidt bange ved sit

dristige Udsagn, men da Ordet var sagt, vidste hun, at det stemte. —

»Altsaa Faderen er Greve!« . . .

Søstrene stod med foldede Hænder. Klotilde var nærved at komme med sit Amen, som Jane altid skændte over.

— »Som de dog klær og passer til hinanden paa Højden og paa Drøjden!« . . .

Det var Fie, som stadig saa' gennem Mængden efter det forsvundne Par.

»Ja man ser, hvad Folk hun er af! Saadan een kan gaa med et Slæb, saa det fejer, ikke som andre Sjøkketriner, der hisler Tøjet op om sig!«

De gik hjem, nu Jane havde set, hvad hun vilde. Hun satte sig ved Bordet med Hovedet i sine Hænder. Saa saare nogen gav et Kny, vrissede hun: »Herregud, lad mig dog tænke i Ro!«

Hun tænkte meget længe.

— »Ja, Stedet har vi jo!«

— »Stedet«, de gentog Ordet.

— »Om vi solgte og flyede ham de Penge?«

Stedet sad dem i Halsen, straks kunde de ikke svare. Det var, som saa de fremmede Hænder tage om det, flytte det bort, langt bort, rive det ned og ikke lade Sten paa Sten tilbage.

— »Jerusalems Kvinder, med Graad de sad« —

Ordene randt Klotilde i Hu. Stedet var deres Fædreneland. København var som den vildsomme Ørken, trods alt, trods Sønne, mod Vejle By. Mod Vejle By og mod Stedet!

De havde haabet og gaaet med det Haab saa dybt inde, at det næsten var glemmt — de havde haabet, at naar de i mangfoldige Aar havde vandret om i den store vildsomme Stad, der hed København, at de saa engang — engang — skulde komme tilbage til Barnebyen, til Hjemmet, om saa blot det var for at dø! —

— Men naar Benne havde Brug for Stedet, saa maatte det sælges! Hver ofrede sin Andel.

De hentede, som Jane bad, Pen og Blæk, Lak og Segl. Straks skulde der skrives. Jane lagde det ud saa klart, at de alle forstod det. Naar Benne først var gift med hende, saa havde han ikke Behov for flere Penge. Saa skulde nok enten hun eller hendes Far faa opsporet hans Herkomst, saa han fik, hvad der var hans. Men nu i Tiden, nu kunde det være, at Benne var i stor Betrang for at have Penge. Blot til Presenter og Blomster til saadan een, og vel ogsaa til hendes Mor, og maaske Ringe med Diamanter. Derfor var det, han sled i det Natten igennem.

Jo, de huskede saa tydeligt den anden Aften, hvordan han sukkede og sagde, han ønskede, han ejede femtusind Kroner til at købe nok en Radering for af den her Rembrandt fra Holland af. Na-

turligvis var det Præk. Naturligvis var det en Present til Komtessen!

Men Pengene skulde han have kvit og frit, til hvad han vilde — mest fornuftigt var det jo, i Fald han gemte dem til at gøre Bryllupsrejse for til Italien.

Klotilde stod i en Krog ude i Køkkenet, medens det Brev blev skrevet. Hun holdt om en gammel Kobberkeddel. Den var fra Hjemmet. Hun holdt den tæt op til sin Kind. Det var, som om den forstod hende — det trøstede.

Men Jane skrev til den unge Prokurator, som var en Søn af den gamle, om han i Hast og Skynding vilde sælge Hus saavelsom Have. Grunden var den, at deres Søn med det første agtede at indgaa Ægteskab, men Pengene maatte endelig være kontante.

Naar bare nu ikke Greven satte sig op imod ham, fordi han kun hed Splüd!

De fulgtes ned og saa, at Brevet kom i Postkasse.

— »Fie kan godt begynde at kniple til
Lagner og Vaar!« —

Jane sagde det, fordi hun selv trængte
til at komme væk fra Tanken om Brevet,
der nu rejste bort for at tage deres Hjem,
og de begyndte alle at snakke ivrigt om
Kniplemonstre.

Den Prokurator var lidt sen til at sno sig. To Uger varede det, inden Svaret kom, og saa var der endda ikke en konstant Øre deri, men blot et simpelt Blad Papir med Tal og Krimskrams, snarest som en Regning at skue. Men Prokuroren skrev, at naar de flyede det Papir om i Banken, vilde de faa Pengene betalt ud enten i Guld eller i Sedler, akkurat som de selv ønskede det.

— »I Sedler,« sagde Jane, »i Tikrone-sedler,« for dem led Benne jo fremfor al Slags Mønt.

Der var tre tusinde og fire hundrede Kroner for Stedet og fem tusinde og otte

hundrede for Haven, men det havde sin Aarsag i, at Haven var en fortrinlig Byggeplads, og Grundene i Vejle By var gaaet saa godt i Vejret.

Jane stoppede Fingre i Ørene, lagde de to Summer til hinanden og dividerede ud, at ti ind i Hovedsummen paa et Haar saa nøje gav ni hundrede og tyve Tikrone-sedler.

Ni hundrede og tyve Tikrone-sedler!

Klotilde begyndte at tælle paa Fingrene for bedre at fatte det svimlende Tal, men Fie bad hende holde inde med den Mimren — hun vilde vide, hvormange Sedler der kom paa hver Fjerdepart, for de var jo fire om Stedet saavelsom Haven.

Jane rendte om i Banken straks den aabnede. Paa saadan en Dag lod hun Ligtøjer være Ligtøjer. Det havde sin Rigtighed, man kunde faa Pengene ikke alene i Sedler og Guld, men saamænd ogsaa i Kobber og Sølv.

Medens de blev talt op, stod hun og fik Skrupler paa Bennes Sirligheds Vegne. Mange af de Sedler var formelig saa ledagtig snavsede og riflede i Kanten, at man knap kunde tage paa dem. Og det var slemt, var det! . . .

Pengene blev svøbt i det fineste hvide Papir. Udenpaa prentede Jelle, som var nemmest paa Fingrene, to dejlige nitakkede Kroner, den ene over den anden, inde i et Hjerte, som var helt fyldt ud med Bladguld. Jane skrev Brevet. Og hun dydede sig jo ikke for at røbe, hvad hun vidste, og hvad de havde set i Tivoli. Rundt i Hjørnerne fik de andre Lov at skrive Lykønskning.

Saa bankede de paa hos Benne, han lindede Døren paa Klem og spurgte, hvad der nu var paa Færde. Jane smed Pakken ind, og uden at sige saa meget som et Muk løb alle fire ud i Køkkenet om bag Døren, hvor de stod og puffede til hinanden og blinkede med Øjnene.

Mon han betroede, hvad hun hed?

En Time, to Timer ventede de.

Der var saa stille inde hos Sønne. Han var vist ved at læse, det lød, som om han flyttede Blade. De stod og blev saa tomme indeni, al den rare Forventningsfryd sivede bort Draabe for Draabe.

Men nu gik Døren. Benne kom.

Han kom saa løjerlig langsomt med Øjnene nede i Gulvet. Han kom hen og strøg dem over Haaret og smilede til hver især med det Smil, som de saa let kom til at græde over. Han stod lidt med Jelles Haand i sin, slap den saa og var borte.

Det ringede, og noget faldt i Brevkassen. De hørte Benne langt nede i Trapperne.

Hvad var nu det? Jane tog Pakken. Hun kendte de to forgyldte Kroner og det forgyldte Hjerte. Hun kendte den lille røde Silkesnor, der var slaaet om.

Med nysgerrige Fingre lukkede hun op. Hun skreg højt. Istedetfor de grimme,

lurve, fedtede Sedler laa der nu, Pakke ved Pakke med ti i hver, en Stabel flunkende rene, glatte Tikronesedler. Og inde i dem et lille Brev:

— »Komtessens Far fejer Skorstene. Men trøst Jer — hun tænker ligesaa lidt paa at gifte sig med mig som jeg med hende. Altsaa behøver I kære Slørugler ikke at spekulere paa Bryllupsgave endnu.

Men saasom jeg er et meget propert Mandfolk, og Sedlerne mildest talt var fæle, har jeg taget mig over at vaske og stryge dem. Det gode Vejr er Skyld i, at de saa snart blev tørre. Men for at jeg ikke skal fristes til en mørk Nat at hugge Hovedet af mine Morliller og stjæle de pæne Penge, raader jeg dem til fluks at tage en Droske og køre op i Banken og sætte dem ind i den Bog, I nok ved, den, I gemmer under Hovedpuden!

Det er ikke værdt, I betror til nogen, at jeg er saa dygtig til at vaske, saadan

noget vil man gerne være alene om. Skarnsknægten møder til Middag Klokken fem.

Benne.«

Først var de sunket i en Afgrund af Slukørethed, men alligevel maatte de more sig over Bennes muntre Brev. Det lignede ham.

Naar han kaldte dem Slørugler, saa var han glad.

Fie blev helt tilpas igen, nu kunde hun beholde sin Fjerdepart af Benne i Fred og Ro en god Stund endnu uden at skulle dele med en Fremmed. Men hun vilde ligegodt snarest gaa i Vej til Lagner og Vaar — saa laa det efter hende, om hun døde. Muslingemønstret var det kønneste, naar man lempede lidt hist og her, kunde det godt faa Lighed med Bennes nitakkede Krone. Hun vilde probere lige med det selv samme.

Jane var, saa hun tindrede, af Fornærmethed.

Huset solgt! Haven solgt! Til ingen Verdens Nytte! Blot fordi saadan en beskidt Tøs fandt for godt at sejle under falsk Flag og stikke Folk Blaar i Øjnene! Saadan en Mamsel!

Gud i Himlen, om Benne var gaaet i den Fælde!

Benne og en Skorstensfejerkvind!

Og de havde Ansaret! De havde selv taget det paa sig!

Men det var det, hun sagde, aldrig kunde de lukke deres Øjne eller Tanker op. Nu kom Straffen. Enhver kunde sige sig selv, at en anstændig Dame aldrig fik Lov at rende alene paa Tivoli om Aftenen med Herrer. Men dumme var de, dumme havde de altid været, og Klotilde var nu den dummeste.

Jelle gav hende vaade Klude om Panden og trøstede hende med, at Benne netop ikke tænkte paa at gifte sig med Skorstensfejerdamen

Klotilde, der alligevel skulde til Byen efter Kyllinger til Middag, blev gennet om i Banken med Pengene.

Men da hun først var derinde, og der var saadan en høflig og indladende Mands-person i Lighed med Manufakturhandleren, med samme Façon paa Skæg, saa kom det over hende, at nu vilde hun vide Besked med Tingene.

Jane havde sagt, at hvis Benne sagde, han kunde lave Hvalfisk, saa troede hun det, og den Beskyldning havde krænket hende bitterligt. Benne fôr ikke med Løgn, og naar han sagde, at han kunde vaske Sedler, saa kunde han gøre det. Ligesom Smørpapir, det kunde enhver jo vaske.

Men ganske lemfældigt vilde hun forhøre sig.

Derfor spurgte hun blot ligesom hen i Vejret, hvad de gjorde ved deres snavsede Pengesedler. Men Herren saá saa under-

lig forfjamsket ud, at hun var nødt til at tale lidt mere tydeligt.

— Jo, om de kunde vaske snavsede Sedler paa en eller anden Maade, saa de blev helt rene og glatte igen.

Der kom to andre unge Mandfolk til, og det var ikke langtfra, at de lo paa hendes Bekostning. Den ene spurgte, om hun kanske kendte den Kunst, men rigtig saa spodsk spurgte han. Og saa blev hun vred. Hun var ogsaa lysten efter at prale lidt med Benne, det gjorde saa godt indvendig.

— For hendes Sedler var nemlig vaskede!

Herrerne saa til hinanden og saa til hende. De gloede paa Sedlerne, snuste til dem, holdt dem op i Lyset og lagde dem under et Lupglas, som Benne ogsaa gjorde, naar han rigtig vilde se sig for.

De havde nok svær Lyst til at lære ham Kunsten af, for saadan som de frittede, og saadan som de spurgte ud.

Nu var de rigtignok galante. Den ene bød hende saagar en Stol at sidde paa, som gjorde godt efter den lange Vej.

— Og hvem der havde vasket de Sedler, for det var skam en genial Opfindelse!

Klotilde blev saa stolt paa Sønnes Vegne, at hun var nærvæd at gaa fra Mælet. Men Navnet fik hun da sagt.

Og ret som ved et Himlens Træf havde saa den ene af de unge Herrer gaaet i Skole med Benne, da han hørte Navnet.

Det var nok en af dem, som Benne havde friet fra Prygl, for som han kunde snakke om Karakterbøgerne!

Klotilde maatte fortælle om Malerprofessoren og Vaabnerne, og hvad Lithografen havde sagt, og om den Gang Benne fik Trang til at lave Raderinger.

Hun var lige ved at forgætte Tiden, og da hun endelig fik sig rejst og vilde have Bogen med, bad de saa meget om at beholde den et Par Timer endnu, for den Herre, som skulde skrive Navn under, var

borte i Øjeblikket. Til Gengæld lovede han, Skolekammeraten, som fik deres Adresse, selv at bringe den ud. Han fulgte hende helt ud paa Gaden. Det vilde saadan mere ham at se Benne igen, men det skulde være en Overraskelse.

Klotilde maatte jo love at tie stille, skønt det rigtignok var svært at skulle gaa og bære paa al den Ros i to lange Timer. Sæt hun glemte noget paa Vejen!

»En genial Opfindelse!« —

Tænk, at Benne ogsaa var en Opfinder, det var noget saa ærbødigt: En Opfinder! —

Klotilde maatte sandelig mindes Drømmen om Maanen og Stjernerne og de Vejle Høns med Fjer af det pureste Guld! — —

»Jeg tror nu, det er en Drøm . . . det tror jeg . . .«

Ingen svarede. Jelle sagde det igen for tyvende Gang som hen i Vejret.

— »Jeg tror nu, det er en Drøm, jeg tror nu, det er en Drøm bare vi venter lidt, saa gaar den over af sig selv«

Der var Stilhed i Stuen, Jelle hørte sin egen Stemme, den lød saa bedrøvet. Klo-tilde stod henne ved Kakkelovnen med Forklædet op for sit Ansigt som i Tordenvejr. Jane og Fie sad og rokkede paa den samme Stol med Hovedet mod hinanden. Paa Bordet laa Raderingen af

Rembrandt fra Holland, men Blomster-glasset var væltet, alle de Roser, Benne havde med, laa paa Tæppet. Jelle vilde ikke rejse det Glas. Hvorfor vidste hun ikke.

Nu talte hun som til døde: — »Jeg tror nu, det er en Drøm, det tror jeg...«

Hun gik fra Sted til Sted. Det var just som i Drømmene, alting stod paa gal Plads. Foran Bornholmeren standsede hun, aabnede for Værket og saa det lange Blylod svinge hid og did.

— »Naar vi giver Tid, saa gaar det over!« Rolig gav hun sig til at følge Viserens nølende Gang. Hvis Uret blev ved at gaa, saa var det en Drøm. Hun følte med sig selv, at om en Time vilde den høre op, just om en Time, naar Klokken var halvni. Ja, naar Klokken var halvni.

Tankerne flyttede sig i runde Ringe. Det var retfærdigt De havde glemt ham Over Benne havde de glemt

ham . . . Over Benne havde de forsømt hans hellige Hus . . .

Ligesom de hedenske Vender tilbad Svantevitten, som var en Gud af Træ, saadan havde de tilbedt Benne, som dog ikke var uden et Menneske. Jelle indsaa, det var galt. Hun fik Lyst at læse i Biblen om de syv Plager, Herren sendte over Ægyptens Lande, og om Barnemordet i Bethlehems By. Men hun turde ikke gaa fra den Viser. Hun maatte blive og vogte paa, at det var en Drøm.

Hver Dag fra nu af vilde hun læse et Kapitel i den hellige Skrift og aldrig mere tænke paa Benne bagved Aftenbønnen.

Blot Vorherre i sin naadige Godhed vilde tage Drømmen igen. Han var saa stærk og stor i seks Dage skabte han en Verden

Drømmen var hans Straf. Den var et Vartegn som Fingeren, der skrev paa Bel-sasars Væg: *Mene mene tekel upharsin* . . .

— »Jeg tror nu, det er en Drøm!« . . .

Fie og Jane havde rejst sig. Nu saa ogsaa de paa Uret. Viseren rørte sig med smaa Sæt næsten som Gisp. Pludselig greb Fie haardt om Jelles Arm:

— »Sig saa da frem, hvad det er, du staar der og drømmer!« . . .

Jelle tænkte sig om: — »Jeg drømmer . . . jeg drømte . . . at Benne« . . . Hun saa ind i Uret og tøvede. Hun var bange for at forstyrre Viserens Gang med sin Stemmes Støj. Man maatte være saa varsom, naar man drømte.

— »At Benne sad der . . . han var saa glad . . . han kaldte os hele Tiden Slørugler, hele Tiden . . . og vi skulde rejse med ham til Paris en rigtig Rejse . . . saa ringede det . . . to Gange . . . og Benne spurgte . . . han blev helt daarlig og saa hvid i Ansigtet . . . de sagde . . . falske Penge, sagde de . . . de sagde falske Penge . . . det var det, jeg drømte . . . og saa sagde Benne . . . jeg skal nok gaa

med . . . og saa gik de . . . og saa kørte de . . . men nu er det snart ovre, om ti Minutter er det ovre . . . men det gør saa ondt . . . det gør saa ondt at drømme saadan noget . . .«

Tiden skred. Søstrene lyttede aandeløst, de nikkede til hvert Ord. Saa faldt Uret til Slag. Den ene saa til den anden. Jelle strøg sig over Panden, som om hun vaagnede.

Med hende vaagnede de andre . . .

Jane havde sagt det, og saa blev det. Med Morgentoget kørte de fra Byen til en Station, som hed Glostrup. Der spurgte de om Vejen og gik den. Nu listede de afsted langs Fængslets høje, gule Mur, den ene efter den anden, Fie ved to Stokke.

De var ikke bange, det gjorde kun saa godt at gaa om den Mur, kun saa godt . . . omend Turen fra Stationen var strid nok at vinde over.

Indenfor Muren laa som et fremmed Land, lige saa fremmed som Tyrkiet eller Avstralien, men i det Land levede Benne. Det var just det. Muren blev saa venlig, bare fordi Benne var bagved.

De maatte røre ved den, de maatte banke paa mange Steder, ret saa forsigtig. Sæt nu, Benne gik paa den anden Side og tænkte: Hvem kan det være, som banker?

Det var i Grunden løjerligt, som han skrev, at han havde sin egen lille Gaard for sig selv, hvor han spaserede Tur baade Morgen og Middag. Gaarden var nok trang, men for den ene Ende var der Jerntremmer, og gennem dem kunde han se tre Pæretræer og et Poppeltræ og en gul Georgine og et Stykke Mur med rød Vildvin. En Dag blæste hans Gaard fuld af Vildvinsblade, og han samlede nogle med ind til at pynte op med . . .

Jane blev ganske rasende, naar hun huskede paa, at Benne selv skulde baade feje og rede Seng . . . saa ydmygende det var for en Herre . . .

Jelle gik om og pirkede ved Murværket. Hvis man bare kunde tage en eneste Sten ud af Muren, saa blev der Hul, og man

kunde nemt tage flere bort . . . og en Nat, naar Fangevogteren sov . . .

Fie kunde ikke mere i Benene, men saa satte de sig til Hvile i det grønne Græs under Muren. Hvem skulde tænke, der groede Græs saadan et Sted!

De krøb hen om Jane, der sad med Brevet. Kun om Søndagen maatte de læse i det, — de vilde jo gerne finde smaa Straffe, som gjorde ondt. Nu var Brevet to Uger gammelt, og den Gang havde Benne været derinde i fire Uger . . .

Brevet blev lysende levende, som de sad med det her. Alle de kærlige Ord, han dog skrev, ja han var en mageløs Søn! Ikke en Bebrejdelse . . .

Klotilde holdt sig lidt fra de andre. Straks hun saa Brevet, begyndte hun igen. Men Jelle trøstede hende. Der var noget, som hed Tilfælde og Skæbne, og naar det mødtes med onde Mennesker, som dem i den Bank, saa blev det alt-sammen ondt . . .

Saa kiggede de i Brevet. Benne havde jo tegnet sin Stue af baade paa Langen og paa Tværen. Sært og trangt saa der ud. Bordet var ikke uden en Træklap, og Stolen var kun Sæde og fire Ben. En Vandhane var der, som Benne selv kunde dreje paa. Men hvad skulde han dog med Spyttebakke, han, som ikke fordrog Spyttebakker! Paa Væggen hang den lille Tavle, som var ham til stor Oplivelse. Hver Dag tegnede han paa den et lille Billede eller skrev et Brev — den lignede godt efter Klotildes Køkkentavle.

Men det, som hed Køjen til at sove i, var ikke til at begribe. Saavidt man se kunde, havde den hverken Ben eller Madras, men hang saa skrækkelig og dingledo.

Knap og nap var det hele, naar En som Benne maatte nøjes med den samme Skjorte om Dagen og om Natten. Og ikke et Lommetørklæde, ikke et, selv om man havde Snue — saa længe man

kun var i første Klasse! Det var uhyre ubehageligt!

Men at Benne, som var saa vanskelig med Sæbe, at han skulde vaske sig i grøn Sæbe, det var dog noget for galt! I anden Klasse der fik man Sæbe og Lommetørklæder! Anden Klasse, ligesom en Dreng, der gik i Skole . . .

Om Maden skrev han jo desværre ikke, den var vel simpel nok, men de vilde just saa gerne vide det, for at de hjemme hver Dag kunde spise akkurat det samme. Helst vilde de i alle Maader have det som Benne, men Lommetørklæder kunde de ikke undvære, de kunde ikke.

Benne skrev, at de ikke maatte være kede af det, han havde det rigtig godt. De var allesammen høflige og venlige imod ham, og han havde ikke Samkvem med de tarvelige Mennesker, som boede derinde. Kun i Kirken mødtes de, men da sad hver i sit lille Lukaf, og den ene saa ikke den anden. Præsten var

voldsom rar, og han havde rejst i Holland og set Rembrandts Fødehus. I Begyndelsen kneb det med at sove for de Blodhunde, men det vænnede man sig til. Og propert var der. Om to Maaneder maatte han faa Besøg, og han glædede sig til at se helst alle fire Slørugler, men maaske var det bedst, de blev borte, for han saa saa grim ud. Der var jo ingen Spejl paa første Klasse, og det som værre var, ingen Tandbørste. Men heldigvis lige saa meget Vand, man kunde ønske sig . . .

Hvor var dog Benne betænksom . . . fordi han saa grim ud! . . .

Jelle spurgte, om hun ikke maatte gemme Brevet en Uge, men Jane svarede ikke paa det Spørgsmaal.

Igen listede de langs Muren, den ene efter den anden, langt og længe. At der dog var Mennesker, som forvovede sig til at krybe over den . . . det var helt saa svimmelsk at tænke.

Klotilde gik bagest for sig selv med foldede Hænder og mimrede med sin Mund.

Siden hun forstod, at hun var Aarsag i al den skændige Tort, som Benne ufor- skyldt maatte lide, siden tyngedes hun til Jorden af sin Dumhed. Den sad som Bly forude i Panden og bagude i Nakken. Men hvor bittært den forargede, hun kunde jo ikke — som med et Øje — rive den ud og kaste den fra sig.

Hun kom til at tænke paa Josva og Jericho. Syv Gange gik de om Muren og blæste, saa faldt den omkuld, og Josva drog ind i Jericho By, som Herren bød.

Det var skønt at komme i Hu . . .

Nu gik de selv rundt og rundt, sagtens mere end syv Gange . . . men det kom vel mest an paa Basunerne og saa paa Herrens Vilje!

Jelle var syg for, at de paa en eller anden Maner skulde bringe Benne en

Hilsen, inden de kørte hjem . . . et Tegn paa, at de havde været paa Besøg hos ham.

Hun huskede, hvordan hendes salig Far snakkede om Glaspusteren, der spillede paa Fløjte paa Trapstenen, naar Dobrunka sad i Arrest. Men hvem havde en Fløjte! . . .

Ja synge lidt kunde de da, blot saa Benne hørte Melodien! De andre fandt, det var en klog Tanke, men da det kom til Stykket, fik ingen af dem Lyd over Læberne.

Der var ogsaa det, som var bedre: Næste Søndag skulde de tage en af de hvide Piber med og skiftes til at blæse. Naar de passede Vindretningen, og det var ved Middagstide, hvor Benne gik Tur i sin egen Gaard, skulde det være sært, om ikke et Par kunne Bobler naaede over til ham.

Og aldrig kunde han da tage fejl af, hvem de kom fra . . .

Det var sidst i November Maaned.

Otte Søndage havde de tilbragt med at vandre rundt om Fængslets Mur fra Øst til Vest, fra Vest til Øst. De kendte Stenene i Muren som taalmodige Venner.

De havde prøvet at blæse paa den hvide Pibe, men de manglede Vejr til at faa Boblerne store.

Paa den niende Søndag modtog Benne Besøg.

Det var næsten, som skulde de til Avdiens hos Kongen. De kostede nye Hattendaand og riede det bedste for Hals og Hænder.

Lommerne struttede af det, de havde med til Benne. Desuden vaagede Jane over en grøn Vadsæk, hvori — mellem meget andet — laa den Radering af Rembrandt fra Holland, som Benne gjorde saa meget af.

Og de havde, Søstrene, for første Gang ladet sig fotografere!

I Vadsækken var friske Blomster, men ogsaa Asters og Sneboller af Silkepapir, for naar det blev Vinter.

Jane havde købt Mængder ind til hans Nattallerken — den havde han saavist savnet endnu mere haardt end Spejl og Natskjorte! Og tolv Lommetørklæder med hans egen Krone! De blev just taget med, for at Fangevogteren kunde faa Respekt — det var sagtens ikke hver Dag, een som Benne gjorde det Hus Ære

Jelle var saa betænkt at tage en Stump gult Glas med. For saadan, som det havde trøstet hende i den første Tid, hvor hun var nærvæd at græde Øjnene i Styk-

ker! Bennes Stue vendte jo mod Nord, og i det ruskede Vejr kunde han trænge til lidt Sol, selv om det kun var Indbildning og Glas.

Fie stjal sig til at pakke to af Tyverbøgerne ned; de maatte da fornøje Benne, medens han saadan var inde mellem den Slags Folk. Men Jane forbød det. Hun holdt sig til at tage Slutningen med af den spændende Historie om Diamant-halsbaandet.

Men nede i Fies Skørtelomme laa li'godt de Aviser, der havde skrevet op om Benne. Den Oprejsning skulde han have, saasandt hun hed Fie Splüd . . . bevares vel, som de roste ham for de Sedler! . . .

Naturligvis prikkede hun først de lumpne Ord væk med en Knappenaal. Dem skulde man ikke lide paa, de kom af Misundelse. Bare fordi Benne var den, han var . . .

I gamle Dage var det værre endnu; da slog man rentud Genierne ihjel. Men

noget Makkeri var det nu. For naar man tænkte paa den her Benjamin Franklin — han hed ogsaa Benjamin, hvem han saa hed det efter — om ham stod der forgangen en lang Klamamus med Portræt i Flyveposten. Der var ingen Ende paa, som han blev berømmet, og det var dog kun de pjalt Dampskibe, han havde fundet op Han fik Mindesmærker, fik han . . .

Medens en anden En, som uden Spor af Hjælp kvit og frit opfandt at lave Penge, som alle Mennesker trængte til og paa deres Knæ skulde være ham tak-skyldig for — han blev sat i Fængsel som rigtige Forbrydere!

Det fløj i Knæene, naar hun tænkte derpaa. Hun kunde vrie Halsen om paa den Franklin

Aldrig blev de færdige den Morgen; saa var der det, og saa var der det. I sidste Øjeblik var det de blaa Pampusser

og to prikrede Slips, som Jelle havde købt.

I Toget sad de saa uroligt, at det næsten var flovt.

Jelle hviskede til Klotilde: — »Det er, ligesom vi skulde paa Skovtur med Benne!«

Den halve Mil til Fængslet var som en ren Leg at gaa. Idag kunde det ikke falde dem ind at rende om Muren — Muren, pyt!

De næsten saa ned paa den

Alt det, de dog hver især havde at sige til Benne! De vidste, det var kun et Kvarter, han tog imod Besøg — et Kvarter delt i fire Dele.

Fie havde regnet ud foran Bornholmeren, at hendes Part blev tre Minutter og trekvart. Ikke et Sekund vilde hun afstaa.

Jane ønskede blot, at hun havde Bekendtskab til en Minister eller en Biskop eller saadan en i fin Uniform, som kunde

besøge Benne med trekantet Hat . . . men den Slags Bekendte havde hun ikke.

Alene det at ringe paa Porten og spásere gennem den første Gaard!

— »Gaa langsomt,« hviskede hun til Søstrene, som havde javende travlt. Selv gik hun værdigt, som om alt kun ventede paa hende.

Saa kom de gennem en Port af Jern-tremmer som Burene i Zoologisk Have, hvor de havde været en eneste Gang med Benne — men der var skrækkeligt med den Brølen og de Dyr.

Jane saa sig godt for. Hun kunde ikke se de smaa Gaarde, men kun en lang Gang med igen en Gitterport. Saa maatte de vente en Stund i en Stue med et Træbord og en sort Voksdugs Bænk.

— »Husk nu, een ad Gangen!« sagde hun.

Hjemme havde de aftalt i hvad Orden, det skulde gaa.

De stod overfor Benne. Benne overfor dem

Benne, deres Benne uden Haar, uden Overskæg

Deres Benne i Slæbetøfler med graa Uldstrømper, med Bukser til Knæene, med Trøje, der stumpede om Livet

Deres Benne uden Flip og Slips
Og de havde pyntet sig for ikke at gøre ham Skam!

Benne sagde Goddag, og de gav ham Haanden, men alle Ordene var løbet deres Vej, ikke et blev tilbage.

Kun Fie gik rundt og rundt om Benne, heller ikke hun kunde tale, men hun vilde ikke spille den Tid, som var hendes. Hun var den ældste, hun kom først.

— »Ser jeg saa grim ud?«

Benne prøvede at smile, men da han smilede, kunde Jelle se, at hans Stue vendte mod Nord. Saa gul han var i Kinderne!

Hun tænkte paa, at hvis hun ikke kom til at kysse ham — blot hans Haand —

inden han gik, saa maatte hun dø af Smerte.

Og som om han gættede hendes Tanke, gik han hen til hende:

— »Er du ogsaa ked af at se mig?«

Men Jelle tog hans ene Haand, den var tynd og kold og underlig gul. Hun kyssede den ikke, men holdt den op til sine Læber og aandede ind i den. Det var det eneste, hun vidste at gøre.

Benne satte sig mellem Jane og Klo-tilde og talte skiftevis til dem. Han fortalte, at nu tjente han fire Øre hver Dag, og om halvanden Uge havde han tjent til et Spejl. De svarede ikke.

Han spurgte, om de holdt Orden paa Salen og støvede pænt af — naar han kom hjem, skulde de se, hvor han selv kunde holde fint. De svarede ikke.

Han fortalte, at han havde været lidt syg og ligget paa Sygestuen, som var større — det var helt rart at være der, saa spiste

man af Tallerken og drak af Porcelæns-kopper. Nu græd de.

Men saa gav Benne sig til at spøge. Han laante Janes Sjal og svøbte sig ind i det og spurgte, om han nu var pænere.

— »Hvad spiser du saadan hver Dag?« . . .

Det var Klotilde, som endelig hviskede en af de hundrede Ting, hun vilde have spurgt om.

Benne remsede lydigt op. Han var saamænd kommen til at lide gule Ærter helt godt.

»Jamen Spyttebakken«, nu kom Jane til. Benne vilde slet ikke undvære den nu, han syntes, at den hørte med. Der var jo ikke saameget til at gøre Hygge. Naar han var færdig med at lave Skoletasker, og Klokken blev otte, pakkede han sammen og ryddede op nej, han kunde ikke undvære Spyttebakken. Man blev nemt forkølet paa denne Tid.

»Det pæne, pæne Overskæg!« . . . Klotilde holdt af det, fra det begyndte at spire

frem. Ligesom paa Gumpen af smaa Kalkunkyllinger kom det, syntes hun. At nogen havde nænnet at tage det fra ham

Saa fortalte Jelle, hvordan de hver eneste Søndag gik rundt om Muren og ligesom var paa Besøg.

Benne sagde et Ord, der lød saa sagte, at det næsten var borte, før det blev talt ud

Men nu vinkede den anden Mand. Benne ligesom bredte Armene ud, saa lod han dem falde ned.

»Farvel, allesammen.« Henne i Døren vendte han sig, smilede igen med det Smil, som viste, at Stuen vendte mod Nord. »Farvel, Slørugler og Tak«

Det sidste lille Ord gik bort med ham selv.

Men Søstrene sad tilbage paa den sorte Voksdugsbænk med alle deres Gaver

Som de sad der, kom Præsten gaaende. Han gav sig i Tale med dem om Benne. Han holdt af Benne. Han sagde, at Benne

var et godt Menneske, et fint Menneske, en Kunstner.

Og alle de Ord, de havde sparet sammen for at sige til Benne, dem gav de nu Præsten i Forvaring. Han lovede at bringe dem til Benne.

Men da de kom frem med de kronede Lommetørklæder, med Godterne til hans Nattallerken og de prikrede Slips — saa maatte han bedrøve dem med Afslag. Han viste dem et trykt Reglement, der handlede om alle fire Klasser, og det skulde følges. Kun to Ting tog han imod, det gule Glas og Raderingen af Rembrandt. Ogsaa til ham havde Benne talt om den. Og han gav dem sin Haand paa, at Benne skulde faa den ind, den skulde være hos ham, baade medens han arbejdede, og medens han sov.

De bad, om de ikke maatte se Bennes lille Stue og hans egen lille Gaard — saa vilde det være meget meget lettere at gaa

derhjemme og tænke paa ham. Men Præsten kunde ikke give Lov dertil.

Derimod viste han dem Kirken, som baade var forunderlig og dejlig. Der sad alle Fangerne om Søndagen, næsten som Bier i en Vokskage, den ene over den anden, hver i sit lillebitte Rum, med bare Hovederne ovenud mod Præsten.

Søstrene fik Lov at prøve at sidde saadan lukket inde. Det var slet ikke slemt.

Tilslidst viste han dem ligesom en Dukkestue af Træ med Dukkemøbler i. Og han forklarede, at akkurat i saadan en, bare større, boede Benne.

Ja nu forstod man bedre den Køje til at sove i, men Dynen var der ikke, saalidt som Madrasser.

Helt oplivede skiltes de fra Præsten. Det var næsten som en Udenlandsrejse, alt det de saa.

Men da Tankerne faldt til Ro, glemte de det hele og huskede kun, at Bennes Ansigt og Hænder lyste saa underlig gult.

Jane og Jelle gik sammen til Præsten. De fortalte, som det var, at deres eneste Søn var død, og her kom de for at bede Præsten tale over ham. Men det skulde han vide, at deres Søn kun havde været dem til Glæde og aldrig, aldrig til Sorg.

Jelle tog frem og viste Præsten, et for et, alle de smaa Billeder af Benne fra hans Barndom til nu. Hun viste de Kort, hvor han med sin dejlige Skrift havde prentet Lykønskninger til dem alle. Inde under det lange sorte Slør begyndte Jane at tale om hans store store Evner og den Fremtid, som ventede ham, ifald han havde levet.

Præsten spurgte om hans Navn. Jane tøvede:

— »Morten Martin Benjamin Splüd!«

— »Benjamin — det betyder den Velsignede!«

Men Præsten gentog hele Navnet. Han saa fra Jane til Jelle, hans Øjne forskede dybt:

— »Er der andre i Slægten af det Navn?«

Da bøjede Jane sit Hoved til en Løgn. »Ja,« svarede hun. Hun svarede for sig og for Søstrene og for Benne. Præsten spurgte ikke mere. Men de blev ved at tale, den ene i Munden paa den anden, — saa sagte under de sorte Slør, at Præsten maatte lytte for at fange Ordene.

Han lovede at tale over Benne.

Udenfor Præstens Dør tog Søstrene hinanden om Halsen.

Hos Klokkeren fik de Løfte om den fineste Begravelse med mange Palmer og Damesangkor og florumvundne Kandelabrer.

Haand i Haand — som da de var Børn — gik de rundt, Jane og Jelle, fra Vognmand til Vognmand, indtil de havde fundet fire Kareter med hvide Heste.

De hvide Heste skulde følge Benne til Graven, som en sidste Ære, der tilkom ham . . .

Ved Aftentide kom de store Kurve fulde af Grønt og Blomster. Ved Aftentide, da Gadestøjen tav, blev Benne baaret op i Huset. Mændene, som bar ham, gik igen, og Søstrene blev ene i Stilheden.

De knælede om den sorte Fængselskiste og hviskede ned i den, hviskede og hviskede, alle de Ord, som deres store Kærlighed indgav dem.

Med deres Arme favnede de om Kisten over Benne. Gennem det haarde Træ søgte de hans Øjne, hans Pande, hans Mund. Laaget var spigret til, men i Skumringen blev de ved at mumle. Den ene hørte den anden hviske — det lød som Susen gennem vissent Løv.

Selv vilde de løfte ham over i den lyse Egekiste, men Fængslets Kiste var dem for tung. De drak lidt Vin for at vinde Styrke, men Armene blev kun saa slappe derved.

Jane og Jelle flettede Guirlander over Dørene, Fie vandt Grønt langs Trappens Gelænder, Klotilde strøede Trinene med Blomster.

Som Benne var draget ind, skulde han drage ud. Det var det mindste.

Paa Loftskamret stod de gamle Lyspyramider fra hin Pinseaften, da Benne første Gang gæstede deres Stue. Halv nedbrændte stod de, indsvøbt i gulnet Papir — et godt Minde. De blev hentet, stillet om Kisten og tændt.

Gennem det aabne Vindu fornam de Sommernattens frodige Dufte. Vogne kørte forbi, Vogne fra Skovene norden for Byen.

Uden at de i Grunden tænkte over det, begyndte de i Fællesskab at nynne med deres spæde falmede Stemmer alle de

smaa Viser fra hine første Dage, medens de flettede og flettede til Bennes Ære. Jane sad med sin Fod, som traadte hun en Gænge.

Den ene saa til den anden. Nej, de græd ikke. De havde ikke tænkt paa at græde.

For en sidste Gang hentede Jane den røde Bog fra Hylden og bladede hid, bladede did. Hun jog gennem Navnene. Endnu var det Tid, om Vorherre vilde gøre Miraklet. For det kunde ikke være hans Vilje, at Benne skulde gaa i Graven med deres grimme, plettede Navn! . . .

Inden Dag var Lysene brændt ned, og Søstrene sov om Kisten paa deres Stole. I Morgengryet prøvede de igen at løfte ham over, og deres Kræfter var vokset i Nattens Løb, nu kunde de gøre det. De næsten jublede.

Om det høje Egelaag hængte de Kranse med brede, hvide Baand. Paa Baandene skrev hver især sin Tak til Benne, fordi

han alle Dage kun var dem til Glæde og aldrig, aldrig til Sorg. Thi de Sorger, som havde pint dem, kom ikke fra Benne, de var en Straf fra Himlen, en Prøvelse fra Vorherre.

Paa den hvide Silke flød Blækket ud, men de vidste jo selv, hvad der skulde staa . . .

Ud paa Eftermiddagen kørte den sølvsmykkede Ligvogn frem med sine sørgeklædte Heste. Efter den kom de fire Kareter forspændt med hvide Heste — en Vogn til hver af Søstrene.

Det var Følget

Fod for Fod — langsomt som Ligtog i Vejle By, hvor Borgerne plejede at standse og hilse den Døde — kørte Ligtøget gennem Gaderne til Vestre Kirkegaard.

Saadan havde Søstrene ønsket det.

Hjemme skænkede Klotilde Vin i fem Glas. De drak indbyrdes og med det femte Glas, som betød Benne.

Det var just ved den Tid, hvor Solen blev ringet ned i Vejle By. Jelle gik rundt og aabnede alle Vinduer. Luften var blaa, hvide fnuggede Skyer bævede bort i det røde Solskær — og skønt dybt inde i en stor By, hørte de tydeligt en Hane gale.

I det Øjeblik tænkte Jelle paa, at Elias for sin Fromheds Skyld blev baaret til Himlen i en Ildvogn. Hun syntes, hun saa Ildvognen køre ind i den synkende Sol.

Uden at vide af, at hun talte højt, sagde Klotilde:

— »Nu er her da saa rart og godt igen!«

Men Jane bredte sine Arme ud i den tomme Luft, som favnede hun det kæreste kære.

— »Ja, for nu har vi ham for alle Tider!«

Og Fie maatte, enten hun vilde eller ej, glædes ved det, at nu var hendes Fjerdepart for Tid og Evighed ubeskaaret.

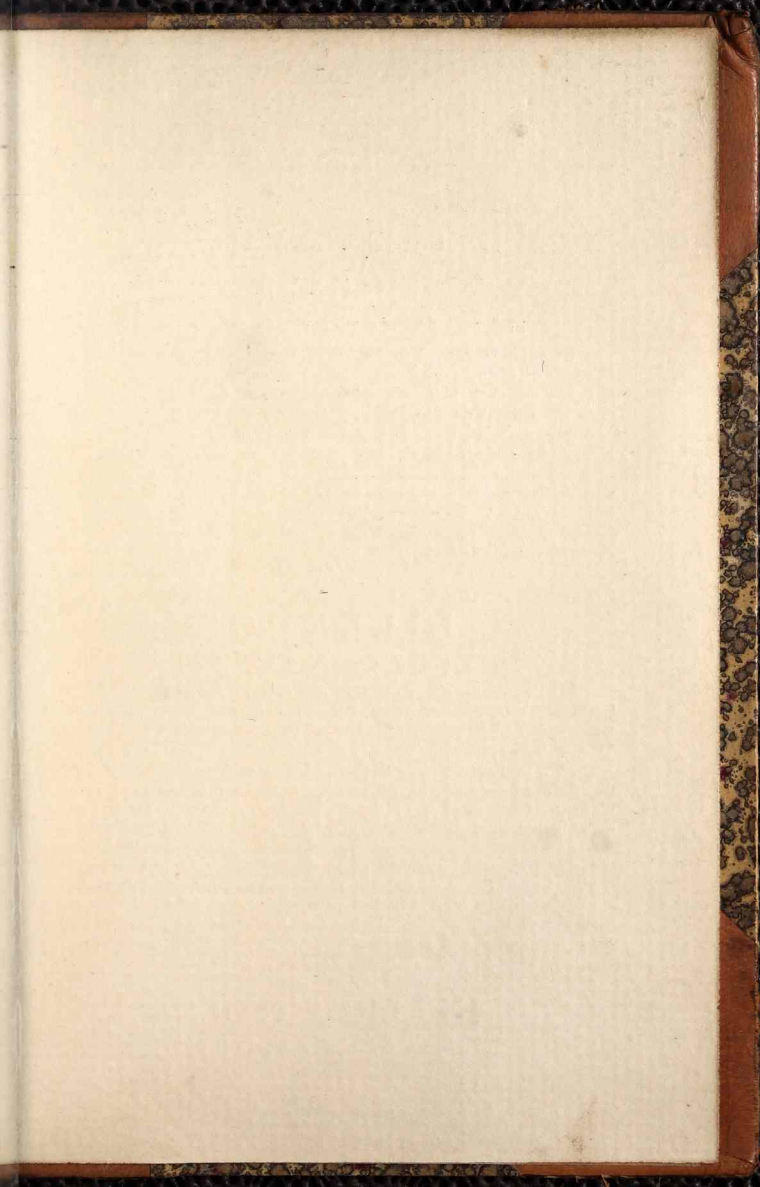
Nu kunde hun dø i Fred uden at harme sig over den.

Siden gik de en stille Aftentur rundt i Stuerne, to og to som de var Tvillinger til. De talte ikke meget, men nikkede til hinanden i Skumringen. Det var, som om alle de dejlige Dage stod op og gik med. Benne var hos dem. Benne var glad.

Først da de kom til Ro i deres smaa Senge, begyndte de at græde; men det var mere, fordi de var saa trætte, og fordi de syntes, det var sært, de ikke havde husket paa det lidt før.

Hen paa Sommeren, da Graven var ordnet — de havde bestemt selv at ligge hver i sin Krog udenom Benne — lod de rejse en Mindesten over ham. Men da Miraklet ikke var sket, og de ikke kunde bekvemme sig til at lade Benne nøjes med deres eget fattige Haandværkernavn, satte de kun hans ene Fornavn paa Stenen.

Benjamin kom der til at staa. Og ovenover, for at vise, hvem han var, blev der sat en nitakket Krone med forgyldte Omrids.

Tidligere udkom:

KARIN MICHAËLIS:

BARNET

2det Oplag. 2 Kr. 50 Øre.

Herman Bang: Fru Michaëlis havde sikkert Krav paa med »Barnet» at have vristet Forældrenes Bogskabe op. Der er i hendes Bog saa meget at lære, og mange kan paa disse Sider stirre deres eget Liv ind i dets Ansigt. »København».

Edv. Blaumüller: Bag denne Skildring af et Barn, »som alle Mennesker elsker» — Ordene lyde næsten som en Spaadom for Andreas digteriske Eftermæle — ligger som det sidste, man bliver var, et Par store spørgende og bedrøvede Øjne, og et Hjerte, der skælver sygt i Kravet om Kærlighed mellem Far og Mor. Med ypperlig, varm og frodig Tone er dette lille, sære, urolige forpinte Menneskebarn skildret. Men hendes Navn er selve Livets Alvor. »Berl. Tid».

LILLEMOR

2det Oplag. 3 Kr.

Fru Michaëlis bliver sikrere og sikrere i sin Kunst, for hver Gang hun skriver. »Barnet» var en betydelig Bog, og denne er maaske endnu betydeligere. Der er neppe nogen Tvivl om, at hun vil naa meget vidt. »Berl. Tid».

. . . Et Kunstværk, skrevet med den yderste Energi og temperamentfuld Anspændthed. Lillemors Breve er skrevne med en forbløffende Evne til at finde det dybest gribende Ord. Og som Mod-sætning har saa Fru Michaëlis anbragt et muntert Pigebarns, Søsterens fortryllende Ungpigebreve og Hvedebrødsdags-Epistler. Disse er lige saa ejendommelig formede i himmelhøj Glæde og allerkæreste Vildskab. Lutter Roser og Solskin mod Hedens Forvisningskulde. Sandsynligvis vil Fru Michaëlis Bog gøre stor Opsigt og stor Lykke. Den fortjener at læses af alle. Den straalere af Talent, og Forfatterinden staar her højere end nogensinde. »Politiken».

HELLIG ENFOLD

Novelle-Samling. 3 Kr. 50 Øre.

